

PLAN RAZVOJA OPŠTINE BAČKA TOPOLA 2022-2030

Bačka Topola, 2022. godina

POZDRAVNA REČ PREDSEDNIKA OPŠTINE BAČKA TOPOLA

Poštovani sugrađani,

Planiranje sopstvenog razvoja izraz je odgovornosti za budućnost naše opštine. Pred Vama je plan razvoja Opštine Bačka Topola koji kao krovni dokument razvojnog planiranja, u skladu sa vizijom kojoj težimo, u periodu od 2022. do 2030. godine, prepoznaje potrebe naše lokalne zajednice i definiše pravce u kojima treba da usmeravamo buduće investicije.

Koncept razvoja Opštine Bačka Topola za naredni period jeste unapređenje kvaliteta života građana, unapređenje i razvoj javne infrastrukture uz investiciona ulaganja, unapređenje životne sredine i razvoj privrede. Ovim dokumentom se uvode nove razvojne paradigme i teme koje odgovaraju na savremene potrebe opštine, dok se istovremeno nastavljaju i realizuju veliki investicioni projekti.

Plan razvoja Opštine Bačka Topola definiše mere za realizaciju prioriternih ciljeva po razvojnim pravcima koji čine stubove održivog razvoja. Lokalno-ekonomski razvoj, ravnomeran prosperitet u urbanim i ruralnim sredinama, modernizacija infrastrukture, unapređenje turizma i životne sredine, kao i društveni razvoj jesu trajna opredeljenja naše opštine. U narednom periodu opštinu Bačka Topola vidim kao mesto koje je poželjno za život građana koji u njemu žive, rade i investiraju, kao opštinu razvijene i dinamične ekonomije, kao multikulturalnu sredinu koja ima čime da se pohvali.

Plan razvoja predstavlja rezultat zajedničkog rada predstavnika građana, relevantnih ustanova, privrede, nevladinog sektora i lokalne samouprave. Zahvaljujem se svima, koji su pomogli u izradi ovog razvojnog dokumenta, sa uverenjem da ćemo zajednički raditi na ostvarenju postavljenih ciljeva i prioriteta.

Adrian Satmari
Predsednik Opštine Bačka Topola

SADRŽAJ:

LISTA SKRAĆENICA.....	5
1. METODOLOŠKI PRISTUP I PROCES IZRADE PLANA RAZVOJA OPŠTINE BAČKA TOPOLA I CILJEVI ODRŽIVOG RAZVOJA.....	6
2. OPŠTE INFORMACIJE O OPŠTINI	10
2.1. Geografski položaj.....	10
2.2. Istorijat.....	11
2.3. Organizaciona struktura	13
3. PREGLED I ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA.....	14
3.1. Sažetak analize realizacije Strategije održivog razvoja Opštine Bačka Topola.....	14
3.2. Društveni razvoj i kvalitet života.....	16
3.2.1. Osnovni demografski podaci.....	17
3.2.2. Obrazovanje	19
3.2.3. Zdravstvena zaštita	21
3.2.4. Socijalna zaštita	22
3.2.5. Kultura.....	24
3.2.6. Sport.....	24
3.2.7. Pravosuđe/bezbednost.....	25
3.2.8. Rashodi korisnika budžetskih sredstava.....	25
3.3. Urbani razvoj i zaštita životne sredine/komunalne delatnosti	27
3.3.1. Osnovni podaci.....	28
3.3.2. Zaštita životne sredine	28
3.3.3. Građevinarstvo.....	30
3.3.4. Finansijski pokazatelji Javno komunalnih preduzeća	31
3.4. Lokalni ekonomski/privredni razvoj.....	32
3.4.1. Privredna društva i preduzetnici.....	34
3.4.2. Poslovanje privrednih društava i preduzetnika	35
3.4.3. Zaposlenost i zarade	37
3.4.4. Podsticaji regionalnog razvoja	39
3.4.5. Turizam	40
3.4.6. Poljoprivreda	41
3.4.7. Finansijski pokazatelji opštine.....	42
4. SWOT ANALIZA	46
4.1. Objedinjena SWOT analiza.....	46
4.2. SWOT analiza po sektorima.....	47
4.2.1. SWOT analiza-Društveni razvoj i kvalitet života.....	47
4.2.2. SWOT analiza- Urbani razvoj i zaštita životne sredine/komunalne delatnosti.....	48
4.2.3. SWOT analiza- Lokalni ekonomski/privredni razvoj	49

---

5. VIZIJA I RAZVOJNI PRAVCI OPŠTINE BAČKA TOPOLA	50
5.1. Vizija Opštine Bačka Topola.....	50
5.2. Razvojni pravci Opštine Bačka Topola	51
6. PRIORITETNI CILJEVI PLANA RAZVOJA OPŠTINE BAČKA TOPOLA.....	52
6.1. Pregled prioriternih ciljeva po razvojnim pravcima.....	52
6.2. Mere za realizaciju prioriternih ciljeva po razvojnim pravcima.....	53
7. VEZA PRIORITETNIH CILJEVA PLANA RAZVOJA OPŠTINE BAČKA TOPOLA SA CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN I PRIORITETIMA EU ZA PERIOD 2021-2027	59
7.1. Ciljevi održivog razvoja UN (Agenda 2030)	59
7.2. Prioriteti EU za period 2021-2027	62
8. PRIORITETI I INVESTICIJE OD ZNAČAJA ZA OPŠTINU BAČKA TOPOLA, KOJI NISU U NADLEŽNOSTI LOKALNE SAMOUPRAVE.....	63
9. OKVIR ZA SPROVOĐENJE, PRAĆENJE SPROVOĐENJA, IZVEŠTAVANJE I VREDNOVANJE PLANA RAZVOJA OPŠTINE BAČKA TOPOLA.....	64

LISTA SKRAĆENICA

SWOT - (AKRONIM ENGLLESKIH REČI: -STRENGTHS, WEAKNESSES, OPPORTUNITIES, THREATS - SNAGE, SLABOSTI, PRILIKE, PRETNJE)

EU – EVROPSKA UNIJA

UN – UJEDINJENE NACIJE

RS – REPUBLIKA SRBIJA

APV – AUTONOMNA POKRAJINA VOJVODINA

BT – BAČKA TOPOLA

SLOR – STRATEGIJA LOKALNOG ODRŽIVOG RAZVOJA

LS – LOKALNA SAMOUPRAVA

PPP - PRIPREMNO PREDŠKOLSKI PROGRAM

OO CK – OPŠTINSKA ORGANIZACIJA CRVENOG KRSTA

JP – JAVNO PREDUZEĆE

CSR – CENTAR ZA SOCIJALNI RAD

JKP – JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE

RSD – REPUBLIKA SRBIJA DINAR

EUR – EVRO

JLS – JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

NSZ – NACIONALNA SLUŽBA ZA ZAPOSŁJAVANJE

COR UN – CILJEVI ODRŽIVOG RAZVOJA UJEDINJENIH NACIJA

OIE – OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE

VIP DOO – VOJVOĐANSKI INDUSTRIJSKI PARK DOO

OV – OPŠTINSKO VEĆE

IT – INFORMACIONE TEHNOLOGIJE

EE – ENERGETSKA EFIKASNOST

LEAP – LOKALNI EKOLOŠKI AKCIONI PLAN

GIS – GEOGRAFSKI INFORMACIONI SISTEM

APRT OBT – AKCIONI PLAN RAZVOJA TURIZMA OPŠTINE BAČKA TOPOLA

MZ – MESNA ZAJEDNICA

1. METODOLOŠKI PRISTUP I PROCES IZRADE PLANA RAZVOJA OPŠTINE BAČKA TOPOLA I CILJEVI ODRŽIVOG RAZVOJA

Uvod

Opština Bačka Topola je u maju 2021. godine pristupila procesu izrade Plana razvoja za period 2022 - 2030. u skladu sa Zakonom o planskom sistemu Republike Srbije.

Stručnu podršku u izradi Plana razvoja Opštine Bačka Topola pružala je Asocijacija za razvoj opštine Bačka Topola, dugogodišnji partner lokalne samouprave na takvim poslovima, dok je APV kroz sufinansiranje projekta izrade Plana razvoja Opštine Bačka Topola posredstvom Pokrajinskog sekretarijata za regionalni razvoj, međuregionalnu saradnju i lokalnu samoupravu finansijski podržala proces i izradu dokumenta.

Projekat je realizovan u periodu septembar 2021- februar 2022. godine i omogućio je pripremu Plana razvoja Opštine Bačka Topola na osnovu aktuelno dostupnih metodoloških smernica, pre svega zahvaljujući izdanjima Stalne konferencije gradova i opština, a posebno želimo napomenuti „Smernice za izradu planova razvoja jedinica lokalne samouprave”¹

Termini izraženi u Planu razvoja Opštine Bačka Topola u gramatičkom muškom rodu podrazumevaju muški i ženski rod lica na koja se odnose.

Metodološki pristup i proces izrade

Prema Zakonu u planskom sistemu Republike Srbije, plan razvoja je dugoročni dokument razvojnog planiranja koji usvaja skupština jedinice lokalne samouprave na period od najmanje sedam godina. Prema navedenom Zakonu, osnovni elementi plana razvoja su: analiza postojećeg stanja, vizija, prioritetni ciljevi i pregled mera kojima se dostižu predloženi ciljevi, sa kraćim opisom. Predložene mere se detaljnije razrađuju srednjoročnim planom jedinice lokalne samouprave i dokumentima javne politike.

Plan razvoja predstavlja dokument integrisanog planiranja polazeći od osnovne pretpostavke međuzavisnosti prirodnih, društvenih i ekonomskih sistema, sa ciljem dostizanja sinergijskih efekata, uz zadržavanja osnovnog fokusa svakog od sektora.

Kako i Agenda 2030 planira, svih 17 ciljeva se integriše na način da se uključuju tri dimenzije održivog razvoja: ekonomski rast, socijalna inkluzija i zaštita životne sredine.

Kada je reč o procesu definisanja plana razvoja, izrada se bazira na standardnoj metodologiji, koja se može predstaviti kroz nekoliko faza:

- ✓ Faza pripreme procesa
- ✓ Faza realizacije procesa i razvoja dokumenta
- ✓ Faza definisanja modela za praćenje, vrednovanje i izveštavanje sa strukturom odgovornosti

Faza pripreme procesa podrazumeva definisanje tima jedinice lokalne samouprave koji administrativno i tehnički vodi celokupan proces izrade plana, i koji je zadužen za organizacione aktivnosti oko realizacije projekta izrade plana razvoja.

U ovoj fazi se vrši analiza zainteresovanih strana i izrađuje matrica zainteresovanih strana. Matrica treba da obuhvati sve najvažnije aktere, a koji se ukrštaju prema uticaju i značaju koji imaju na području za koji se plan izrađuje. Izrađena matrica zainteresovanih strana predstavlja podlogu za predlaganje članova radnih tela, struktuiranih u jednu ili više tematskih grupa, u zavisnosti od broja i strukture aktera, kao i specifičnosti područja.

¹ Izdavač: Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, Projekat Podrška reformi javne uprave u Srbiji, Beograd, April 2020. godine

U slučaju Opštine Bačka Topola, analizu su zajednički izradili članovi Tima za izradu Plana razvoja i saradnici Asocijacije za razvoj opštine Bačka Topola i na taj način je definisan spisak pozvanih na sektorske radne sastanke. Pre početka procesa izrade plana razvoja, izvršena je evaluacija realizacije planskih dokumenata kojima ističe rok važenja, a koje novi plan zamenjuje. Strategija održivog razvoja Opštine Bačka Topola 2010-2020 je istekla 2020. godine.

Faza realizacije procesa i razvoja dokumenta realizuje se kroz transparentni participativni proces u koji su uključeni svi prepoznati lokalni akteri, kao što su predstavnici različitih institucija i organizacija (naučno-istraživačke, razvojne agencije, donosioci odluka sa viših nivoa vlasti, eksperti) sa ciljem pružanja stručne i tehničke pomoći, odnosno pružanje podrške u rešavanju prepoznatih problema ili implementaciji mogućih mera. Faza razvoja dokumenata podrazumeva dva, međusobno uslovljena koraka: analizu postojećeg stanja i definisanje vizije, prioriternih ciljeva i mera

- **Analiza postojećeg stanja** podrazumeva prikupljanje i obradu podataka iz primarnih i sekundarnih izvora. Sekundarni podaci se prikupljaju iz zvanične statistike, dok načini prikupljanja primarnih podataka mogu biti različiti (upitnici, ankete, intervjui, drugo), a na izbor načina prikupljanja podataka utiče raspoloživo vreme i dostupni ljudski resursi za prikupljanje i obradu. Analiza postojećeg stanja realizuje se i predstavlja prema oblastima, a to su u najširem okviru komunalna, društvena i ekonomska infrastruktura sa podoblastima. Pored analize postojećeg stanja, izvršene na osnovu dostupnih podataka, predstavnici radnih tela izrađuju i SWOT matricu, koja predstavlja najznačajniji alat u procesu planiranja. U slučaju Opštine Bačka Topola, izrađene su tri sektorske SWOT analize i jedna objedinjena SWOT analiza.
- **Definisanje vizije, prioriternih ciljeva i mera** podrazumeva participativni proces u vidu konsultacija, u koji su uključeni ranije identifikovani lokalni akteri organizovani kroz tematske grupe. Tehnike konsultacija mogu biti različite, a u ovom procesu su korišćene: fokus grupe, okrugli stolovi, paneli, online ankete i direktni interjui.
  - **Vizija** predstavlja željeno stanje u budućnosti. Vizija se dobija procesom brejnstorminga na sastancima tematskih grupa. Definisana vizija treba da je inspirativna i ambiciozna, kratka i laka za pamćenje, dostižna i merljiva, ali i da lokalnu samoupravu, za koju se vrši planiranje, diferencija od drugih područja.
  - **Razvojni pravci** su oblasti, u kojima su definisani **Prioritetni ciljevi**. Prioritetni ciljevi su projekcije željenog stanja koje doprinose ostvarenju vizije, a postižu se sprovođenjem mera, odnosno grupe mera, pri čemu se svaka mera, odnosno grupa mera obavezno vezuje za konkretan prioritetan cilj. Ciljevi se utvrđuju tako da budu precizni, merljivi, prihvatljivi, realni i vremenski određeni. Na nivou prioritetnog cilja definišu se pokazatelji učinka (**pokazatelji ishoda**), što podrazumeva utvrđivanje početne vrednosti, ciljane vrednosti i izvora verifikacije.
  - **Mere** predstavljaju skup aktivnosti čije se preduzimanje planira radi ostvarenja prioriternih ciljeva, odnosno dostizanja postavljene vizije. Mere mogu biti različite po svojoj vrsti i načinu delovanja, a za ostvarenje postavljenog cilja potrebna je realizacija jedne ili više mera, koje mogu biti međusobno uslovljene. Mere, prema gore pomenutoj Uredbi, mogu biti: regulatorne, podsticajne, informativno - edukativne, obezbeđenje dobara i pružanje usluga, institucionalno upravljačko-organizacione.

Nakon izrade Plana razvoja lokalna samouprava organizuje prezentaciju plana pred širom lokalnom zajednicom, kao i javnu raspravu. Nakon javne rasprave, Plan razvoja jedinice lokalne samouprave, na predlog Veća, usvaja Skupština lokalne samouprave.

Opština Bačka Topola je 28.09.2021. godine odlukom Opštinskog veća, pristupila procesu izrade Plana razvoja opštine Bačka Topola za period 2022-2030., i tim povodom imenovala koordinadora i Tim za izradu Plana razvoja. Jedna od prvih aktivnosti bila je izrada matrice zainteresovanih strana, gde su prepoznati najznačajniji akteri sa područja, iz privatnog, civilnog i javnog sektora, koji su podeljeni u tri tematske grupe (društveni razvoj i kvalitet života, urbani razvoj i zaštita životne sredine/komunalne delatnosti i lokalni ekonomski/privredni razvoj).

Tematske grupe su u periodu septembar – novembar 2021. godine kroz radne sastanke i radionice, identifikovale sve elemente koji čine ovaj Plan.

U nameri da se proces analiza postojećeg stanja i definisanje vizije i prioriternih ciljeva učini dostupnim što većem broju sugrađana, organizovana je i online, anonimna anketa za građane, u periodu od 18.10.2021. do 05.11.2021. godine Anketu je popunilo 186 osoba na srpskom i mađarskom jeziku. Od svih učesnika, njih šest je izrazilo želju da daju dodatni doprinos definisanju neke sektorske politike i u tu svrhu, posebno su anketirani od strane stručnog tima za izradu Plana razvoja.

U prilogu ovog dokumenta, zajedno sa Odlukom o pristupanju izradi i rešenjima o imenovanju tima i koordinadora, nalaze se i sastav sektorskih radnih grupa i statistički podaci vezano za online anketu.

Opština Bačka Topola je u procesu definisanja Plana razvoja za period 2022-2030. u potpunosti poštovala prethodno predstavljenu metodologiju i realizovala sve predviđene faze i aktivnosti.

Tokom definisanja prioriternih ciljeva, sa posebnom pažnjom su analizirani Ciljevi održivog razvoja UN (Agenda 2030) i prioriteta Evropske unije u periodu 2021-2027. proveravajući, koje su to mere koje su značajne u lokalnom kontekstu, a čija implementacija doprinosi postizanju jednog ili više ciljeva održivog razvoja UN, ili prioriteta EU.

Ciljevi održivog razvoja (Agenda 2030)

Jedna od metodoloških preporuka koja je ispoštovana prilikom izrade Plana razvoja je da je prilikom predstavljanja rezultata analiza napravljena veza sa tzv. Ciljevima održivog razvoja (Agenda 2030), odnosno da je urađena tzv. lokalizacija ciljeva i indikatora.

Agenda 2030 predstavlja jedinstvenu strategiju koja podrazumeva mobilizaciju resursa svih država kako bi bili ostvareni ciljevi do 2030. Agendu čini 17 ciljeva, i u okviru njih 169 podciljeva merenih uz pomoć 231 pokazatelja.

Doprinos ostvarivanju ciljeva održivog razvoja u potpunosti je proces kompatibilan sa procesom pristupanja Evropskoj uniji, što je posebno značajno za zemlje Zapadnog Balkana, a time i Republiku Srbiju. Postizanjem ciljeva održivog razvoja, zemlje kandidati istovremeno ispunjavaju svoju obavezu ka pristupanju EU, odnosno implementacija ciljeva održivog razvoja podržava proces integracije u EU (ciljevi održivog razvoja kompatibilni su sa EU pregovaračkim poglavljima)

Ciljevi održivog razvoja se sprovode na nacionalnom, regionalnom i lokalnom nivu, a prilagođavanje globalnih ciljeva nižim nivoima planiranja posmatra se kao "lokalizacija ciljeva održivog razvoja". Lokalizacija se odnosi na to kako lokalne vlasti u procesu planiranja podržavaju ciljeve održivog razvoja akcijama odozdo prema gore. Oko 65% ciljeva iz Agende 2030 ne može se realizovati bez doprinosa regionalnih i lokalnih vlasti

Lokalne vlasti zajedno sa predstavnicima civilnog i privatnog sektora lokalizuju globalne ciljeve i stavljaju ih u lokalni kontekst, odnosno integrišu ih u planove razvoja svoje lokalne zajednice.

Iz svega navedenog proizilazi da lokalne samouprave u procesu definisanja prioritetnih ciljeva i mera u okviru Plana razvoja, imaju obavezu da iste predstave i u kontekstu doprinosa ciljevima održivog razvoja.

Opština Bačka Topola je prilikom definisanja prioritetnih ciljeva i mera, kao i pokazatelja ishoda, vodila računa o lokalizaciji ciljeva održivog razvoja, jasno naglašavajući vezu. Prilikom odabira mera, Opština Bačka Topola se primarno vodila pitanjem koje su to mere koje su značajne u lokalnom kontekstu, a čija implementacija doprinosi postizanju jednog ili više ciljeva održivog razvoja.

Pored navedenog, takođe se prilikom izrade Plana razvoja vodilo računa o usklađenosti sa novom evropskom kohezionom politikom za period 2021-2027.

Kohezioni politika, poznata i kao Regionalna politika, predstavlja glavnu investicionu politiku Evropske unije, koja doprinosi stvaranju novih radnih mesta, poboljšanju kvaliteta života građana i povećanju ukupnog ekonomskog razvoja kako država članica, tako i EU u celini.

U periodu 2021-2027 kohezioni politika će se fokusirati na 5 prioritetnih oblasti:

- Pametnija Evropa kroz inovacije, digitalizaciju, ekonomsku transformaciju i podršku malim i srednjim preduzećima.
- Zelenija Evropa bez ugljen-dioksida, sprovođenjem Pariškog sporazuma i ulaganjem u energetska tranziciju, obnovljive izvore i borbu protiv klimatskih promena
- Povezaniya Evropa sa strateškim transportnim i digitalnim mrežama
- Socijalnija Evropa, dostizanje stuba socijalnih prava EU i podrška kvalitetnom zapošljavanju, obrazovanju, veštinama, socijalnoj inkluziji i jednakom pristupu zdravstvenoj zaštiti
- Evropa bliža građanima, podržavanjem lokalnih strategija razvoja i održivog urbanog razvoja širom EU.

2. OPŠTE INFORMACIJE O OPŠTINI

2.1. Geografski položaj

Opština Bačka Topola nalazi se u Vojvodini, Republika Srbija, u središnjem delu Bačke. Teritorija opštine graniči se sa sedam vojvođanskih opština – na severu sa opštinom Subotica, na severoistoku sa opštinom Senta, na istoku sa opštinom Ada, na jugoistoku sa opštinom Bečej, na jugu sa opštinom Mali Idoš, na jugozapadu sa opštinom Kula i na zapadu sa opštinom Sombor. Opština Bačka Topola ima nepravilan oblik sa dužom osom pravca severozapad-jugoistok. Teritorija opštine zauzima površinu od 596 km², što čini 6,46 % teritorije Bačke i 2,77 % teritorije Vojvodine.

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine, opština Bačka Topola ima 33.321 stanovnika, dok je procenjen broj 30.628 za 2019. godinu.

Karakteristika bačkotopolskog prostora je njegov „kopneni“ karakter – udaljen je od Dunava i Tise, a nema neposrednu vezu ni sa Velikim bačkim kanalom. Iz centralnog položaja ovog prostora između Tise i Dunava proizlazi da je bačkotopolski prostor oduvek bio tranzitna teritorija u pravcu istok–zapad, ali i u pravcu sever–jug.

Opština Bačka Topola i danas ima veoma povoljan saobraćajno – geografski položaj. Kroz nju prolaze međunarodni put E – 75 i međunarodna železnička magistrala Budimpešta – Subotica – Beograd. Tu se ukrštaju i asfaltni putevi regionalnog značaja Senta – Sombor i Bečej – Bajmok i veliki broj lokalnih puteva koji imaju značaj u povezivanju dvadeset tri naselja opštine s društvenim i administrativnim centrom – gradom Bačkom Topolom.

Bačkotopolska opština ima 23 naselja organizovanih kroz 15 mesnih zajednica

Broj stanovnika opštine Bačka Topola, po naseljima, popis iz 2011. godine:					
1	Bagremovo	151	12	Mali Beograd	456
2	Bajša	2297	13	Mićunovo	469
3	Bačka Topola	14573	14	Novo Orahovo	1768
4	Bački Sokolac	480	15	Njegoševo	534
5	Bogaraš	83	16	Tomislavci	541
6	Gornja Rogatica	409	17	Panonija	607
7	Gunaroš	1264	18	Pačir	2580
8	Zobnatica	238	19	Pobeda	271
9	Kavilo	177	20	Svetičevo	147
10	Karadorđevo	468	21	Srednji Salaš	104
11	Krivaja	653	22	Stara Moravica	5051
			23	Obornjača	0
UKUPNO:					33321

2.2. Kratak istorijat opštine Bačka Topola

Grad Bačka Topola nalazi se u južnom delu oblasti između Dunava i Tise, u centralnom delu nekadašnje Bač-bodroške županije, odnosno u središnjem delu sadašnje Bačke. Zahvaljujući povoljnom geografskom položaju, ova lokacija bila je nastanjena još u praistoriji. Arheolozi su u mesnoj ciglani, u sloju na dubini 6-7 metara, našli ugljenisane ostatke drvene praistorijske lovačke nastambe. Nedaleko od grada, u tzv. Pčelarskoj dolini otkriveno je sarmatsko, avarsko i mađarsko groblje, kao i ostaci naselja. Malo dalje nalazi se brežuljak Pustatemplom sa ostacima srednjovekovne katoličke crkve. Prvi pisani podatak o gradu potiče iz 1462. godine, kada je kralj Matija Korvin svojoj majci Jelisaveti Silađi poklonio više naselja, među njima i Fibaych, današnju Bačku Topolu (ovo gledište je u novije vreme stavljeno pod znak pitanja), mađarsko selo uništeno prilikom prodora Turaka. Kasnije je na današnjoj lokaciji Bačke Topole podignuto manje naselje koje se pominje u turskim defterima iz 1580, 1582. i 1590. godine, kao selo sa 21, odnosno 23 oporezovane kuće.

Naziv Topola prvi put se spominje 1543. godine u poreskim spisima nadbiskupije Kaloča, zatim 1655. i ponovo 1665. godine. Mnogi ga povezuju sa slovenskim nazivom za drvo topolu, koje je svojevremeno bilo veoma rasprostranjeno na ovom području. Austrijska vojna komanda je hranu za vojsku u vreme bečkog rata pribavljala sa ponovo osvojenih teritorija. Tako je vojni porez za naselje Topola 1686. godine iznosio 220 mera pšenice, 24 goveda i 1.200 forinti godišnje. Sudeći prema visini razrezanog poreza, radilo se o najvećem naselju u okolini. U vreme Rakocijevog ustanka, kuruci su 1704. godine opustošili i uništili ceo ovaj kraj, pa tako i Topolu.

Godine 1731. ona se pominje samo kao pustara koja je do 1740. pripadala petrovaradinskim vojnim šančevima. Topolsku pustaru je predsednik bečke kamare Antal Grašalkovič svrstao među prve naseljive lokacije Bač-bodroške županije, te je proces njenog naseljavanja započeo 1750. godine pod vođstvom slobodnjaka Ferenc Čičovskog (kasnije Čizovski). Iz severnih delova Mađarske doselilo se 200 mađarskih i slovačkih porodica kojima je, umesto dotadašnjeg kmetskog statusa, potvrđen ugovorni položaj: bili su oslobođeni županijskog poreza u trajanju od 4 godine, kamarilskog na 2 godine i trajno od plaćanja crkvene desetine i poreza

na bašte. Kamara im je uz to obezbedila i drvenu građu za kuće. Naseljenicima je u početku, ipak, bilo teško. Pšenica, posejana semenom dobijenim od države, dobro je ponela, ali ju je pre žetve 1753. izgazilo i uništilo veliko krdo konja Adama Čupora. Oskudica žita potrajala je godinama, naselje se polako oporavljalo i konačno osnažilo. Godine 1772. Topoli se pripaja susedna pustara Emušić, a 1792. godine stanovnici novcem uspevaju da otkupe obavezni kuluk. Istinski procvat naselja, međutim, započinje 1803. godine, kada car Franja I baronu Palu Kraiju u znak priznanja za ratne zasluge (bio je jedini evropski general kojem je uspelo da porazi napoleonove trupe) daruje Topolu. Baronov sin Ferenc Krai je 1806. godine uspeo da za Topolu isposluje rang trgovišta. Članovi porodice Krai dušom i telom podržavaju razvoj grada: u njemu grade svoj kaštel, zasađuju kasnije nadaleko čuveni park, uzgajaju rasne konje i hrtove cenjene širom zemlje.

Loza Krajevih ostaje bez muškog potomka i njihovo mesto 1852. godine zauzima grofovska porodica Ziči. Naselje se polako oporavlja. Godine 1888. obnovljena je rimokatolička crkva sagrađena 1764.

Bez obzira na dobro obavljene radove, staru crkvu je sve više nagrizao zub vremena, te su se čelnici grada i rimokatolička zajednica odlučili za izgradnju nove. Tako je u gradu sagrađen i u julu 1905. godine posvećen jedan od najvećih sakralnih objekata tadašnje Mađarske (u njega može da stane 5.000 ljudi). Naziv Bačtopolja je u međuvremenu ministarskim ukazom 1904. godine preinačen ponovo u Topolja. Veći deo grada biva uništen u ogromnom požaru 19. aprila 1906.

Razvoj je tokom Prvog svetskog rata donekle usporen i delimično preusmeren. Trianonskim mirom je Bačka Topola potpala pod nadležnost Kraljevine SHS. U Drugom svetskom ratu 1941. godine, mađarske okupacione snage su ušle u Bačku i zadržale se do 1944. godine, kada partizani sa ruskim snagama oslobađaju i Bačku Topolu.

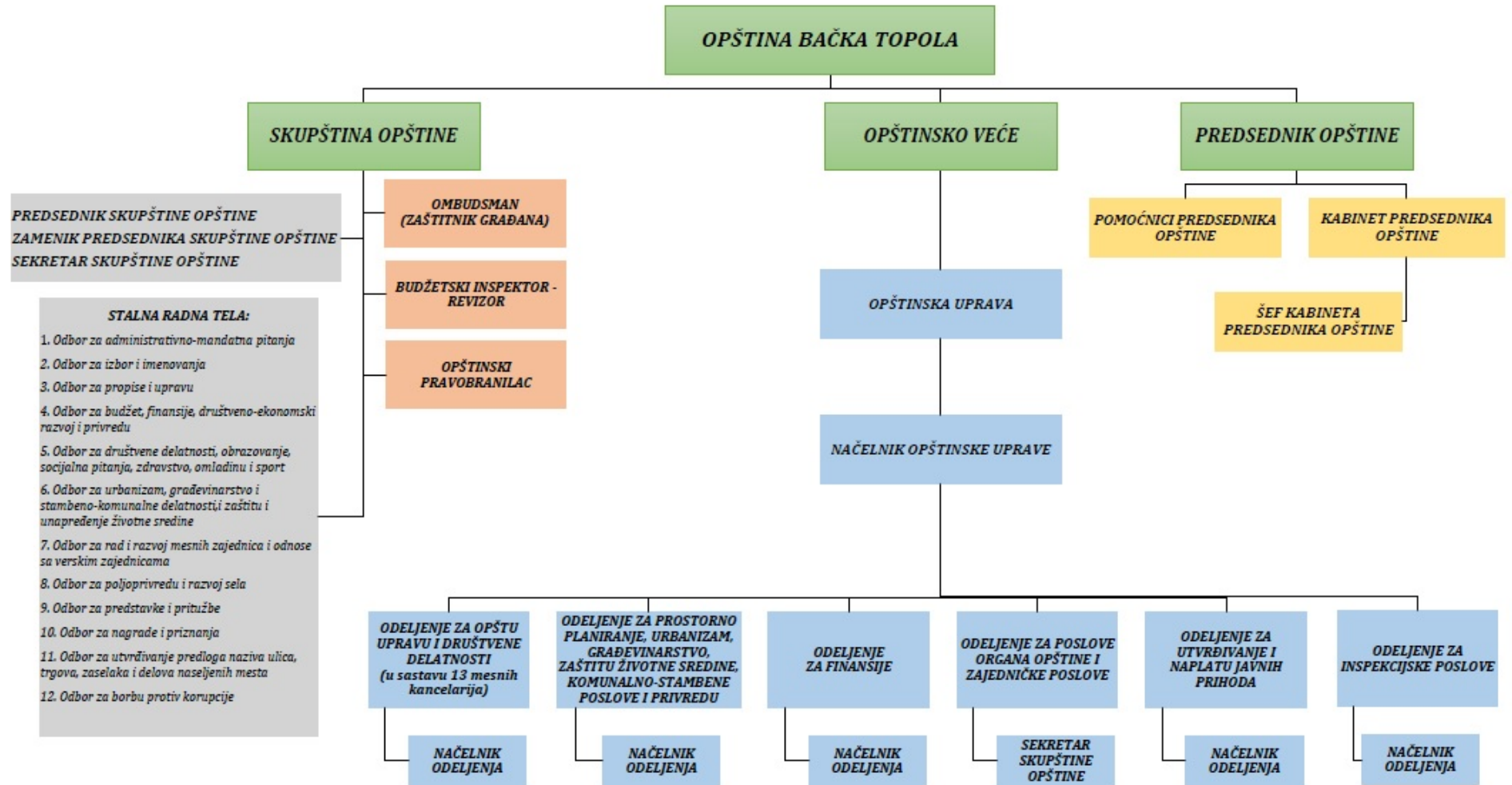
Nakon Drugog svetskog rata razvoj Bačke Topole je doživeo korenite promene i krenuo novim pravcima. Počinje obimna izgradnja i snažna industrijalizacija, menja se i izgled i ambijent grada. Usled ratnih dešavanja 90-ih godina prošlog veka, razvoj je stagnirao, a grad i okolina su unazađeni za celu jednu deceniju.

Danas Opština Bačka Topola spada u srednje razvijene opštine Republike Srbije.

2.3. Organizациона struktura Opštine Bačka Topola

3. PREGLED I ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA

3.1. Sažetak analize realizacije Strategije održivog razvoja Opštine Bačka Topola

Strategija održivog razvoja Opštine Bačka Topola je usvojena za period 2010 – 2020 godine, a akcioni plan za njeno sprovođenje, koji kao takav predstavlja kako svojevrsnu analizu realizacije prvih pet godina a tako akcioni plan za realizaciju u narednih pet godina, a usvojen je 2015. godine za period 2015-2020 godina. Strategija je izrađena je po metodologiji SLOR i poseduje sve elemente koji su trebali da omoguće praćenje i izveštavanje u idealnoj situaciji.

Pregled izvoda iz liste indikatora održivosti

U analizi su predstavljeni indikatori održivog razvoja iz oblasti zaštite životne sredine, ekonomskog razvoja, kvaliteta života odnosno društvenih delatnosti i poljoprivrede. Izbor indikatora je vršen na osnovu dostupnosti zvaničnih podataka na godišnjem nivou. Indikatori koji se koriste za godišnje praćenje i izveštavanje su odabrani sa zvanične liste indikatora Nacionalne Strategije održivog razvoja Republike Srbije. U našoj opštini ova lista indikatora dopunjena je sa dodatnim skupom indikatora, odnosno indikatorima iz oblasti poljoprivrede koja je kreirana tokom izrade Strategije održivog razvoja opštine Bačka Topola. Pokazatelji su prikazani tabelarno kao što se vidi na primeru sledećeg indikatora:

Indikator	Izvor verifikacije	Podaci za 2009	Podaci za 2014	Podaci za 2016	Podaci za 2018	Podaci za 2019	Podaci za 2020	Trend	Cilj 2020
Indikatori održivosti: Zaštita životne sredine									
Prečišćene otpadne vode na sistemu odvođenja [= ukupne prečišćene vode : ispuštene otpadne vode sa sistemom odvođenja] hilj. m ³	<i>Republički Zavod za statistiku, publikacija – godišnjak Opštine u Republici Srbiji</i>	0,1709 (2008 god)	0,1780 (2012 god)	0,1695 (2014 god)	0,1794 (2017 god)	0,1802 (2018 god)	0,1886 (2019 god)	Pozitivan učinak	↗
Procenat domaćinstava priključenih na sistem odvođenja otpadnih voda/ kanalizaciju (procena) [=(broj domaćin. priključenih na sistem odvođenja otpadnih voda / ukupan broj domaćin.x 100)]	<i>Republički Zavod za statistiku, publikacija – godišnjak Opštine u Republici Srbiji.</i>	12,14 (2009 god)	12,53 (2012 god)	12,70 (2014 god)	13,31 (2017 god)	13,32 (2018 god)	13,40 (2019 god)	Pozitivan učinak	↗

Vrednosti prikazanih indikatora u oblasti zaštite životne sredine jasno ukazuju na nedovoljno razvijenu mrežu odvođenja otpadnih voda/ kanalizacije, kao i nedostajuće kapacitete za prečišćavanje otpadnih voda, što su upravo definisani kao prioriteta u datoj oblasti.

Analiza realizovanih projekata po oblastima, izvorima finansiranja i usklađenosti sa definisanim akcionim planom 2015-2020

U analizi su prikazane oblasti/prioriteti iz strategije u kojima je ostvaren bilo kakav napredak što se potvrđuje započetom ili potpunom realizacijom pojedinačnih projekata koji su takođe navedeni po strateškim prioritetima i po izvorima finansiranja.

Oblasti / prioriteti Akcionog plana za sprovođenje Strategije održivog razvoja opštine Bačka Topola za period 2015-2020 u kojima je ostvaren napredak su sledeće:

✓ **Zaštita životne sredine**

- 1.1. Obezbediti građanima kvalitetnu vodu za piće u dovoljnim količinama
- 1.3. Obezbediti sistematsko upravljanje otpadnim vodama na teritoriji opštine
- 1.4. Uspostaviti integralni sistem upravljanja komunalnim, čvrstim i animalnim otpadom
- 1.5. Sistematska briga o zelenim površinama

- ✓ **Kvalitet života i socijalna osetljivost**
  - 2.1. Razvoj i neprekidno prilagođavanje sistema socijalne zaštite uslovima
  - 2.2. Stvaranje uslova za poboljšanje kvaliteta života građana:
    - 2.2.1. Razvoj infrastrukture
    - 2.2.2. Razvoj kulture i sporta
    - 2.2.3. Zdravstvo
    - 2.2.7. Razvoj sistema obrazovanja
    - 2.2.8. Povećanje energetske efikasnosti i korišćenja obnovljivih izvora energije
- ✓ **Privreda**
  - 3.1.1.: Povoljno poslovno okruženje i preduslovi za početak, održavanje i rast biznisa
  - 3.1.2. Stvaranje infrastrukture koja će pogodovati bržem privrednom razvoju celokupne opštine
  - 3.1.5. Razvoj turizma
- ✓ **Poljoprivreda**
  - 4.1.1. Stvaranje povoljnog poslovnog okruženja za razvoj poljoprivrede

Jedan od osnovnih zaključaka prethodnih analiza je da je potrebno sistematski pratiti realizaciju strategije te na godišnjem nivou prikupljati podatke. Takođe važno bi bilo godišnje raditi ovakav izveštaj ili sličnog formata koji će ubuduće omogućiti relevantnim subjektima lakše definisanje prioritetnih projekata prilikom planiranja programskog budžeta za narednu godinu. Pošto će u narednim godinama obaveza lokalne samouprave biti izveštavanje o realizaciji Plana razvoja odnosno srednjoročnog plana razvoja LS, verujemo da će se time obezbediti institucionalno sistematsko praćenje realizacije strateških odnosno planskih dokumenata.

Od ukupno 233 prioriteta u akcionom planu za sprovođenje strategije održivog razvoja, na 189 su vršene intervencije sa promenjivim rezultatima i efikasnost intervencija je moguće i potrebno analizirati dalje za eventualno prilagođavanje mera radi boljih rezultata.

Veći je izazov dodatno analizirati sudbinu onih 44 prioriteta, gde nikakve inicijative nisu pokrenute. Kao sledeći korak, potrebno je izvršiti detaljnu analizu tih prioriteta i utvrditi razloge nepokretanja inicijativa i eventualno predvideti i alternativni pristup radi unapređenja stanja u dotičnim oblastima.

Primenom Zakona o planskom sistemu RS na nivou lokalne samouprave tj. Izradom Plana razvoja lokalne samouprave i njegovog srednjoročnog plana u velikoj meri će se doprineti izgradnji sistema u kojem će navedeni strateški dokument u potpunosti biti integrisani sa redovnim opštinskim radnim procedurama.

Sistem upravljanja treba precizno da identifikuje nosioce odgovorne za implementaciju pojedinih aktivnosti i da pruži precizno definisana ovlašćenja i odgovornosti svih šefova odeljenja za sprovođenje tog integrisanog procesa u razumnom vremenskom roku, kao i integraciju akcionog plana i strateškog dokumenta sa planovima, projektima i aktivnostima svih javnih i privatnih institucija koje su uključene kao glavni nosioci implementacije Plana razvoja lokalne samouprave (različite institucije, organi javne uprave, javna preduzeća itd).

3.2. Društveni razvoj i kvalitet života

Sažetak i sumarni presek stanja i bitnih činjenica u vezi sa: Razvojni pravac 1.: DRUŠTVENI RAZVOJ I KVALITET ŽIVOTA u opštini Bačka Topola

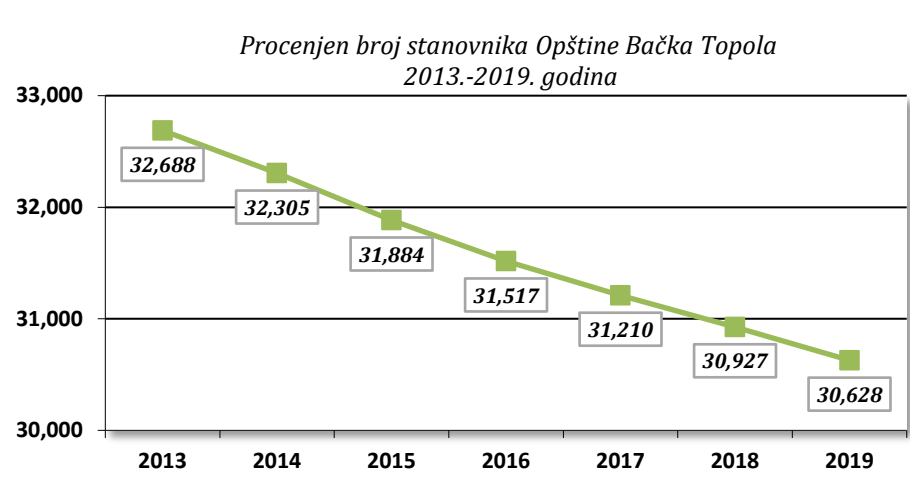
- ✚ U periodu 2011-2019 smanjen je broj stanovnika opštine za 12,87% -podatak za Srbiju: 4,15%
- ✚ Stopa nataliteta je manja, nego prosek u RS i prosek u APV i manje je od većine susednih opština
- ✚ Stopa prirodnog priraštaja je manja, nego prosek u RS i prosek u APV i tek je nešto bolja od susednih opština
- ✚ Stopa odustajanja od školovanja u osnovnom obrazovanju je veća nego prosečna stopa u RS i prosečna stopa u APV i od upoređivanih opština (4) je BT druga po visini te stope
- ✚ Stopa odustajanja od školovanja u srednjem obrazovanju je veća nego prosečna stopa u RS i prosečna stopa u APV i od upoređivanih opština (4) u BT je najviša
- ✚ Broj lekara na 1000 stanovnika – malo iznad proseka RS i APV i u rangu sa upoređivanim opštinama što se tiče zdravstvene zaštite dece, školske dece i omladine, dok je zdravstvena zaštita odraslog stanovništva ispod proseka RS i APV, pa i upoređivanih opština, što je nerealno, imajući u vidu izazove, koje predstavlja razućedenost opštine. Iznad proseka u odnosu na susedne opštine i republički i pokrajinski prosek je organizovana i funkcioniše zdravstvena zaštita žena.
- ✚ Posmatrajući udeo korisnika socijalne zaštite u ukupnom stanovništvu (%) u opštini BT u odnosu na susedne opštine i republički i pokrajinski prosek, može se zaključiti: sa 11,51% BT se poklapa sa pokrajinskim prosekom, iznad je republičkog (10,30) i u sredini rezultata u odnosu na susedne opštine, koji se kreću u rasponu 10,77- 12,60%
- ✚ Stopa dece u sukobu sa zakonom (18,48 ‰) je skoro duplo veća od republičkog (10,00) i pokrajinskog (13,20) proseka, dok je od Opštine Kula značajna veća, a od Sente i Bečejja značajno manja.
- ✚ Kad analiziramo udeo pravnosnažno osuđenih punoletnih lica prema mestu izvršenja u ukupnom broju stanovništvu (%), podaci za 2019. godinu), sa rezultatom od 0,32 opština Bačka Topola je bezbednija sredina i od proseka APV (0,47) i od republičkog projekta (0,40), a i od susednih opština (0,68 – 072)
- ✚ Što se tiče učešća korisnika državnih domova za smeštaj starih lica Opština Bačka Topola ima višestruko manji udeo u odnosu na susedne opštine, što govori o evidentnoj potrebi za takvom ustanovom.
- ✚ Posmatrajući učešće rashoda prema delatnostima u ukupnim rashodima korisnika budžetskih sredstava (%) u odnosu na susedne opštine i republički i pokrajinski prosek (2019. godina) činjenice su:
  - učešće rashoda socijalne zaštite u ukupnim rashodima korisnika budžetskih sredstava u 2019. godini Opštine Bačka Topola od 13,1% čini značajno više od republičkog i pokrajinskog proseka i Opštine Senta dok je za oko 3% više od opština Bečej i Kula
  - rashodi za obrazovanje čine 27% od ukupnih što je približno isto sa susednim opštinama i za 10% odnosno 15 % više od pokrajinskog odnosno republičkog proseka
  - za zdravstvenu zaštitu izdvojeni procenat u odnosu na republički i pokrajinski prosek i susedne opštine je najmanji, te je u opštini BT- svega 12,6% , dok su ostali u granicama 13,3-37,3%

3.2.1. Osnovni demografski podaci

Pokazatelji	Bačka Topola	Srbija
Ukupan broj (popis 2011) :	33321	7186862
Procenjen broj stanovnika (2019)	30628	6945235
Prirodni priraštaj na 1000 stanovnika(2019)	- 8,5	- 5,3
Smanjenje broja stanovnika popis 2002 – 2011	12,87 %	4,15 %

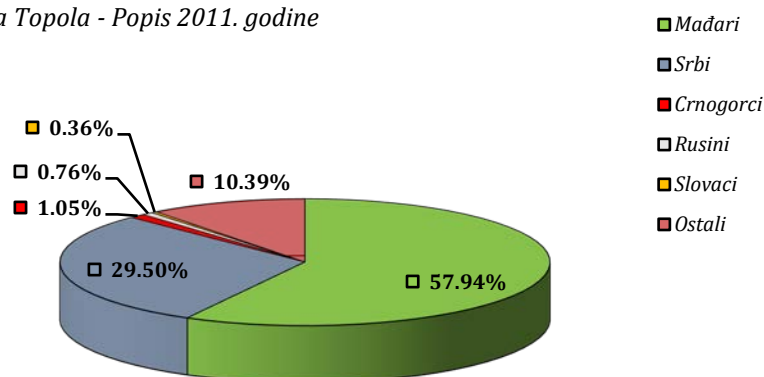
Po popisu iz 2011. godine broj stanovnika opštine je 33.321 ali po podacima republičkog zavoda za statistiku za 2019. godinu procenjuje se da je ukupan broj stanovnika 30.628, dok je danas i taj broj umanjen kao posledica negativnog odnosa nataliteta i mortaliteta, a takođe i ekonomske migracije stanovništva. U periodu 2002/2011. odnosno između dva popisa broj stanovnika opštine se smanjio za 12,87% što je značajno više od prosečne stope opadanja broja stanovnika u Republici Srbiji kao celini gde je broj stanovnika smanjen za 4,15% u navedenom periodu.

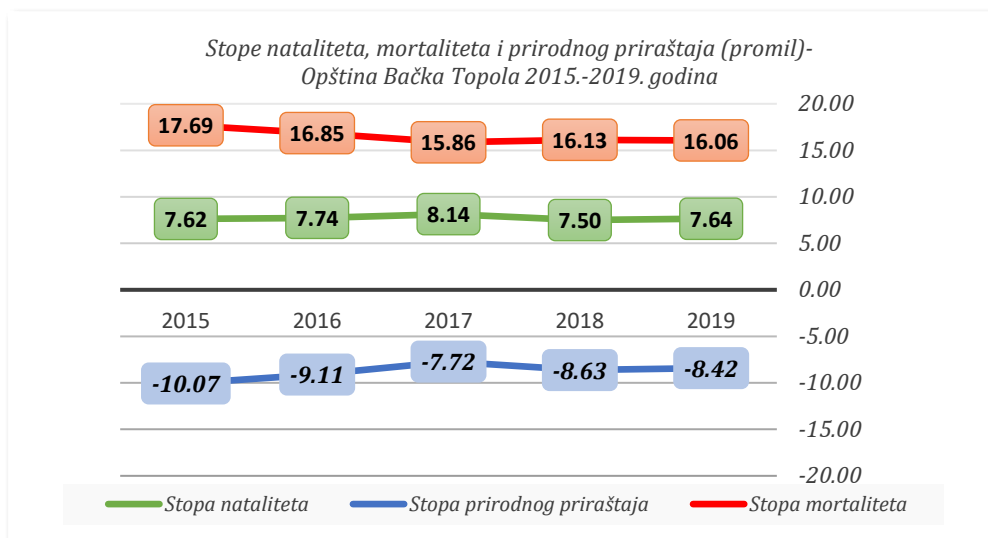
Nacionalna struktura stanovništva

Opština Bačka Topola je multinacionalna sredina i najveću etničku grupaciju čine Mađari sa 57,94% od ukupnog broja stanovništva. Srbi čine 29,50 % stanovništva, Crnogorci 1,05%, Rusini 0,76%, Slovaci 0,36 % i ostale etničke zajednice (Albanci, Bošnjaci, Bugari, Bunjevci, Goranci, Jugosloveni, Makedonci, Muslimani, Nemci, Romi, Rumuni, Rusi, Slovenci, Ukrajinci, Hrvati, Česi i neopredeljeni kao i regionalna pripadnost) koje zajedno čine 10,39% ukupnog stanovništva opštine Bačka Topola.

*Nacionalna struktura stanovništva
Opštine Bačka Topola - Popis 2011. godine*

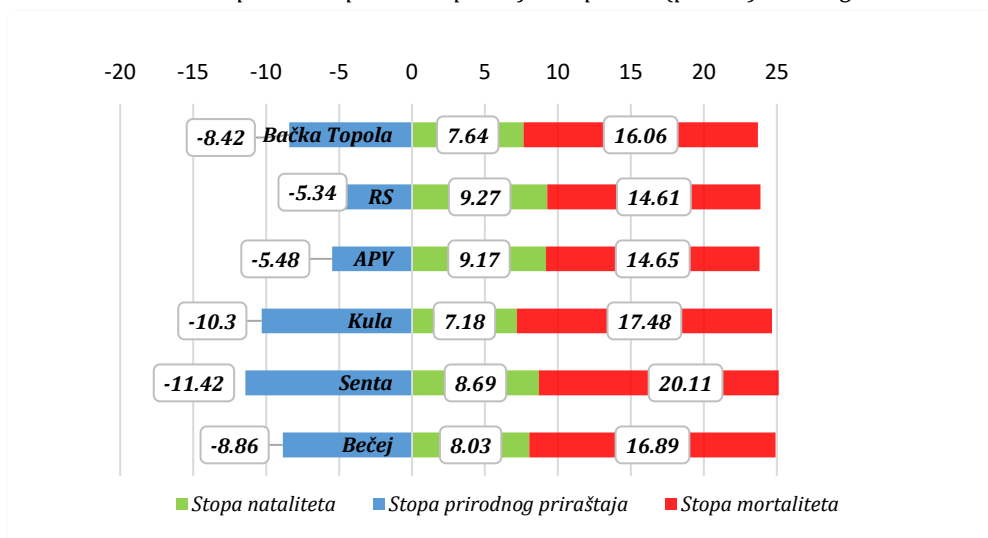

U opštini Bačka Topola vrednost stope nataliteta u posmatranom periodu, kao što se vidi na sledećem dijagramu, je na približnom nivou i u 2019. godini iznosi 7,64, a stopa mortaliteta je veoma visoka sa vrednošću od 16,06, dok je stopa prirodnog priraštaja negativnog predznaka i iznosi -8,42 što je poboljšanje u odnosu na 2015. godinu kada je ta vrednost iznosila -10,07.

U sledećem dijagramu prikazani su podaci Opštine Bačka Topola za 2019. godinu i upoređuju se sa podacima sledećih opština: Kula, Senta i Bečej a takođe i u odnosu na pokrajinski i republički prosek

*Stope nataliteta, mortaliteta i prirodnog priraštaja u odnosu
na susedne opštine i republički i pokrajinski prosek (promil)- 2019. godina*

3.2.2. Obrazovanje

Obrazovna struktura stanovništva

<i>opština Bačka Topola – popis 2011</i>	<i>Bez školske spreme</i>	<i>Nepotpuno osnovno obrazov.</i>	<i>Osnovno obrazov.</i>	<i>Srednje obrazov.</i>	<i>Više obrazov.</i>	<i>Visoko obrazov.</i>
Ukupno	671	4123	7649	13406	1294	1744
Muško	236	1371	3399	7440	682	855
Žensko	435	2752	4250	5966	612	889

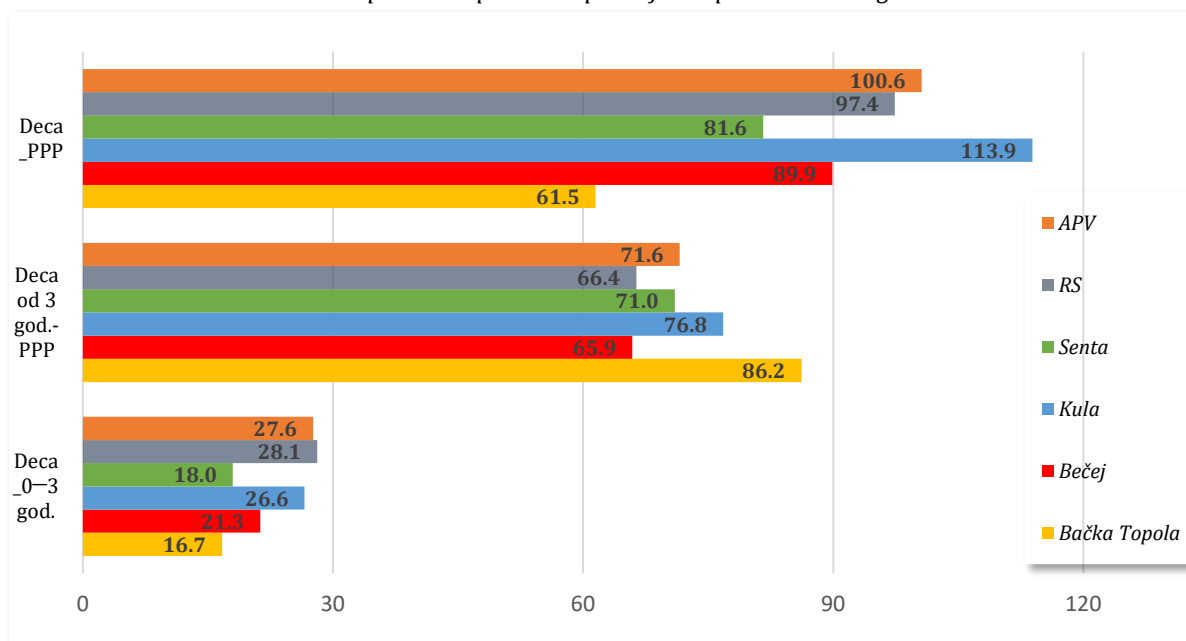
Predškolsko obrazovanje

Predškolska ustanova „Bambi” Bačka Topola obuhvata celokupnu teritoriju bačkotopolske opštine u 13 objekata, 4 u gradu i 9 u ostalim naseljima opštine u kojima je smešteno oko 800 dece, uzrasta od jedne do 6,5 godina odnosno do polaska u školu.

Vaspitni rad se odvija na dva jezika, te se o nastavnom jeziku roditelji opredeljuju prilikom upisa u Ustanovu, a takođe po opredeljenju roditelja, sva deca od 3 do 6,5 godina imaju mogućnost da uče engleski jezik.

U sledećim dijagramima prikazani su podaci Opštine Bačka Topola za 2019. godinu i upoređuju se sa podacima sledećih opština: Kula, Senta i Bečej a takođe i u odnosu na pokrajinski i republički prosek

Obuhvat dece uzrasta od 0-3, od 3 do polaska u PPP i koje pohađaju PPP (%) u odnosu na susedne opštine i republički i pokrajinski prosek - 2019. godina

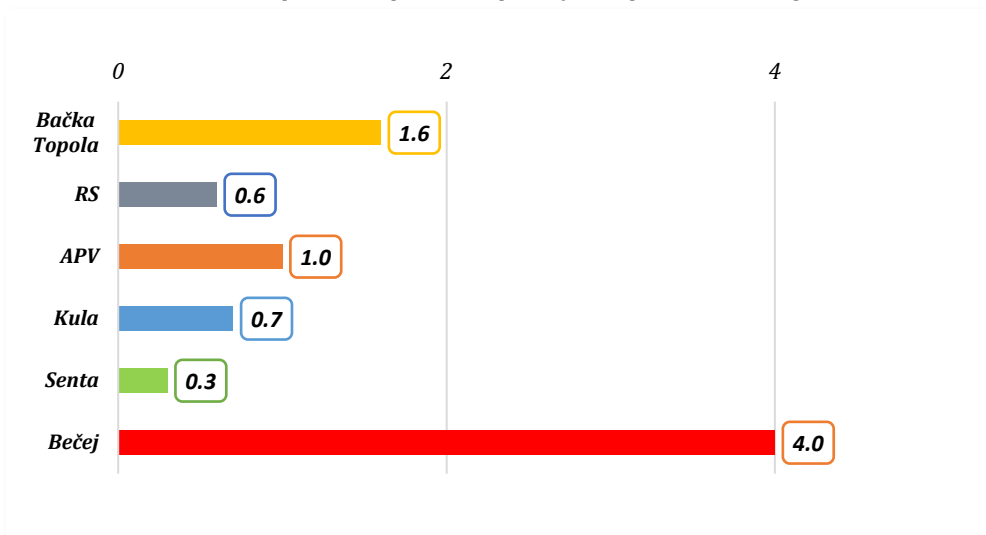

Osnovno i srednje obrazovanje

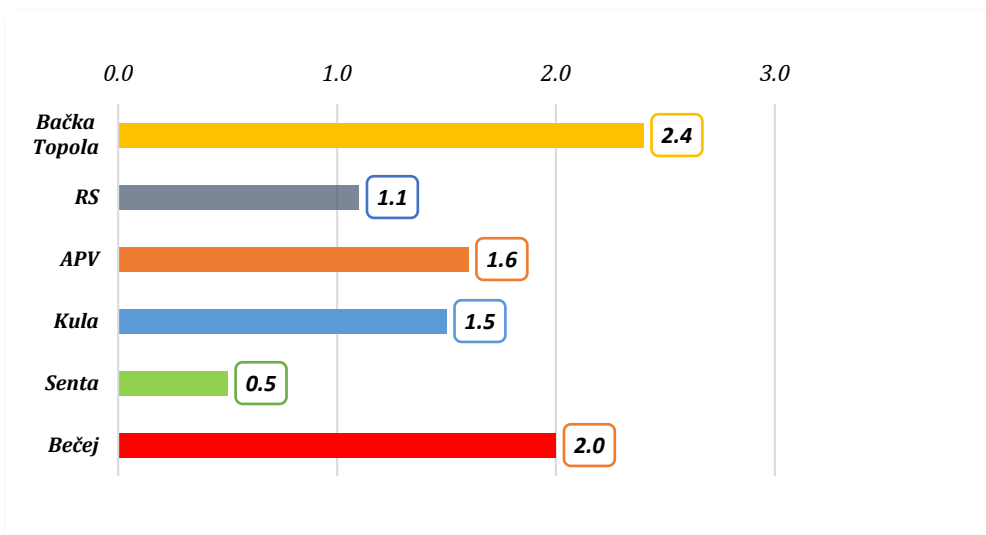
U opštini Bačka Topola postoji 8 osnovnih škola i to dve u samom centru opštine Bačkoj Topoli i 6 u ostalim naseljima opštine. Takođe, u Bačkoj Topoli funkcioniše i Muzička škola na nivou osnovnog obrazovanja.

U opštini Bačka Topola postoji 3 srednje škole i to Gimnazija i ekonomska škola "Dositej Obradović", Bačka Topola, Srednja tehnička škola "Šinković Jožef", Bačka Topola i srednja poljoprivredna škola Bačka Topola.

Stopa odustajanja od školovanja u osnovnom obrazovanju (%) u odnosu na susedne opštine i republički i pokrajinski prosek - 2019. godina

Stopa odustajanja od školovanja u srednjem obrazovanju (%) u odnosu na susedne opštine i republički i pokrajinski prosek - 2019. godina

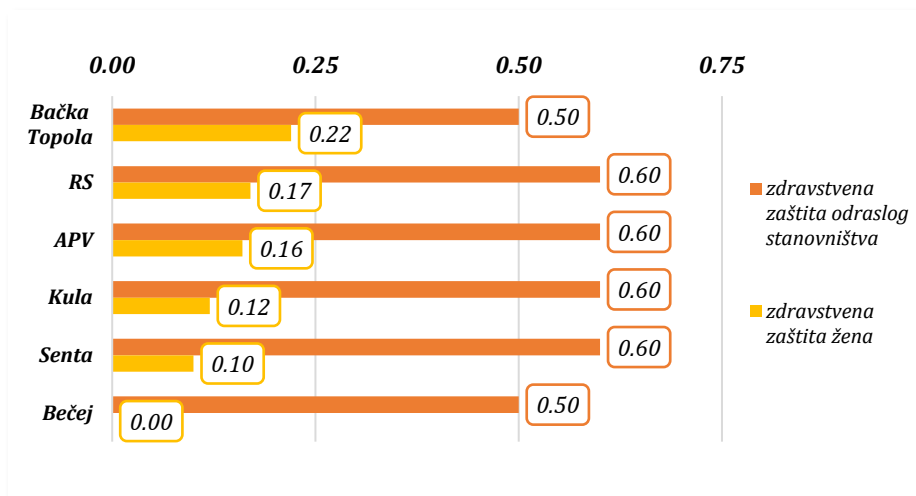
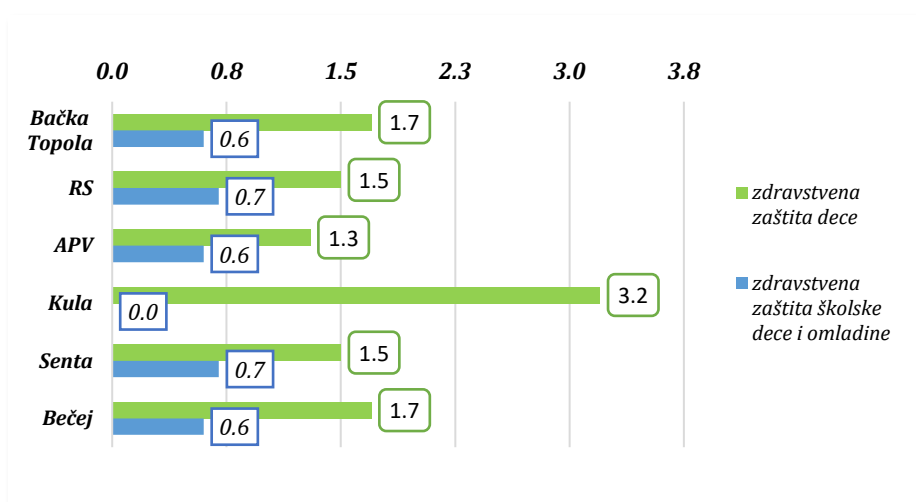
U opštini Bačka Topola stopa odustajanja od školovanja u osnovnom obrazovanju je prilično visoka (1.6) znatno iznad republičkog i pokrajinskog proseka i jedino manja od opštine Bečej (4.0), dok je kod srednjoškolskog obrazovanja stanje još drastičnije i naša opština sa stopom od 2.4 ima ovu negativnu vrednost višu od predmetnih opština a takođe i znatno je iznad republičkog i pokrajinskog proseka.

3.2.3. Zdravstvena zaštita

Na teritoriji Opštine Bačka Topola zdravstvenu zaštitu stanovništva obezbeđuje Dom zdravlja «Dr Janoš Hadži»Bačka Topola. Kao posebne celine, s obzirom na zdravstvene delatnosti koje se obavljaju u Domu zdravlja, organizuju se sledeće organizacione jedinice:

1. **Služba za opštu medicinu, kućno lečenje i negu i polivalentnu patronažu;**
2. **Služba za hitnu medicinsku pomoć;**
3. **Služba za zdravstvenu zaštitu dece i školske dece;**
4. **Služba za zdravstvenu zaštitu žena sa stacionarom;**
5. **Služba za stomatološku zdravstvenu zaštitu;**
6. **Služba za radiološku, ultrazvučnu, laboratorijsku i drugu dijagnostiku;**
7. **Služba za specijalističko-konsultativnu delatnost u oblastima**
  - interna medicina
  - hemodijaliza,
  - fizikalna medicina i rehabilitacija,
  - oftalmologija,
  - psihijatrija (zaštita mentalnog zdravlja),
  - dermatovenerologija,
  - otorinolaringologija,
  - pneumoftziologije
8. **Služba za pravne, opšte, ekonomsko-finansijske, tehničke i druge slične poslove.**

Broj lekara na 1000 stanovnika -zdravstvena zaštita dece, zdravstvena zaštita školske dece i omladine, zdravstvena zaštita odraslog stanovništva, zdravstvena zaštita žena - u odnosu na susedne opštine i republički i pokrajinski prosek-2019.godina

3.2.4. Socijalna zaštita

Kratak pregled glavnih institucija i organizacija iz oblasti socijalne zaštite opštine Bačka Topola

Centar za socijalni rad:

Odlukom Opštine Bačka Topola osnovan je Centar za socijalni rad za Opštine Bačka Topola . U Centru za socijalni rad ukupno je zaposleno 18 radnika.

Delatnost Centra za socijalni rad regulisana je:

- ✓ *Zakonom o socijalnoj zaštiti*
- ✓ *Porodičnim zakonom*
- ✓ *Zakonom o maloletnim učiniocima krivičnih dela i krivično pravnoj zaštiti maloletnih lica*
- ✓ *Zakonom o prekršaju*
- ✓ *Zakonom o zbrinjavanju izbeglica*
- ✓ *Zakonom o finansijskoj podršci porodici sa decom*
- ✓ *Odlukama Opština o pravima u socijalnoj zaštiti*

Dom za lica ometena u mentalnom razvoju "Otthon" u Staroj Moravici

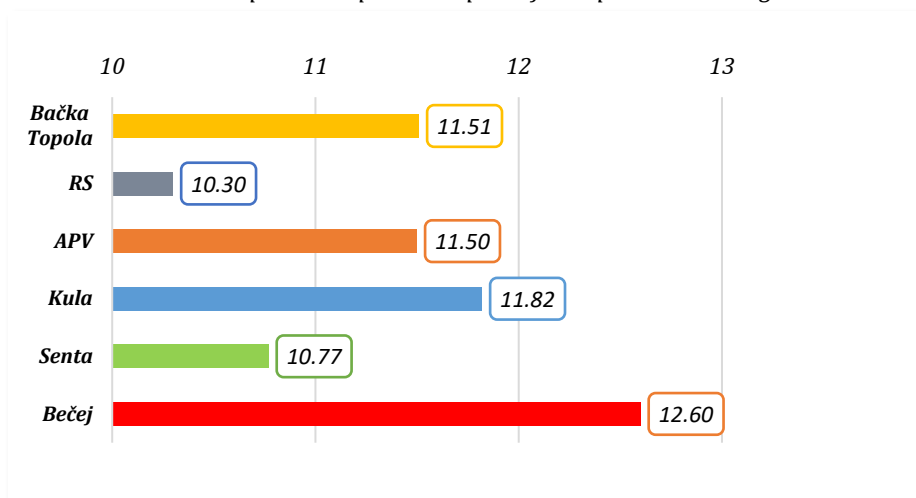
Dom za lica ometena u mentalnom razvoju "Otthon" u Staroj Moravici zbrinjava lica ometena u mentalnom razvoju starija od 18 godina. Kapacitet doma je 345 korisnika. Dom obezbeđuje korisnicima prema vrsti i stepenu ometenosti zbrinjavanje, zdravstvenu zaštitu, radnu i okupacionu terapiju, kulturno-zabavne, rekreativno-rehabilitacione sadržaje u skladu sa njihovim sposobnostima i zdravstvenim stanjima. Trenutno je u ustanovi smešteno 299 korisnika, raspoređeni su u 4 paviljona, odvojeno u 58 soba, a zaposleno je 114 radnika.

Nevladine organizacije

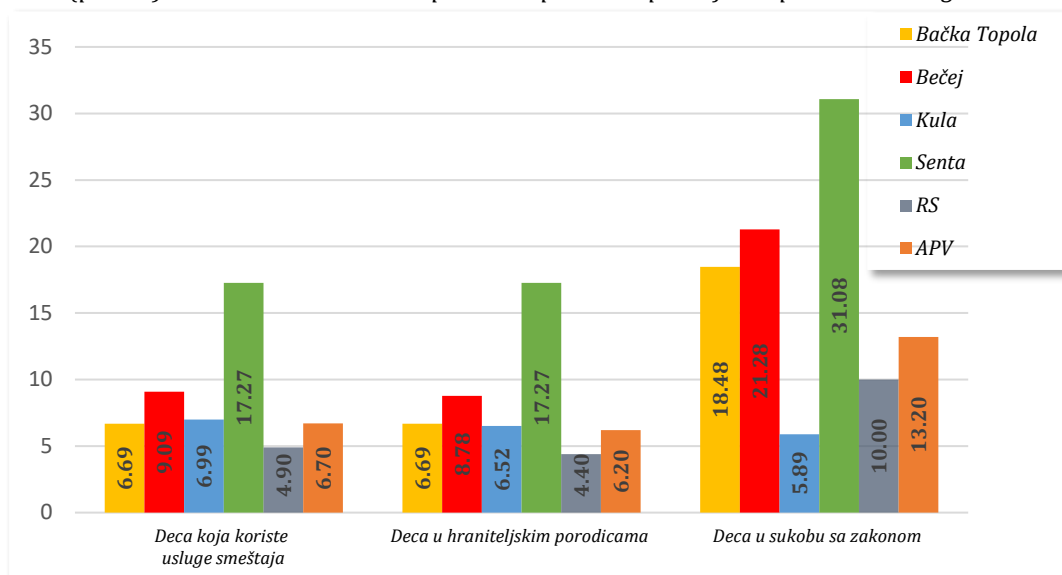
- ✓ Humanitarno društvo Bethesda iz Bačke Topole pruža uslugu dnevnog boravka za decu i mlade i odrasle sa telesnim i intelektualnim teškoćama kapaciteta za 10 korisnika za što poseduje licencu izdatu od nadležne institucije. Danas H. D. Bethesda u opštini Bačka Topola je lokalni akter u ulozi direktnog pružalaca usluga za osobe sa invaliditetom i aktivan je učesnik u lokalnom sistemu socijalne zaštite.
- ✓ OOCK Bačka Topola svojim aktivnostima sprovodi Odluke Skupštine Opštine o socijalnim davanjima i pomoći ugroženim društvenim grupama na teritoriji opštine Bačka Topola.
- ✓ Opštinsko udruženje penzionera okuplja penzionere sa teritorije opštine Bačka Topola i broji oko 5000 članova.

U sledećim dijagramima prikazani su podaci Opštine Bačka Topola za 2019. godinu i upoređuju se sa podacima sledećih opština: Kula, Senta i Bečej a takođe i u odnosu na pokrajinski i republički prosek

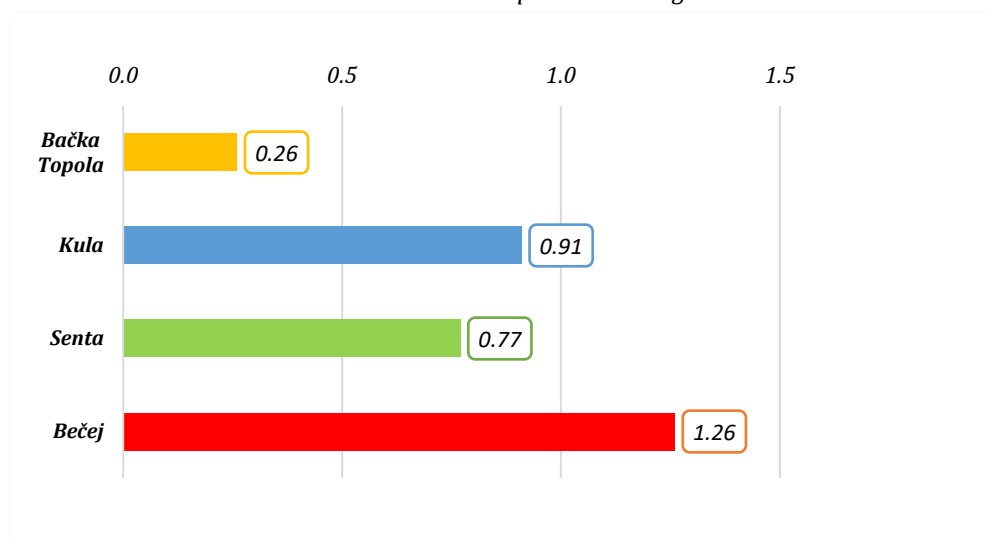
Udeo korisnika socijalne zaštite u ukupnom stanovništvu (%) u odnosu na susedne opštine i republički i pokrajinski prosek - 2019. godina

Stopa dece koja koriste usluge smeštaja, stopa dece u hraniteljskim porodicama i stopa dece u sukobu sa zakonom (promil) - u odnosu na susedne opštine i republički i pokrajinski prosek - 2019. godina

Udeo korisnika državnih domova za smeštaj starih (65 + godina) od broja stanovnika 65 + godina u odnosu na susedne opštine - 2019. godina

U opštini Bačka Topola udeo korisnika socijalne zaštite u ukupnom stanovništvu je na nivou pokrajinskog proseka, iznad republičkog a u odnosu na susedne opštine manji, osim Opštine Senta od koje je taj procenat veći.

Što se tiče stope dece koja koriste usluge smeštaja i koja su u hraniteljskim porodicama takođe, vrednosti stope su na nivou pokrajinskog proseka a iznad republičkog, dok su slične vrednostima ostalih opština osim Sente koja ima skoro 3 puta veću stopu od Opštine Bačka Topola. Stopa dece u sukobu sa zakonom (18,48) je skoro duplo veća od republičkog (10,00) i pokrajinskog (13,20) proseka, dok je od Opštine Kula značajna veća, a od Sente i Bečeja značajno manja.

Što se tiče učešća korisnika državnih domova za smeštaj starih lica Opština Bačka Topola ima višestruko manji udeo u odnosu na susedne opštine.

3.2.5. *Kultura*

Od sadržaja iz oblasti kulture u Bačkoj Topoli postoje Dom kulture Opštine Bačka Topola, Muzej Bačke Topole i Narodna biblioteka "Eržebet Juhas"

U sklopu Doma kulture je pozorišna sala sa 240 sedišta i bioskopska sala koja broji 223 sedišta. Dom kulture organizuje gostovanja pozorišnih predstava kao i muzičkih koncerata za decu i za odrasle na srpskom i na mađarskom jeziku. Svake godine je domaćin opštinskim smotrama horova, folkloru i orkestara kao za decu tako i za odrasle. U sastavu ustanove je i izložbena sala u kojoj se održavaju i izložbe akademskih slikara, slikara amatera, etno udruženja, seminari i okrugli stolovi. U okviru Doma kulture radi Zavičajna kuća, Kolarsko-kovačka radionica, Zavičajni arhiv i Umetnička kolonija.

Fond biblioteke iz Bačke Topole i njenih šest ogranaka broji 123.000 naslova. Osim knjiga, pruža i razne druge informacije za potrebe opštine Bačka Topola. Biblioteka se nalazi u centru Bačke Topole u zgradi nekadašnjeg rabinata. Biblioteka je ustanova čije je osnivač Opština Bačka Topola koja i brine o nesmetanom funkcionisanju i važnosti šest decenija duge tradicije bibliotekarstva u našoj sredini. U prostorijama namenjenim za čuvanje zaostavština nalazi se i zaostavština pisca iz Bačke Topole, Juhas Eržebet. Biblioteka ima šest ogranaka u okolnim naseljima: Pačir, Stara Moravica, Bajša, Panonija, Novo Orahovo i Gunaroš. Na svim manifestacijama koje se organizuju u njihovim naseljima ogranaci aktivno učestvuju.

Muzej Bačke Topole, kao ogranak Gradskog muzeja Subotica, otvoren je u septembru 2002. godine, a samostalno funkcioniše od 2015. godine, u kaštelu porodice Krai sazidanom 1802. godine. U Muzeju Opštine Bačka Topola je postavljena stalna postavka koja obuhvata arheološku, zavičajnu, književnu, etnološku i umetničku zbirku. Na njoj je prikazan arheološki materijal iz kamenog doba, sarmatskog, avarskog i srednjovekovnog perioda. Posetioci takođe mogu da vide umetnička i književna dela vezana za Bačku Topolu. Tu se nalazi biblioteka arhitekta dr Imrea Harkaija i izložba posvećena lekaru Janošu dr Hadžiju i piscu Ferencu Totu.

3.2.6. *Sport*

Sportske aktivnosti na teritoriji Opštine odvijaju se preko Sportskog saveza opštine i sportskih klubova, u okviru kojih je registrovano ukupno oko 2500 sportista od čega oko 1500 čine aktivni sportisti (seniori i mlađe kategorije), a ostali su rekreativci. Najmasovniji sportovi su fudbal, borilački sportovi (taekwondo), košarka, šah, odbojka, stoni tenis, i kuglanje.

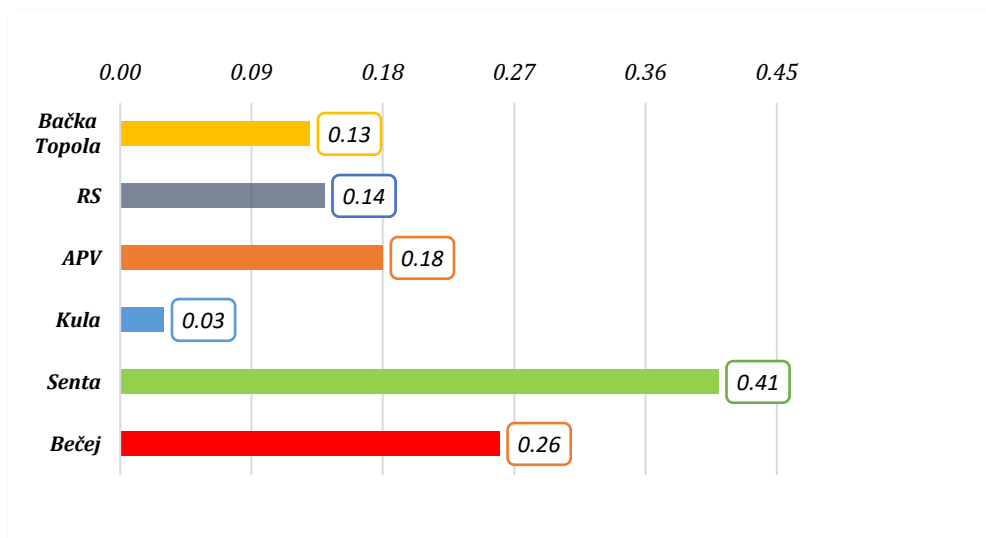
Uglavnom, sva veća naselja imaju dečija igrališta u okviru javnih zelenih površina i uređene terene za fudbal, ponegde i za košarku ili rukomet. Pored teniskih terena u Bačkoj Topoli izgrađena su i dva otvorena teniska terena u Tomislavcima koji su za zimski period opremljeni balonom za pokrivanje istih. Veći deo ovih terena, ipak, nije adekvatno opremljen pratećim sadržajima, nedostaju im tribine, komunalna infrastruktura, pristupne saobraćajnice i parkinzi, a neka sela su privatizacijom fudbalskih klubova praktično ostala bez javnih sportsko-rekreativnih terena (Krivaja, Panonija i Pobeda).

3.2.7. Pravosuđe/bezbednost:

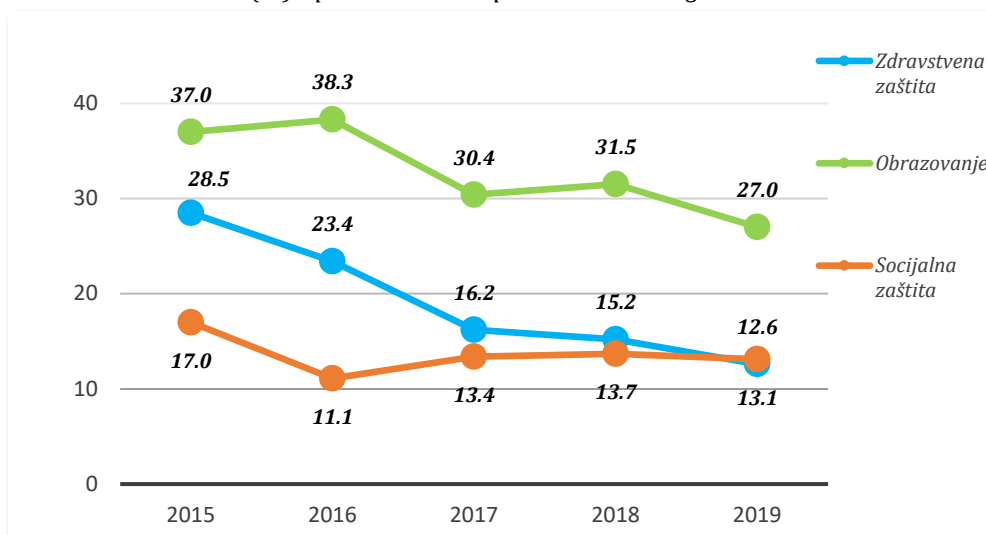
Na sledećem dijagramu je prikazan udeo maloletnih učinioaca krivičnih dela kojima su izrečene krivične sankcije prema mestu izvršenja u ukupnom broju maloletnog stanovništva gde se vidi da su vrednosti na nivou republičkog, nešto manje od pokrajinskog proseka, dok je od Opštine Kula ta vrednost značajna veća, a takođe od Sente i Bečeja značajno manja.

Udeo maloletnih učinioaca krivičnih dela (14–17 godina) kojima su izrečene krivične sankcije prema mestu izvršenja u ukupnom broju maloletnog stanovništva (%) u odnosu na susedne opštine i republički i pokrajinski prosek - 2019. godina

3.2.8. Rashodi korisnika budžetskih sredstava

Učešće rashoda prema delatnostima u ukupnim rashodima korisnika budžetskih sredstava (%) - opština Bačka Topola 2015.-2019. godina

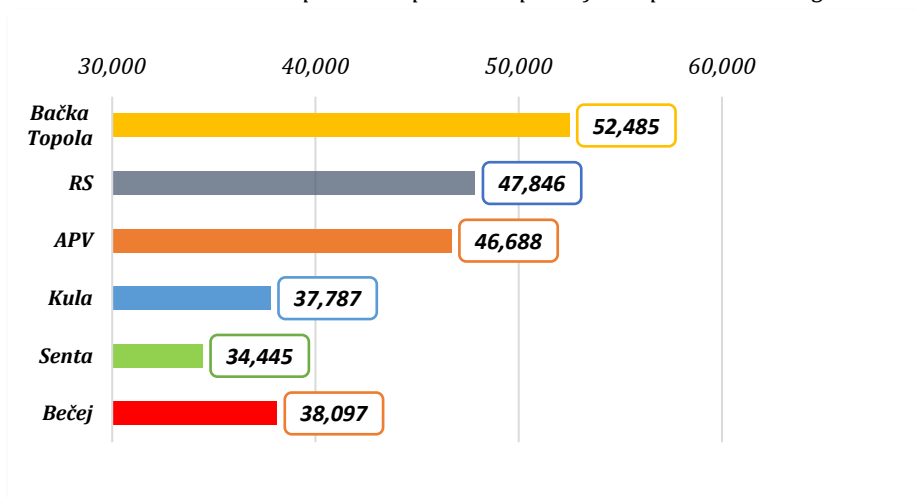

Prikazano učešće rashoda prema delatnostima u ukupnim rashodima korisnika budžetskih sredstava pokazuje značajan pad, preko 10% kod zdravstvene zaštite, 10% kod obrazovanja u odnosu na baznu godinu, dok je kod socijalne zaštite to uglavnom na sličnom nivou u posmatranom periodu.

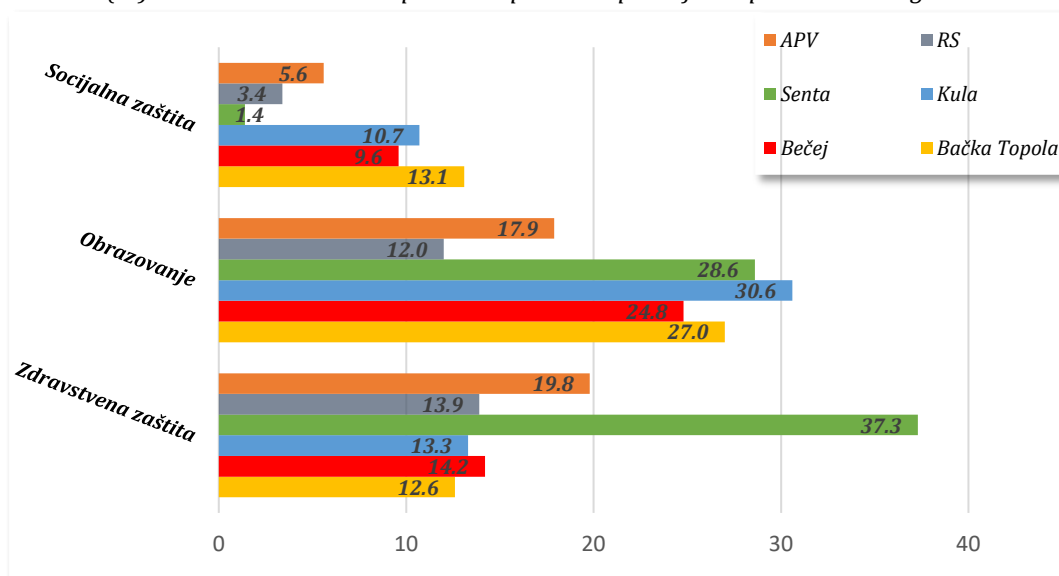
Najveći procenat rashoda, 27%, u 2019. godini je kod obrazovanja dok rashodi socijalne i zdravstvene zaštite zajedno čine sličan nivo kao i kod obrazovanja.

U sledećim dijagramima prikazani su podaci Opštine Bačka Topola za 2019. godinu i upoređuju se sa podacima sledećih opština: Kula, Senta i Bečej a takođe i u odnosu na pokrajinski i republički prosek

*Rashodi i izdaci budžeta lokalne samouprave po stanovniku (RSD)
u odnosu na susedne opštine i republički i pokrajinski prosek - 2019. godina*

Učešće rashoda prema delatnostima u ukupnim rashodima korisnika budžetskih sredstava (%) u odnosu na susedne opštine i republički i pokrajinski prosek - 2019. godina

Rashodi i izdaci budžeta lokalne samouprave po stanovniku u 2019. godini su znatno viši od susednih opština i iznose 52,485 a takođe su i za oko 5,000 veći od pokrajinskog i republičkog proseka.

Prikazano učešće rashoda socijalne zaštite u ukupnim rashodima korisnika budžetskih sredstava u 2019. godini Opštine Bačka Topola od 13,1% čini značajno više od republičkog i pokrajinskog proseka i Opštine Senta dok je za oko 3% više od opština Bečej i Kula.

Kod obrazovanja rashodi za navedenu delatnost čine 27% od ukupnih što je približno sa susednim opštinama i za 10% odnosno 15% više od pokrajinskog odnosno republičkog proseka.

Rashodi za zdravstvenu zaštitu kao procenat ukupnih rashoda u odnosu na republički i pokrajinski prosek i susedne opštine ja najmanji i iznosi svega 12,6%.

3.3. Urbani razvoj i zaštita životne sredine/komunalne delatnosti

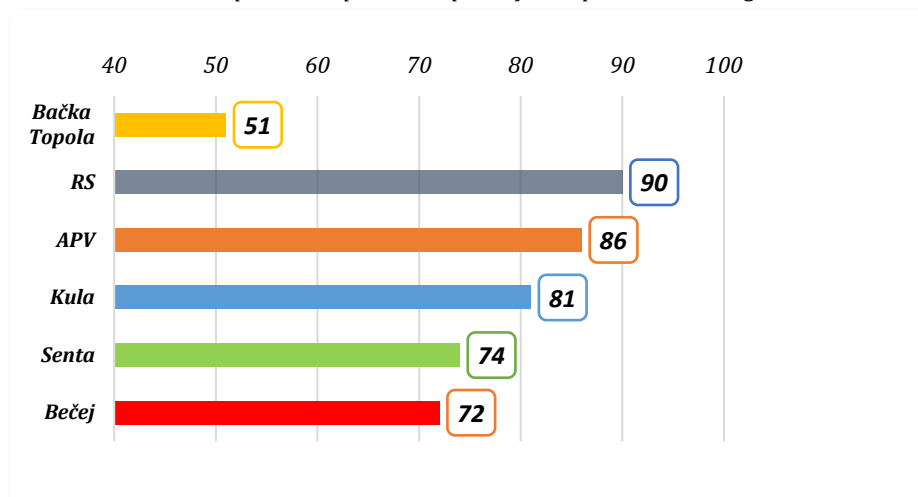
Sažetak i sumarni presek stanja i bitnih činjenica u vezi sa: Razvojni pravac 2.: URBANI RAZVOJ, KOMUNALNA INFRASTRUKTURA I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE u opštini Bačka Topola

- ✚ Opština Bačka Topola, što se tiče broja stanovnika na jedan km² (51) je daleko ispod pokrajinskog i republičkog proseka kao i vrednosti za susedne opštine (72-90)
- ✚ Sa 81,46% priključenih domaćinstava na vodovodnu mrežu opština Bačka Topola je na poslednjem mestu u odnosu na susedne opštine i ispod je republičkog i pokrajinskog proseka.
- ✚ Sa samo 13,40% priključenih domaćinstava na kanalizacionu mrežu i sa samo 42 km izgrađene kanalizacione mreže Opština Bačka Topola je ubedljivo na poslednjem mestu u odnosu na susedne opštine (28,41-73,26%) i republički (63,20%) i pokrajinski prosek (52,94%)
- ✚ Sa 18,87% prečišćene otpadne vode od ukupnih ispuštenih otpadnih voda, opština BT je ipak iznad pokrajinskog i republičkog proseka, dok u upoređivanju sa susednim opštinama je na zadnjem mestu
- ✚ Procenat investicija u oblasti građevinarstva u odnosu na ukupne investicije u opštini BT je 0,32% što je najbolji rezultat od upoređivanih opština, ali je višestruko ispod republičkog (5,9%) i pokrajinskog (2,86%) proseka
- ✚ Broj putničkih automobila na 1000 stanovnika u opštini BT je 284, što je skoro identičan sa pokrajinskim prosekom (287) i susednim opštinama a malo je ispod republičkog proseka
- ✚ Procenat investicija u oblasti saobraćaja u odnosu na ukupne investicije za opštinu BT (4,02%) je ispod republičkog proseka i u rangju je sa pokrajinskim prosekom, i u sredini među upoređivanim opštinama
- ✚ Javna preduzeća u opštini BT: JP Komgrad Bačka Topola, JP za građevinsko zemljište, urbanističko planiranje i uređenje Bačka Topola i JP Tržnica Bačka Topola su izuzetno solventni, sa zbirnim vrednošću od 272,6 imaju ubedljivo najveći koeficijent u odnosu na susedne opštine (vrednosti 155,9-214,3)
- ✚ Broj zaposlenih u JKP u opštini BT na 1000 stanovnika je 3, što u upoređivanju sa susednim opštinama je na sredini: Senta - 2, Bečej -4, Kula -4
- ✚ Analizirajući poslovne prihode po zaposlenom u JKP, u upoređivanim opštinama oni su skoro identični, između 2418-2585 u hiljadama dinara, BT=2453, jedino JKP u opštini Bečej gazduje mnogo efikasnije: 3383

3.3.1. Osnovni podaci

Na dijagramu je prikazan broj stanovnika na jedan km², gde je broj istih u Opštini Bačka Topola (51) daleko ispod pokrajinskog i republičkog proseka kao i vrednosti za susedne opštine.

Gustina naseljenosti- broj stanovnika na km²- u odnosu na susedne opštine i republički i pokrajinski prosek - 2019. godina

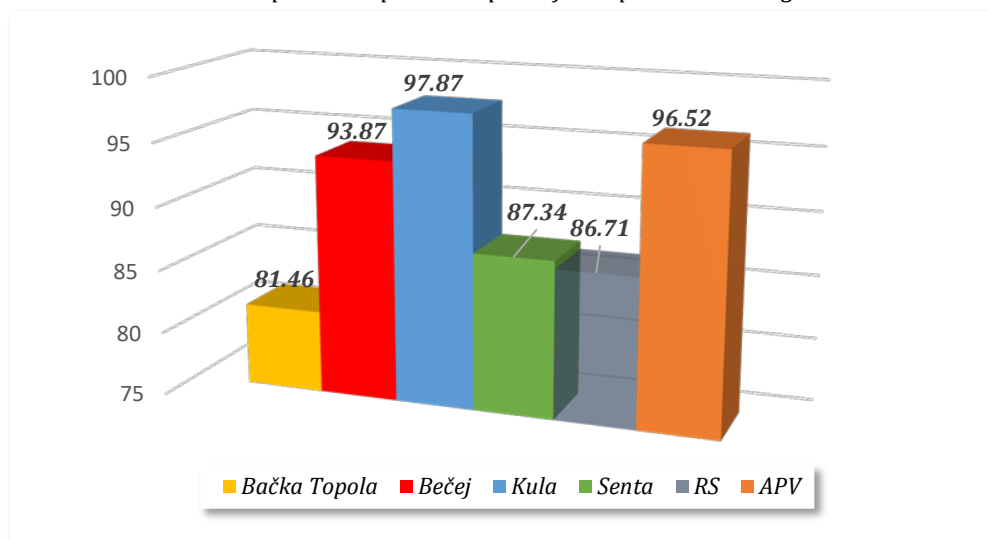

3.3.2. Zaštita životne sredine

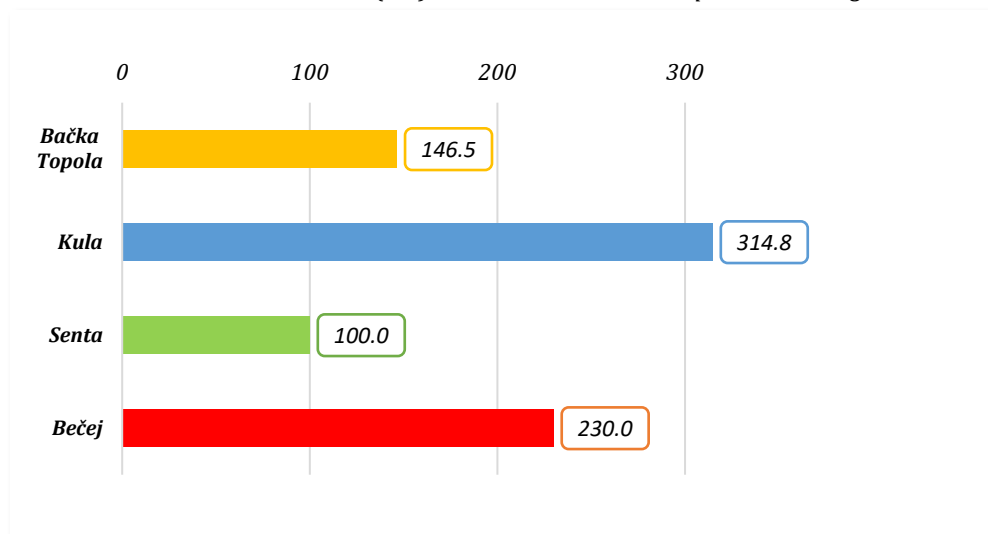
Vodosnabdevanje

opština Bačka Topola	2015	2016	2017	2018	2019
Domaćinstva priključena na vodovodnu mrežu	10198	10255	10263	10263	10420
Dužina vodovodne mreže	142.5	144.5	145.5	145.5	146.5
Isporučene vode za piće, hilj.m ³	1121	1119	1113	1092	1148

Domaćinstva priključena na vodovodnu mrežu kao % ukupnog broja domaćinstava- u odnosu na susedne opštine i republički i pokrajinski prosek - 2019. godina

Dužina vodovodne mreže (km) – u odnosu na susedne opštine - 2019. godina

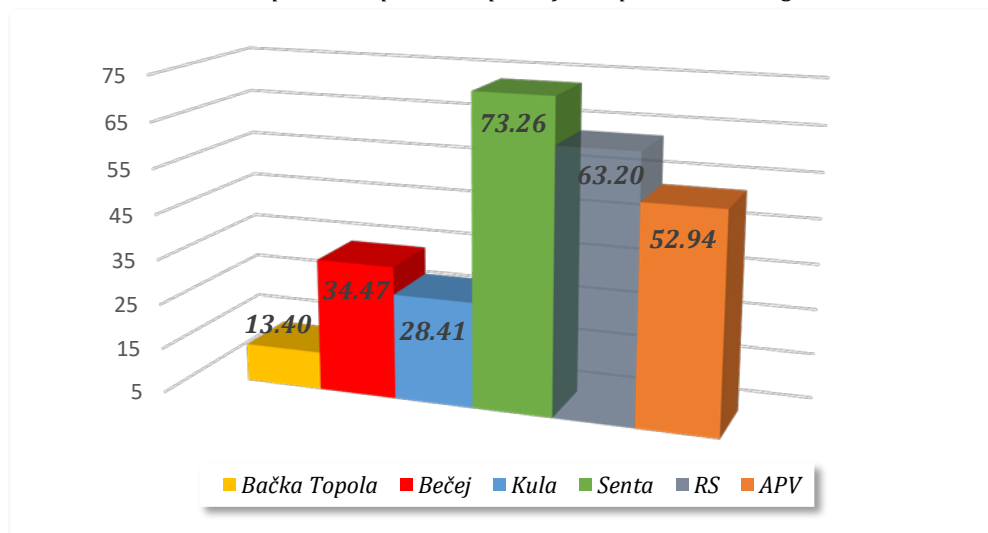

Sa 81,46% priključenih domaćinstava na vodovodnu mrežu opština Bačka Topola je na poslednjem mestu u odnosu na susedne opštine i republički i pokrajinski prosek. Što se tiče dužine vodovodne mreže samo od Opštine Senta dužina iste je veća ali ako se uzme u obzir teritorijalna veličina tih opština jasno je da ista nije na zavidnom nivou. Prikazane vrednosti pokazatelja u oblasti zaštite životne sredine jasno ukazuju da je potrebno unaprediti odnosno izgraditi vodovodnu mrežu na teritoriji cele opštine, što je upravo jedan od prioriteta u datoj oblasti.

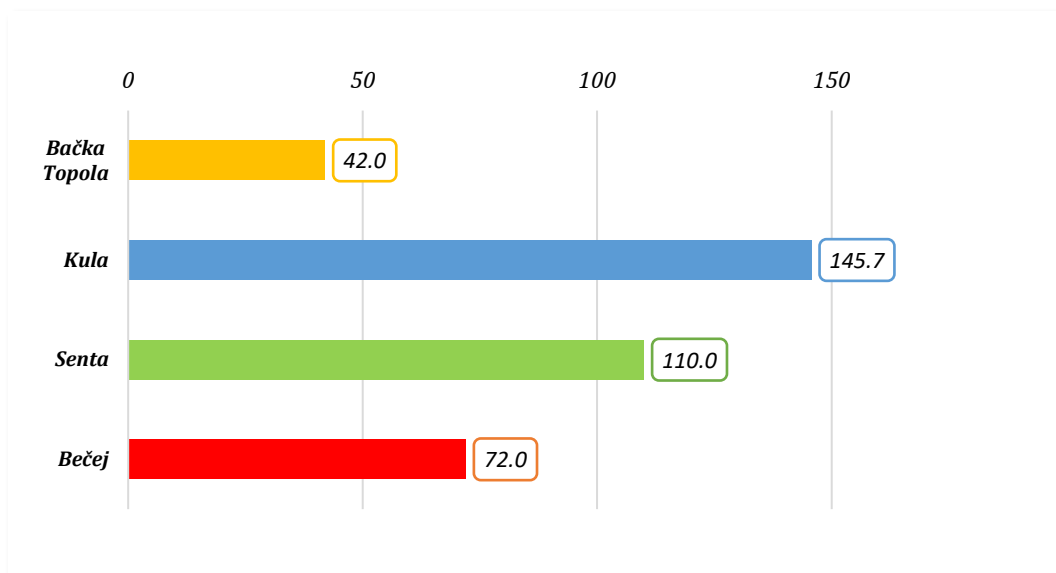
Odvođenje otpadnih voda

opština Bačka Topola	2015	2016	2017	2018	2019
Domaćinstva priključena na kanalizacionu mrežu	1662	1707	1726	1727	1738
Dužina kanalizacione mreže	38.7	38.7	40.0	41.0	42.0
Ukupne ispuštene otpadne vode, hilj.m ³	470	461	446	444	424
Ispuštene otpadne vode u sisteme za odvođenje otpadnih voda, hilj.m ³	299	297	293	299	284
Prečišćene otpadne vode, hilj.m ³	80	80	80	80	80

Domaćinstva priključena na kanalizacionu mrežu kao % ukupnog broja domaćinstava- u odnosu na susedne opštine i republički i pokrajinski prosek - 2019. godina

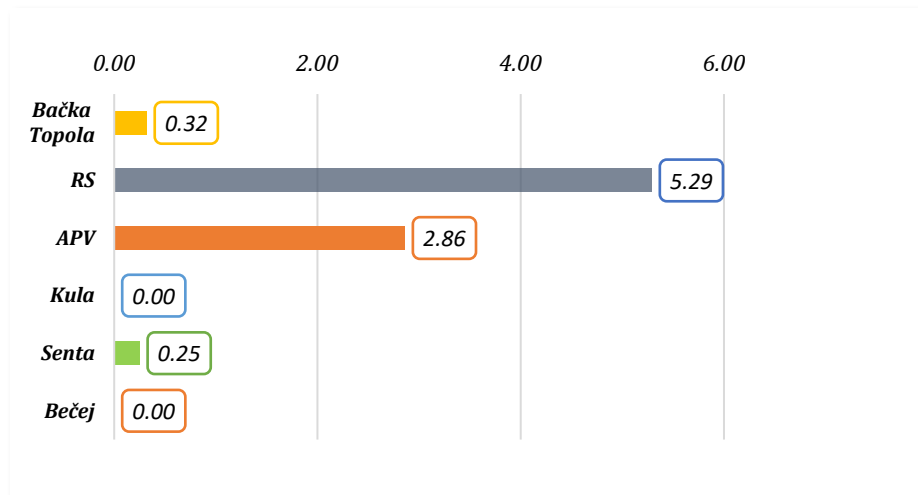
Dužina kanalizacione mreže (km)– u odnosu na susedne opštine - 2019. godina

Sa samo 13,40% priključenih domaćinstava na kanalizacionu mrežu i sa samo 42 km izgrađene kanalizacione mreže Opština Bačka Topola je ubedljivo na poslednjem mestu u odnosu na susedne opštine i republički i pokrajinski prosek. Prikazane vrednosti pokazatelja u oblasti zaštite životne sredine jasno ukazuju na nedovoljno razvijenu mrežu odvođenja otpadnih voda/ kanalizacije, kao i nedostajuće kapacitete za prečišćavanje otpadnih voda, što su upravo pririteti u datoj oblasti.

3.3.3. Građevinarstvo

Procenat investicija u oblasti građevinarstva u odnosu na ukupne investicije – u odnosu na susedne opštine i republički i pokrajinski prosek - 2019. godina

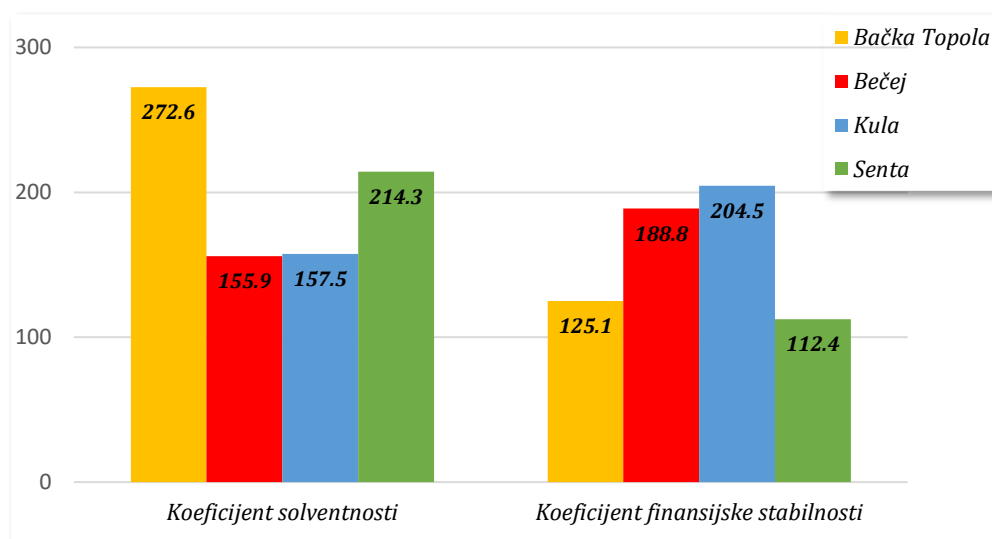

Građevinarstvo je na veoma niskom nivou u posmatranoj oblasti i višestruko je manji procenat u ovoj oblasti u odnosu na ukupne investicije kako u Opštini Bačka Topola tako i u posmatranim opštinama u odnosu na republički i pokrajinski prosek.

3.3.4. Finansijski pokazatelji Javno komunalnih preduzeća

opština Bačka Topola	2015	2016	2017	2018	2019
Broj JKP	2	3	3	3	3
Ukupan broj zaposlenih u JKP	71	84	89	90	91
Broj zaposlenih u JKP na 1000 stanovnika	2	3	3	3	3
Ukupan neto rezultat iz redovnog poslovanja, u hilj.RSD	16,146	21,445	20,032	3,247	-1,201

Koeficijent solventnosti/Koeficijent finansijske stabilnosti (%) – u odnosu na susedne opštine - 2019. godina

U opštini Bačka Topola postoji tri javna preduzeća i to: JP Komgrad Bačka Topola, JP za građevinsko zemljište, urbanističko planiranje i uređenje Bačka Topola i JP Tržnica Bačka Topola u kojima ukupan broj zaposlenih iznosi 91.

Na dijagramu su prikazani koeficijenti solventnosti i finansijske stabilnosti u odnosu na susedne opštine.

Što se tiče koeficijenta solventnosti Opština Bačka Topola sa vrednošću od 272,6 ima ubedljivo najveći koeficijent u odnosu na susedne opštine. Ovaj pokazatelj pokazuje sposobnost JKP da plati sve obaveze pod pretpostavkom da sve dospevaju na isti dan. Preduzeće je solventno ako je koeficijent solventnosti najmanje 1.

Koeficijent finansijske stabilnosti pokazuje koliko se dugoročnih sredstava finansira iz dugoročnih izvora finansiranja. Drugim rečima, pokazuje sa koliko dinara dugoročnih izvora finansiranja je pokriven dinar dugoročno vezanih sredstava. Opština Bačka Topola ima nešto niži navedeni koeficijent u odnosu na opštine Bečej i Kula a nešto viši u odnosu na Opštinu Senta.

3.4. Lokalni ekonomski/privredni razvoj

Sažetak i sumarni presek stanja i bitnih činjenica u vezi sa: Razvojni pravac 3.: LOKALNO-EKONOMSKI RAZVOJ u opštini Bačka Topola

- ✚ Po podacima Agencije za privredne registre za 2019. godinu u opštini Bačka Topola registrovano je 400 privrednih društava, kao i 611 preduzetnika. Od 2016. godine naovamo je trend, da broj privrednih društava blago opada (443 – 400) a broj preduzetnika blago raste (532 – 611)
- ✚ Stopa brisanja/gašenja privrednih društava odnosno preduzetnika (%) u 2019. godini je u Opštini Bačka Topola u odnosu na susedne opštine najniža i kod privrednih društava 15% (ostale opštine: 19,3 – 24,1) i kod preduzetnika 7,7% (ostale opštine: 9,3 – 11,9)
- ✚ Od upoređivanih opština (Bačka Topola, Kula, Senta, Bečej) u 2019. godini, jedino BT ima negativnu stopu rasta izvoza od -6,4%, ta stopa je za BT negativna i u 2018. godini: -4,6%, što govori da je neophodno primeniti određene mere koje će podržati privredu u izvoznim aktivnostima.
- ✚ Na kraju 2020. godine, na teritoriji opštine Bačka Topola bilo je zaposleno 8033 lica što čini 24,11% ukupne populacije što je za oko 6 % niže od republičkog proseka.
- ✚ Od 8033 zaposlenih lica, njih 6432 rade kod privrednih društva, 1062 kod preduzetnika i 539 su registrovani individualni poljoprivrednici.
- ✚ Struktura zaposlenosti po delatnostima kao % ukupnog broja zaposlenih (bez registrovanih individualnih poljoprivrednika): prerađivačka industrija 31,2%, trgovina na veliko i malo i popravka motornih vozila 14,7%, poljoprivredna industrija 13,5%, obrazovanje 7,4%, zdravstvena i socijalna zaštita 6,2%, državna uprava 4,5%
- ✚ Lokacijski koeficijent zapošljavanja – predstavlja zavisnost određene teritorijalne jedinice u odnosu na privrednu delatnost. Vrednosti koeficijenta iznad 2 smatra se velikom zavisnošću od date delatnosti. U slučaju opštine Bačka Topola, poljoprivreda kao delatnost ima vrednost 9,3
- ✚ U opštini Bačka Topola je po svim parametrima poljoprivreda dominantna delatnost. Naime, preko 90% teritorije opštine je poljoprivredno zemljište, svaki deseti zaposleni stanovnik opštine je zaposlen u poljoprivredi, u opštini postoji preko 2500 poljoprivrednih gazdinstava, veliki broj poljoprivrednih preduzeća i dr.
- ✚ Ipak od 2015. do 2019. desilo se veliko prestruktuiranje, jer procenat zaposlenih u poljoprivredi u odnosu na ukupnu zaposlenost 2015. je bilo 24,7%, a to se zaključno sa 2019. smanjio na 12,6%.
- ✚ Promene u poljoprivredi se vide i na bazi podataka korišćenog poljoprivrednog zemljišta po gazdinstvu, što je 2012. godine bilo 14,4 ha a u 2018. godini 18,9 ha
- ✚ Zbog svega navedenog ne treba da čudi visok procenat ostvarenih investicija u ovoj delatnosti. Ako posmatramo 2019. godinu dok je u Republici Srbiji procenat istih 2,33%, u opštini Bačka Topola je 47,46% ostvarenih investicija u poljoprivredi u odnosu na ukupne investicije po delatnostima. Investicije u poljoprivredi u odnosu na ukupne investicije su takođe višestruko veće u odnosu na susedne opštine a u odnosu na pokrajinski prosek čak deset puta veće.
- ✚ Ukupan broj nezaposlenih u 2020. je 1692, što znači 55 nezaposlenih na 1000 stanovnika. Sa tim rezultatom je opština BT je u istom rangu sa Bečejom i Sentom, dok Kula odskače sa 73.
- ✚ Kvalifikaciona struktura nezaposlenih lica pokazuje, da su 53,3% bez kvalifikacije, 40,1% sa srednjom školom i 6,7% sa višom ili visokim obrazovanjem.
- ✚ 24,7% ukupnog stanovništva su korisnici penzije, sa prosečnim iznosom od 25,899 dinara (2019. godina), što je najniži prosek među upoređivanim opštinama

- ✚ Prosečna (neto) zarada u 2020. godini je 51,265 dinara, što je niža od Sente i Bečeja i viša od Kule
- ✚ Turistički smeštaji opština Bačka Topola podrazumevaju: 133 ležaja u privrednim društvima, 28 kod preduzetnika i 77 kod fizičkih lica, ali dugoročno za specifične vidove turizma svakako treba imati u vidu i kapacitete na fudbalskoj akademiji i u Domu učenika.
  - Ukupan broj turista u opštini BT u 2019. godini je bio 6,589 i taj broj raste od 2015. godine u kontinuitetu, kao i broj noćenja, što je u 2019. bio 14,583. U periodu 2017-2019 broj noćenja domaćih turista se povećavao za 31%, dok inostranih turista za 85%.
  - Tendencija je, da se u ukupnom broju turista odnos iz godine u godinu menja u korist stranih turista a i pri noćenju se povećava udeo noćenja stranih turista u odnosu na ukupan broj noćenja. U 2019. godini od ukupnog broja turista 49,93 % su činili domaći turisti, dok 50,07% strani turisti. Domaći turisti su dali 57,09% noćenja, dok strani 42,91%.
  - Sa ovakvim podacima opština BT se uklapa u prosek i RS i APV i ima nešto povoljnije rezultate od Sente i Kule, dok je Bečej uspešniji na polju turizma.
- ✚ Ukupni podsticaji regionalnog razvoja za opštinu Bačka Topola u 2020. godini prema izvorima finansijskih podsticaja, u hiljadama RSD: ukupno 575,346, Ministarstvo finansija (uključene i subvencije poljoprivredi): 158,409, Fond za razvoj Republike Srbije: 153,700, Uprava za kapitalna ulaganja AP Vojvodine: 150,000, Agencija za osig. i finansiranje izvoza 71,520, Pokrajinski sekr. za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo: 24,435
- ✚ U odnosu na uporedivne opštine, Bačka Topola je u 2020. godini najuspešnija u iskorišćavanju podsticaja sa 575,346 RSD (u hiljadama dinara), ostale opštine su Senta: 110,002 Kula:334,874 i Bečej 305,971
- ✚ U odnosu na upoređivane opštine, Bačka Topola je u 2019. godini bila ubedljivo najneuspešnija u privlačenju donacija. Podaci u hiljadama dinara: Bačka Topola 1,232, Kula 7,267, Senta 32,205, Bečej 21,716
- ✚ Finansijska autonomija predstavlja pokazatelj koji ukazuje sposobnost opštine da se finansira bez transfera od drugih nivoa vlasti. Veća vrednost ovog pokazatelja ukazuje na manju zavisnost opštine od centralnih vlasti, odnosno veću suverenost opštine u preraspodeli svojih prihoda. Opština Bačka Topola u 2019. godini ima visok procenat (73,0) uz neznatan pad u odnosu na baznu godinu u posmatranom periodu. U odnosu na susedne opštine u 2019. godini ima manje vrednosti samo od Opštine Sente ali na približnom nivou.
- ✚ Opština Bačka Topola praktično uopšte nije zadužena. U poređenju sa susednim opštinama, zaduženost po stanovniku (RSD, u 2019. godini): Bačka Topola: 0, Senta: 2029, Bečej: 4,563, Kula: 8,400

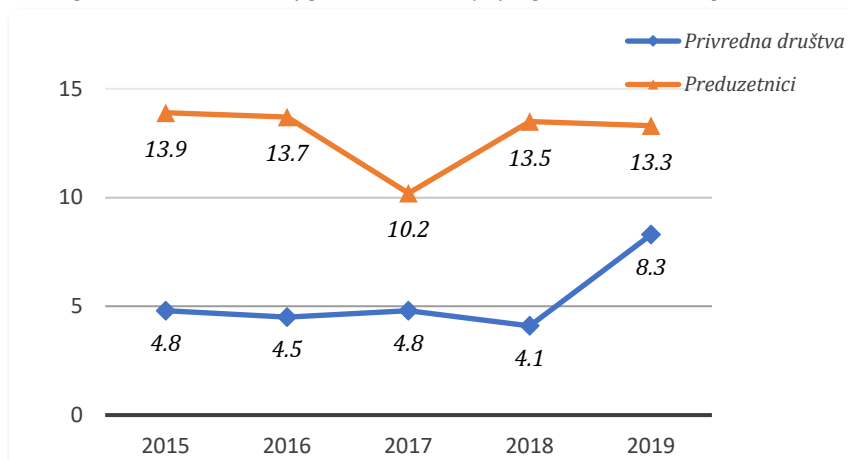
3.4.1. Privredna društva i preduzetnici

Po podacima Agencije za privredne registre za 2019. godinu u opštini Bačka Topola registrovano je 400 privrednih društava, kao i 611 preduzetnika.

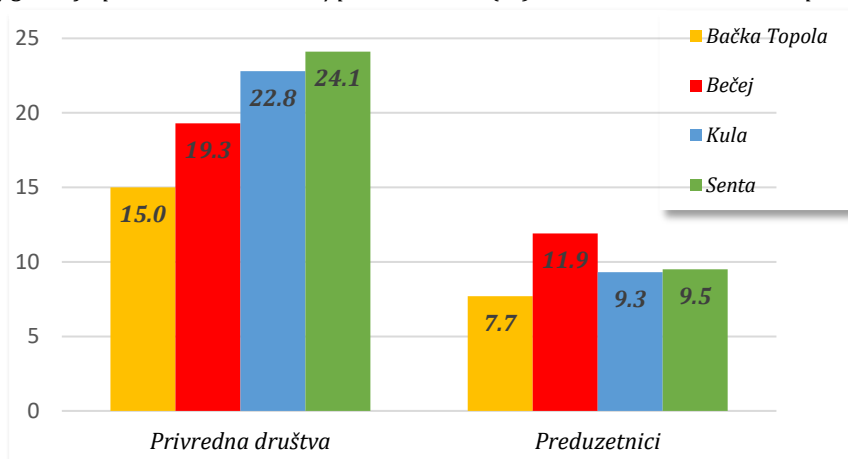
U opštini Bačka Topola, posle poljoprivrede, industrija predstavlja oblast od prioritarnog značaja i bazira se najvećim delom na raspoloživoj sirovinskoj osnovi, proizvodnim kapacitetima i kvalitetnom kadrovskom potencijalu. Industrijska proizvodnja je uglavnom prerađivačkog karaktera, a raspoložive proizvodne kapacitete karakteriše nedovoljan stepen iskorišćenosti i nedovoljan stepen finalizacije proizvoda. U okviru industrije najrazvijenija je prehrambena industrija

opština Bačka Topola	2015	2016	2017	2018	2019
Broj privrednih društava	436	443	416	411	400
Broj preduzetnika	527	532	541	577	611
Broj privrednih društava na 1000 stanovnika	14	14	13	13	13
Broj preduzetnika na 1000 stanovnika	17	17	17	19	20

Stopa nastanka privrednih društava/preduzetnika (%)-opština Bačka Topola 2015.-2019. godina

Stopa brisanja/gašenja privrednih društava/preduzetnika (%) – u odnosu na susedne opštine - 2019. godina

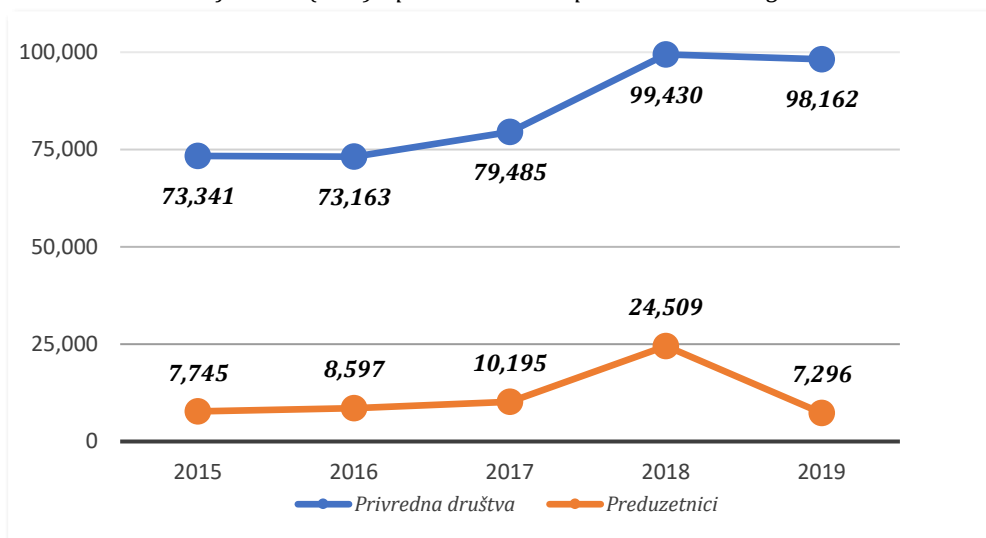

Stopa brisanja/gašenja privrednih društava odnosno preduzetnika u 2019. godini je u Opštini Bačka Topola pozitivna u odnosu na susedne opštine i najniža i kod privrednih društava i kod preduzetnika.

3.4.2. Poslovanje privrednih društava i preduzetnika

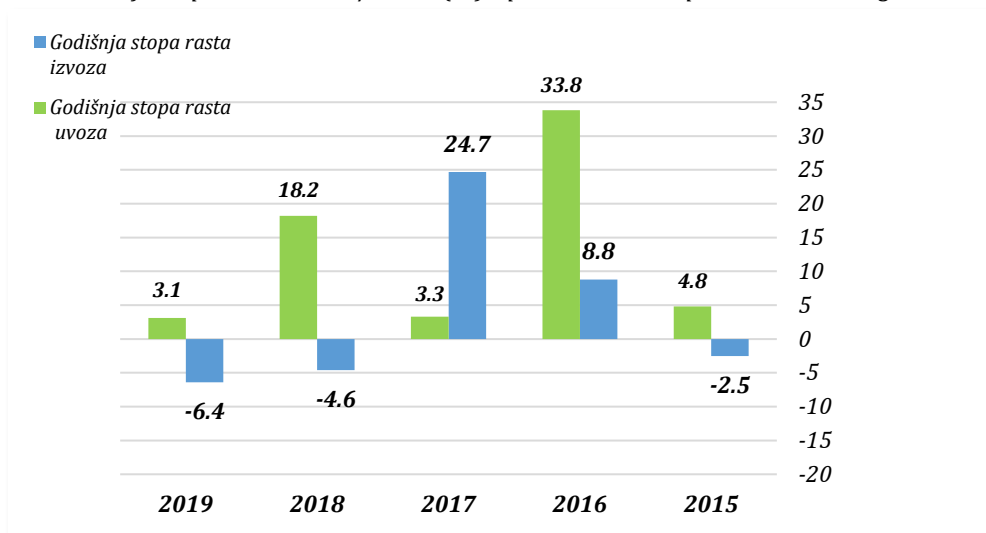
opština Bačka Topola	2015	2016	2017	2018	2019
Ukupni poslovni prihodi privrednih društava, hilj.RSD	27,942,976	29,118,748	30,760,619	36,093,265	37,203,529
Ukupni poslovni prihodi preduzetnika, hilj.RSD	209,105	232,129	295,666	735,274	2,757,730

Poslovni prihodi privrednih društava/ preduzetnika po privrednom društvu/preduzetniku u hiljadama (RSD)-opština Bačka Topola 2015.-2019. godina

Poslovni prihodi privrednih društava po jednom privrednom društvu pokazuju značajan rast u odnosu na bazu godinu u posmatranom periodu, dok su kod preduzetnika Opštine Bačka Topola poslovni prihodi na približnom nivou.

Godišnje stope rasta izvoza/uvoza (%) - opština Bačka Topola 2015.-2019. godina

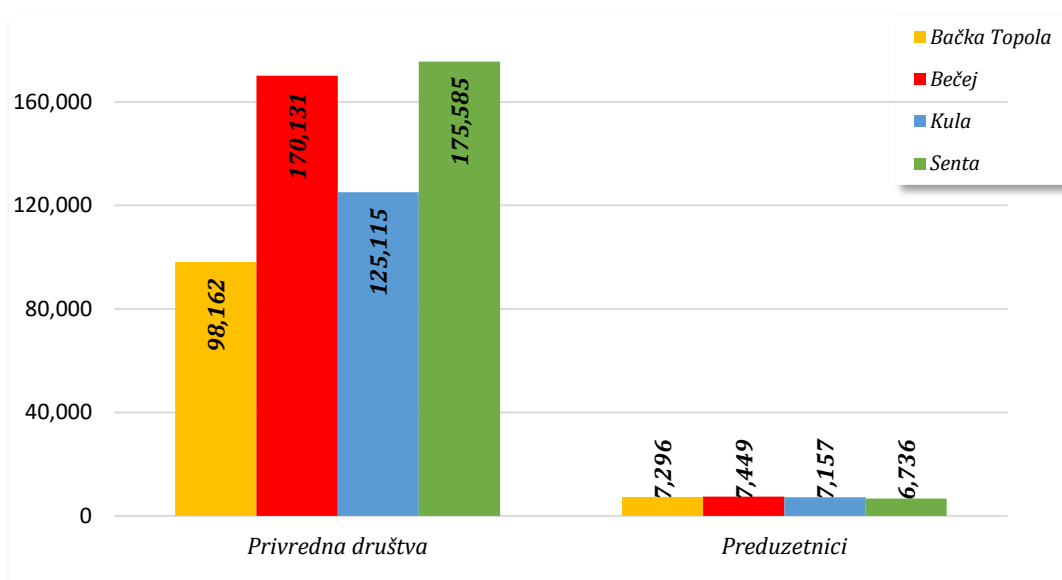

Godišnja stopa rasta uvoza predstavlja pokazatelj koji ukazuje na procenu rasta uvoza i nivo tržišnog učešća u spoljnotrgovinskoj razmeni sa inostranstvom. U Opštini Bačka Topola u 2019. godini procenat ove stope je na zadovoljavajućem nivou jer što je veća vrednost ovog pokazatelja ukazuje se na veću zavisnost opštine za inostranom robom. Visoke vrednosti pokazatelja su prihvatljive samo ukoliko se radi o uvozu sirovina i repromaterijala, za dalju proizvodnju i izvoz, što je vidljivo iz prikazanog dijagrama za predmetni period.

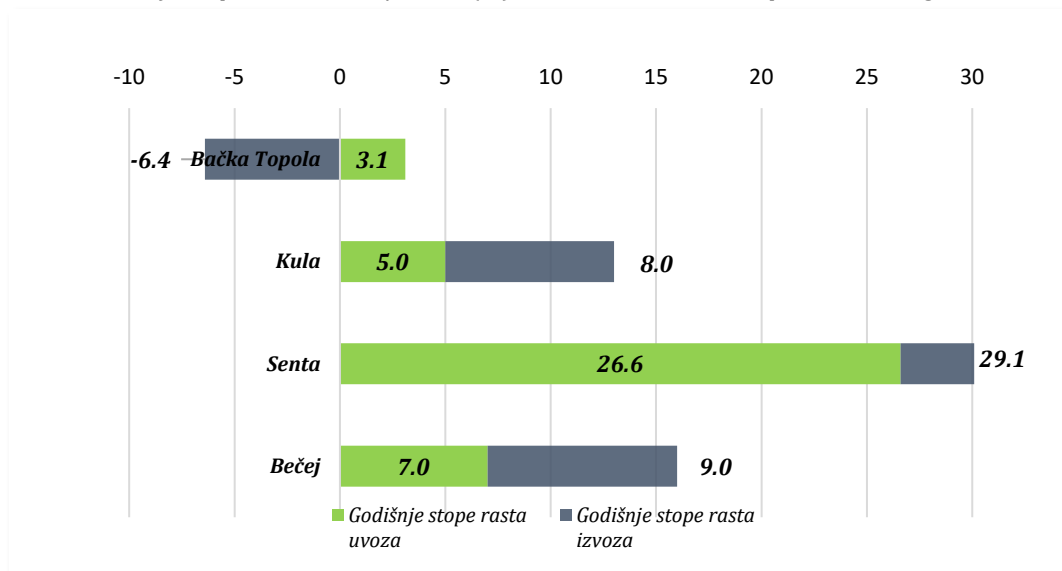
Godišnja stopa rasta izvoza predstavlja pokazatelj koji ukazuje na procenu rasta izvoza i nivo tržišnog učešća u spoljnotrgovinskoj razmeni sa inostranstvom. Što je veća vrednost pokazatelja pokazuje se veći stepen otvorenosti opštine, veći priliv deviznih sredstava i veću privrednu aktivnost na teritoriji opštine. Po prikazanom dijagramu jasno se vidi da je taj procenat sa negativnim predznakom, što govori da je neophodno primeniti određene mere koje će dovesti ove rezultate bar na nivo iz 2016. i 2017. godine.

U sledećim dijagramima prikazani su podaci Opštine Bačka Topola za 2019. godinu i upoređuju se sa podacima sledećih opština: Kula, Senta i Bečej

Poslovni prihodi privrednih društava/ preduzetnika po privrednom društvu/preduzetnika (u hiljadama RSD) – u odnosu na susedne opštine - 2019. godina

Godišnje stope rasta izvoza/uvoza (%) - u odnosu na susedne opštine - 2019. godina

3.4.3. Zaposlenost i zarade

Zaposlenost

opština Bačka Topola	2015	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Ukupan broj zaposlenih</i>	8,291	7,934	8,029	8,181	8,064	8,033
<i>Broj zaposlenih kod privrednih društava</i>	6,751	6,396	6,471	6,609	6,476	6,432
<i>Broj zaposlenih kod preduzetnika</i>	828	857	908	967	1,013	1,062
<i>Broj registrovanih individualnih poljoprivrednika</i>	712	681	650	605	575	539

Na kraju 2020. godine, po podacima republičkog zavoda za statistiku na teritoriji opštine Bačka Topola bilo je zaposleno 8033 lica što čini 24,11% ukupne populacije što je za oko 6 % niže od republičkog proseka.

Posmatrano po sektorima, oko 60% zaposlenih je u tri sledeća sektora:

- *poljoprivreda*
- *prerađivačka industrija*
- *trgovina na veliko i malo*

Po svom značaju poljoprivreda predstavlja jednu od najznačajnijih grana privrede i najveći broj stanovnika opštine bavi se poljoprivredom, kao osnovnom ili dopunskom delatnošću. Prerađivačka industrija u opštini Bačka Topola, posle poljoprivrede, predstavlja oblast od prioritarnog značaja i bazira se najvećim delom na raspoloživoj sirovinskoj osnovi, proizvodnim kapacitetima i kvalitetnom kadrovskom potencijalu.

Nezaposlenost

opština Bačka Topola	2015	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Ukupan broj nezaposlenih</i>	2772	2583	2062	1741	1757	1692
<i>Nezaposlena lica na 1000 stanovnika</i>	87	82	66	56	57	55
<i>Nezaposlene žene, kao % nezaposlenih lica</i>	50.1	49.9	52	53.6	54.7	51.5

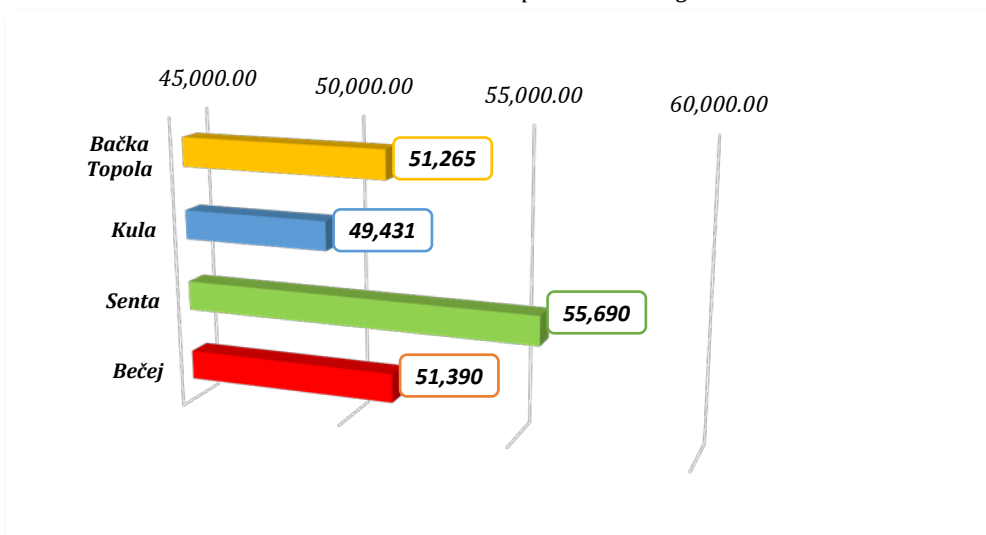
Na kraju 2019. godine, po podacima Nacionalne službe za zapošljavanje na evidenciji registrovanih nezaposlenih lica na teritoriji opštine Bačka Topola bilo je 1757 lica što čini 5,74 % ukupne populacije, od čega je žena 961, što čini 54,7 % od ukupno nezaposlenih na evidenciji NSZ.

Što se tiče obrazovne strukture registrovanih nezaposlenih lica na evidenciji NSZ najviše je nekvalifikovanih lica 53,30 % i registrovanih nezaposlenih lica sa III i IV stepenom stručne spreme 41,10%, dok je nezaposlenih lica sa visokom ili višom stručnom spremom njih 6,7%.

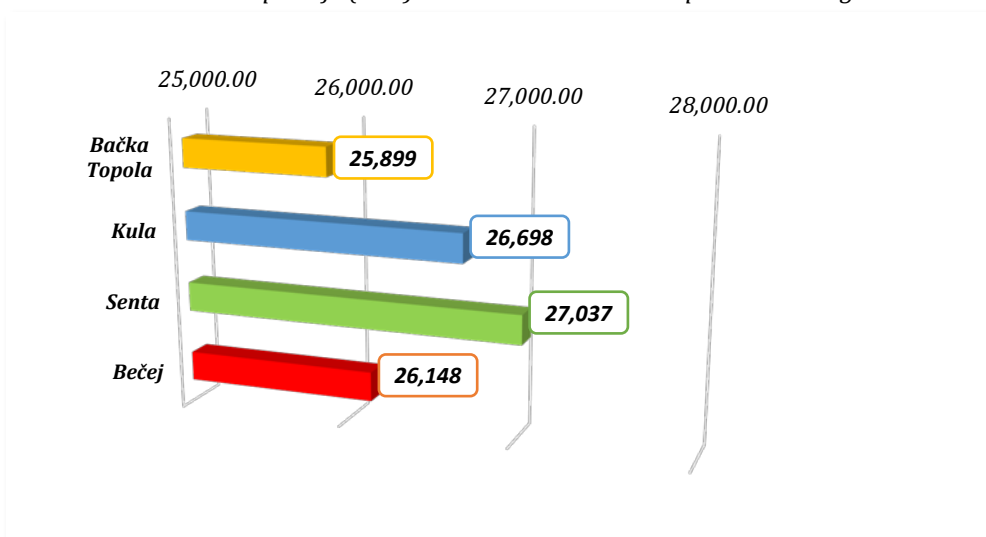
Zarade

Po podacima republičkog zavoda za statistiku, Opština Bačka Topola se nalazi na 68. mestu rangiranih opština i gradova (od ukupno 175), prema visini prosečne neto zarade, u 2018. godini (poslednji dostupan podatak), te spada u grupu opština koje su po ovom pokazatelju u grupi opština sa vrednostima između 80-100% u odnosu na republički prosek.

Prosečne zarade bez poreza i doprinosa, po zaposlenom (RSD)
- u odnosu na susedne opštine - 2020. godina

Prosečan iznos penzije (RSD) - u odnosu na susedne opštine - 2019. godina

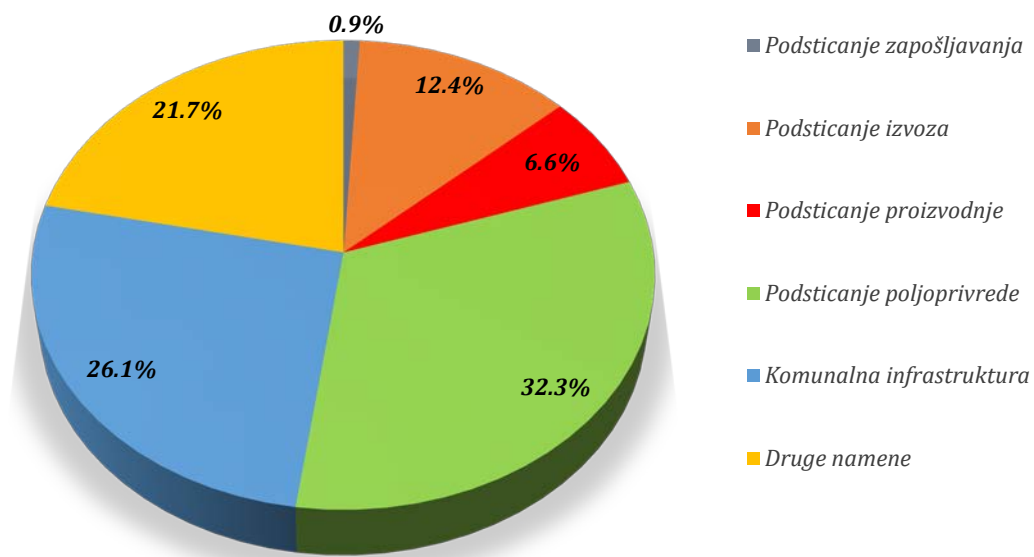

Iz dijagrama u kojima su prikazani podaci o zaradama po zaposlenom bez poreza i doprinosa (godišnji prosek) za 2020. godinu, jasno se vidi da su iste na teritoriji opštine Bačka Topola na približnom nivou kao kod susednih opština.

Po prikazanim podacima prosečan iznos penzije u Opštini Bačka Topola iako najniži ali kao takav takođe je na približnom nivou sa susednim opštinama.

3.4.4. Podsticaji regionalnog razvoja

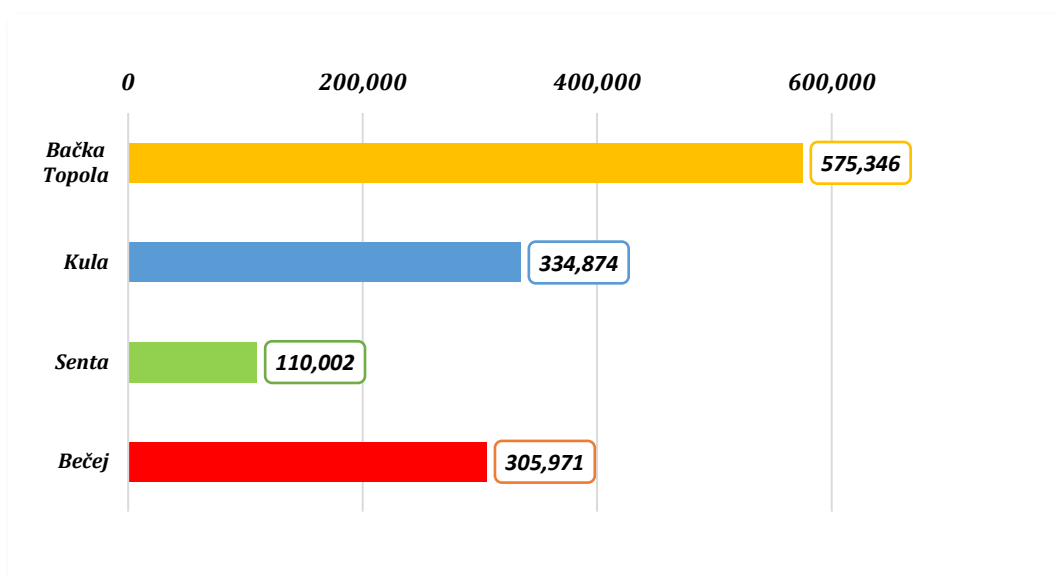
Ukupni podsticaji regionalnog razvoja prema namenama, %
- opština Bačka Topola 2020. godina

Opština Bačka Topola je u 2020. godina uspela da privuče podsticaje koji imaju namenu za podsticanje regionalnog razvoja finansiranih od viših nivoa vlasti u iznosu od preko 575 miliona RSD. Od tog iznosa najviše je ostvareno za podsticaje u poljoprivredi (32,3%), komunalnoj infrastrukturi (26,1%) i podsticanju izvoza (21,7%).

Iz narednog dijagrama vidljivo je da je Opština Bačka Topola u odnosu na susedne opštine ostvarila najviše podsticaja, te unarednim godinama treba barem održati ovaj nivo a i po mogućnosti ga unaprediti.

Ukupni podsticaji regionalnog razvoja u hiljadama (RSD)
- u odnosu na susedne opštine - 2020. godina

3.4.5. Turizam

²Prirodne i stvorene vrednosti na teritoriji opštine Bačka Topola omogućavaju razvoj sledećih vidova turizma:

Vid turizma	Lokalitet	Svojstvenost
● Sportsko-rekreativni turizam	Panonija, Krivaja, Zobnatica	<i>Može se smatrati kao masovni oblik turizma, ali i kao turizam usmeren na pripreme sportista.</i>
● Ribolovni turizam	Krivaja, Zobnatica, Svetičevo	<i>Sezonski je vid turizma i doprinosi proširenju turističkog sadržaja naselja</i>
● Tranzitni turizam	Bačka Topola	<i>Nije vezan za sezonu ali uslovljava kvalitetne saobraćajnice i komunalnu opremljenost naselja</i>
● Lovni turizam	Mali Beograd, Karađorđevo	<i>Sezonski je vid turizma i doprinosi proširenju turističkog sadržaja Opštine a naselje promoviše</i>
● Izletnički turizam	Obornjača, Panonija, Krivaja, Svetičevo, Zobnatica	<i>Kratkotrajan, dnevni ili poludnevni oblik turizma, motivisan posetom kulturno-istorijskim vrednostima ili boravkom u prirodnom ambijentu.</i>
● Poslovni, kongresni turizam	Bačka Topola, Panonija, Krivaja, Stara Moravica, Zobnatica	<i>Nije vezan za sezonu i na najbolji način doprinosi privrednom jačanju</i>
● Seoski turizam	Bački Sokolac, Gunaroš, Bajša	<i>Veza i upoznavanje sa seoskim domaćinstvima i načinom života na selu.</i>
● Eko-turizam	Svetičevo, Pobeda	<i>Kontakt i upoznavanje prirode kao i specifičnih kulturnih vrednosti, posebni motivi eko-turista.</i>
● Kulturno-manifestacioni turizam	Pačir, Gunaroš, Novo Orahovo, Gornja Rogatica, Zobnatica	<i>Najčešće masovan oblik turizma vezan za kulturne događaje i manifestacije.</i>

² Izvod iz Prostornog Plana Opštine Bačka Topola

3.4.6. Poljoprivreda

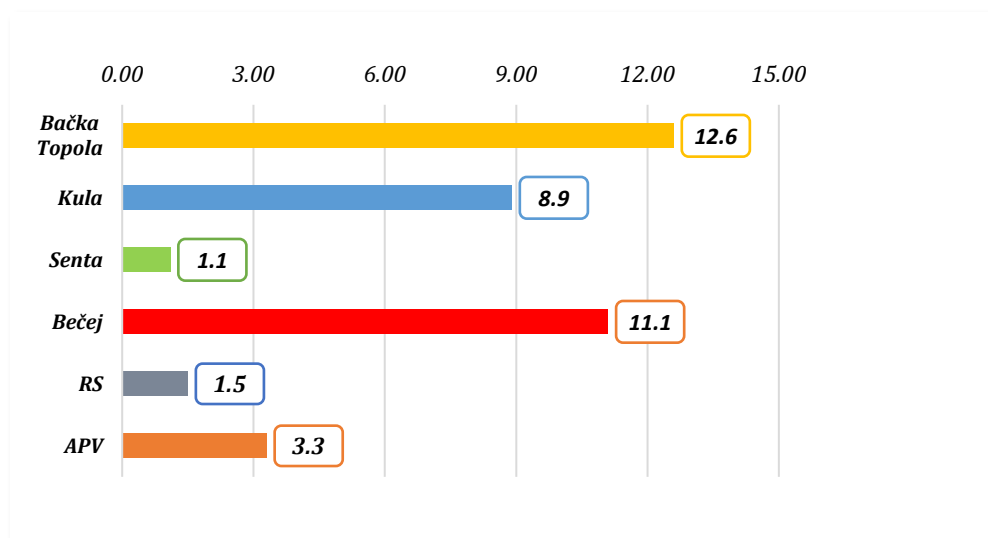
opština Bačka Topola	2012-Popis poljoprivrede	2018-Anketa o poljoprivredi
Broj poljoprivrednih gazdinstava	3,419	2,629
Broj poljoprivrednih gazdinstava na 1000 stanovnika	103.5	85.0
Broj polj. gazdinstava, kao % ukupnog broja domaćinstava	26.36	20.27
Ekonomska veličina poljoprivrednih gazdinstava, EUR ³	71,337,113	-
Ekonomska veličina polj. gazdinstava po gazdinstvu, EUR	20,865	-
Korišćeno poljoprivredno zemljište, ha	49,378	49,707
Korišćeno polj. zemljište, kao % ukupne površine opštine	82.85	83.40

Po svom značaju poljoprivreda predstavlja jednu od najznačajnijih grana privrede i najveći broj stanovnika Opštine bavi se poljoprivredom, kao osnovnom ili dopunskom delatnošću

Predstavljeni podaci sa velikim brojem zaposlenih, u poljoprivredi u 2019. godini (12,6%), u odnosu na ukupnu zaposlenost na teritoriji Opštine Bačka Topola prikazuju veliku zavisnost stanovništva opštine od poljoprivredne delatnosti. U odnosu na republički prosek taj broj je čak osam puta veći a u odnosu na pokrajinski veći je 4 puta.

Takođe, procenat zaposlenih je znatno veći i od susednih opština, osim jedino kod Opštine Bečej koja je iako sa manjim procentom na sličnom nivou kao i Opština Bačka Topola.

*Procenat zaposlenih u poljoprivredi u odnosu na ukupnu zaposlenost
- u odnosu na susedne opštine i republički i pokrajinski prosek - 2019. godina*

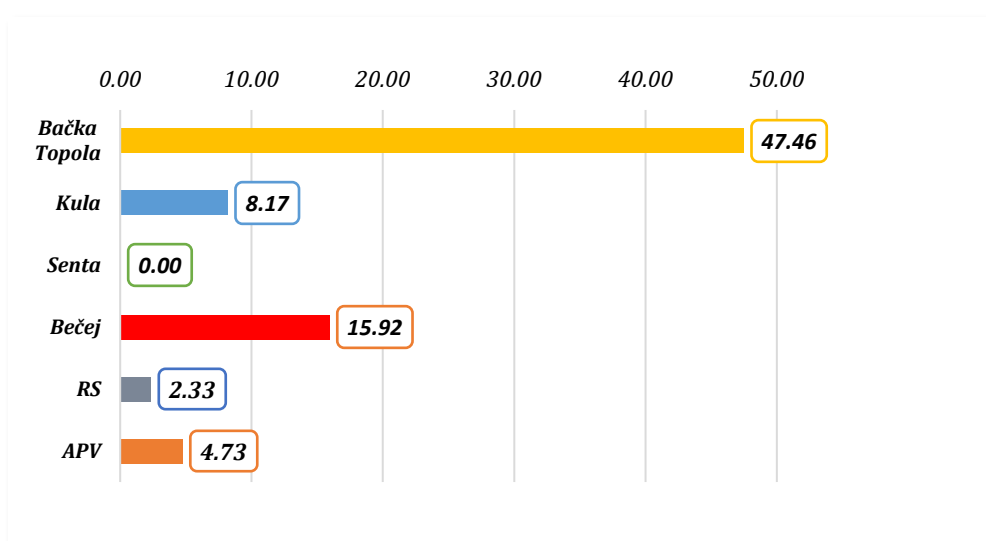

³ Ekonomska veličina poljoprivrednog gazdinstva se meri kao ukupna vrednost standardnog autputa (SA) gazdinstva izražen u evrima. SA nekog poljoprivrednog proizvoda predstavlja prosečnu novčanu vrednost bruto poljoprivredne proizvodnje po ceni proizvođača, koja se očekuje u 'normalnim' okolnostima proizvodnje

U opštini Bačka Topola je po svim parametrima poljoprivreda dominantna delatnost. Naime, preko 90% teritorije opštine je poljoprivredno zemljište, svaki deseti zaposleni stanovnik opštine je zaposlen u poljoprivredi, u opštini postoji preko 2500 poljoprivrednih gazdinstava, veliki broj poljoprivrednih preduzeća i dr.

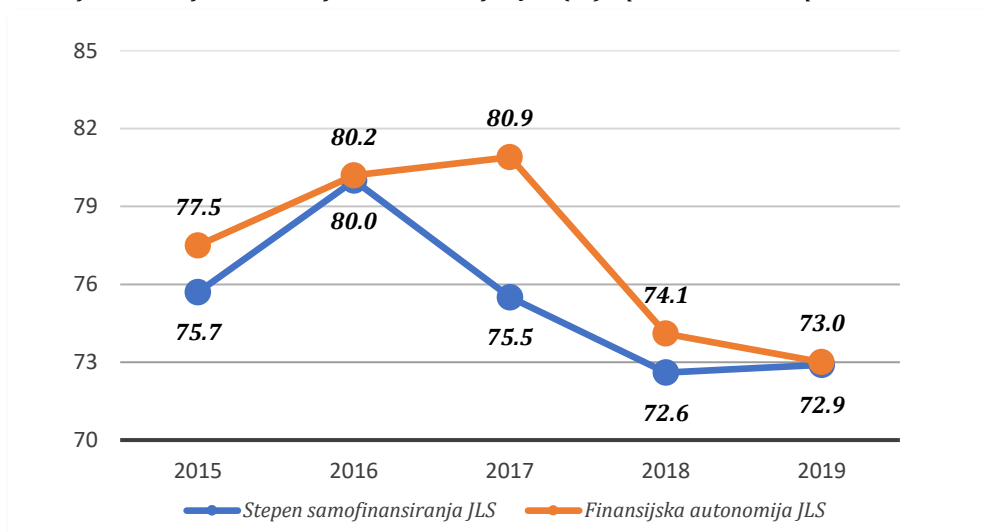
Zbog svega navedenog ne treba da čudi visok procenat ostvarenih investicija u ovoj delatnosti. Ako posmatramo 2019. godinu dok je u Republici Srbiji procenat istih 2,33%, u opštini Bačka Topola je 47,46% ostvarenih investicija u poljoprivredi u odnosu na ukupne investicije po delatnostima. Investicije u poljoprivredi u odnosu na ukupne investicije su takođe višestruko veće u odnosu na susedne opštine a u odnosu na pokrajinski prosek čak deset puta veće.

Procenat investicija u poljoprivredi u odnosu na ukupne investicije u nova osnovna sredstva – u odnosu na susedne opštine i republički i pokrajinski prosek - 2019. godina

3.4.7. Finansijski pokazatelji opštine

Stepen samofinansiranja⁴ i Finansijska autonomija⁵ JLS (%) - opština Bačka Topola 2015.-2019. godina

⁴ Prikazuje odnos između izvornih i ustupljenih prihoda sa jedne strane, i ukupnih prihoda i primanja sa druge

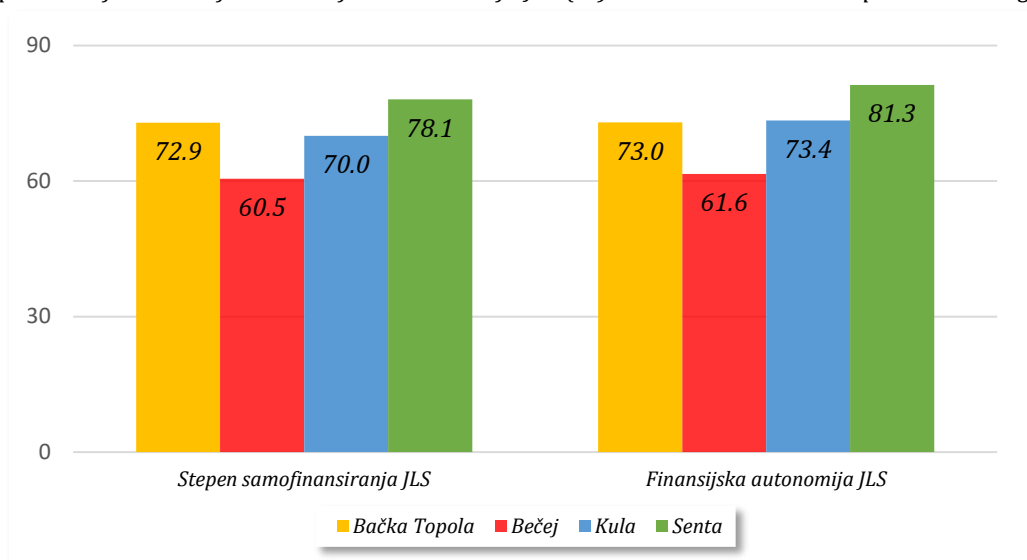
⁵ Pokazatelj sposobnosti JLS da se finansira bez transfera od drugih nivoa vlasti, odnosno sposobnosti JLS da se finansira na osnovu Izvornih i ustupljenih prihoda, Primanja od prodaje nefinansijske imovine i Primanja od zaduživanja i prodaje finansijske imovine

Stepen samofinansiranja predstavlja pokazatelj koji ukazuje na sposobnost opštine da se finansira iz izvornih i ustupljenih prihoda. Visoka vrednost ovog pokazatelja ukazuje na visoku finansijsku samostalnost i održivost. Opština Bačka Topola u 2019. godini ima visok stepen samofinansiranja (72,9) uz neznatan pad u odnosu na baznu godinu u posmatranom periodu.

Finansijska autonomija predstavlja pokazatelj koji ukazuje sposobnost opštine da se finansira bez transfera od drugih nivoa vlasti. Veća vrednost ovog pokazatelja ukazuje na manju zavisnost opštine od centralnih vlasti, odnosno veću suverenost opštine u preraspodeli svojih prihoda. Opština Bačka Topola u 2019. godini ima visok procenat (73,0) uz neznatan pad u odnosu na baznu godinu u posmatranom periodu.

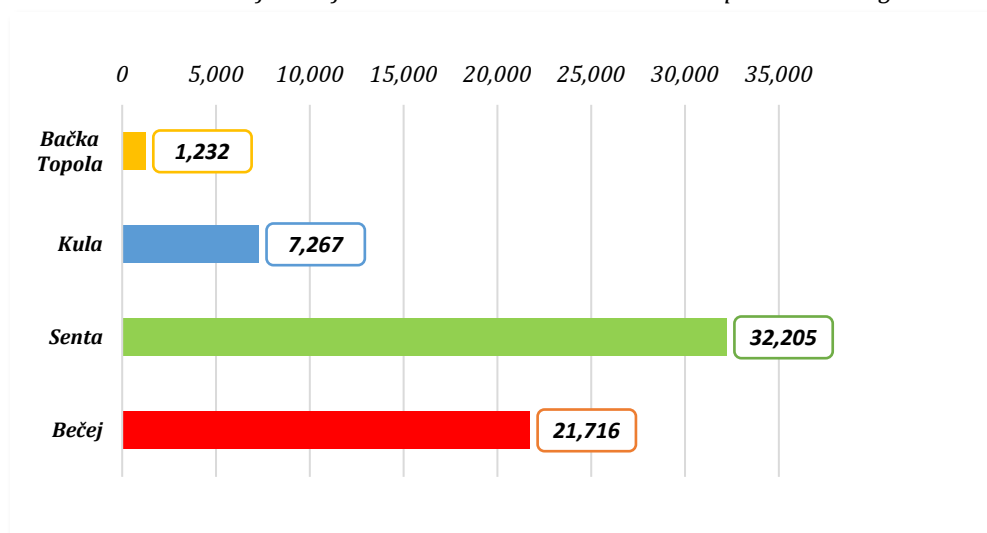
Opština Bačka Topola u odnosu na susedne opštine u 2019. godini ima manje vrednosti samo od Opštine Senta ali na približnom nivou što se vidi iz sledećeg dijagrama.

Stepen samofinansiranja i Finansijska autonomija JLS (%) - u odnosu na susedne opštine - 2019. godina

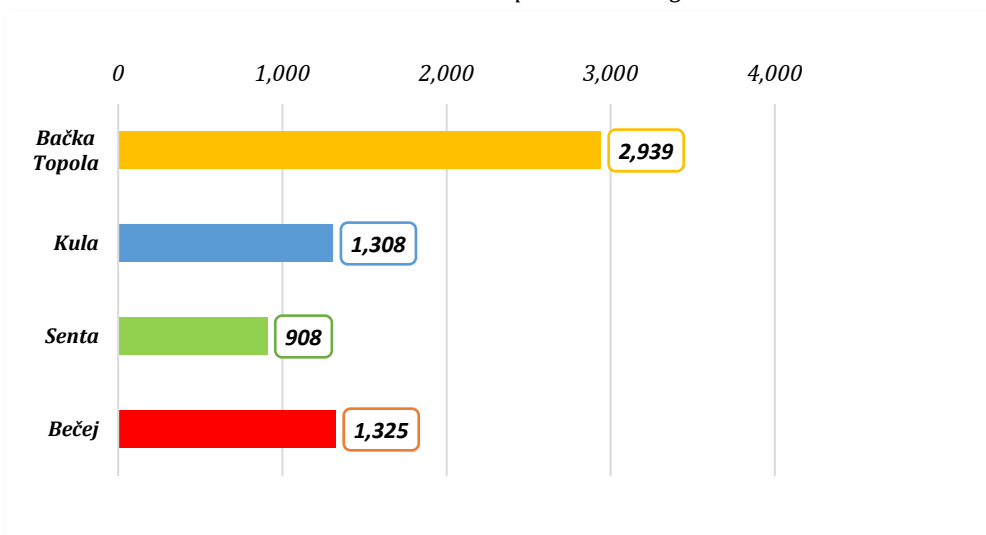

U sledećim dijagramima su prikazani prihodi i rashodi Opštine Bačka Topola za 2019. godinu i upoređuju se sa podacima sledećih opština: Kula, Senta i Bečej

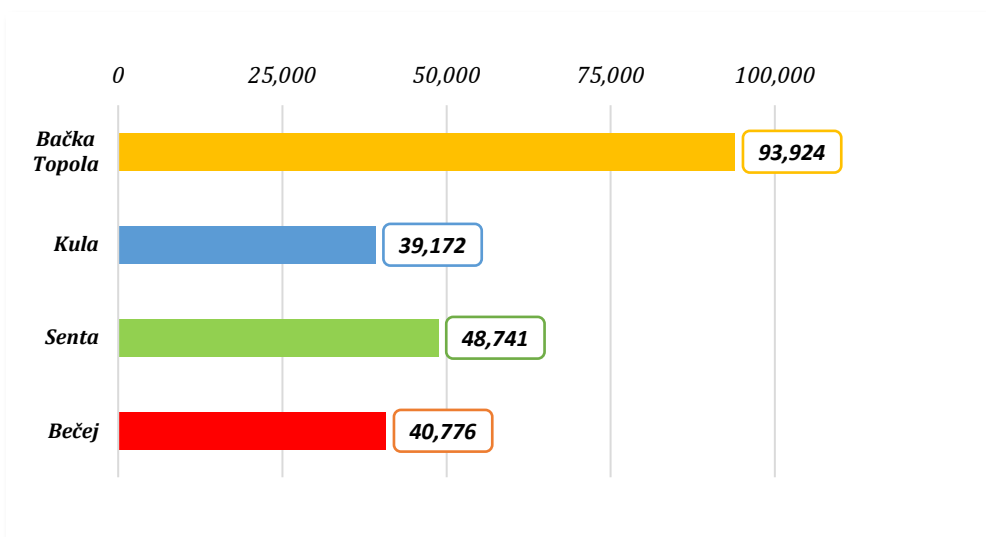
Prihodi od donacija u hiljadama RSD-u odnosu na susedne opštine - 2019. godina

*Rashodi za socijalno osiguranje i socijalnu zaštitu po stanovniku (RSD)
u odnosu na susedne opštine - 2019. godina*

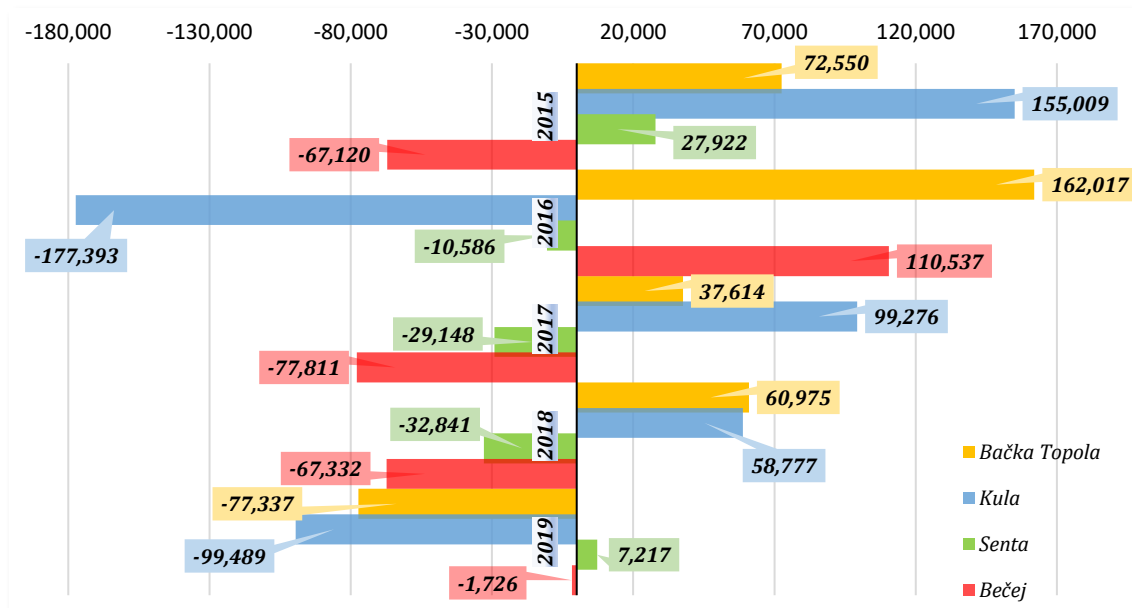

*Rashodi za dotacije nevladinim organizacijama (u hiljadama RSD)
u odnosu na susedne opštine - 2019. godina*

Ostali finansijski pokazatelji

Budžetski suficit/deficit (u hiljadama RSD) u odnosu na susedne opštine – 2015-2019. godina

Budžetski suficit/deficit predstavlja pokazatelj koji predstavlja razliku između ukupnih prihoda i primanja sa jedne strane i ukupnih rashoda i izdataka sa druge strane.

Pozitivna vrednost indikatora ukazuje na suficit, dok negativna ukazuje na deficit budžeta opštine. Poželjno je da vrednost bude pozitivna

Opština Bačka Topola u 2019. godini ima deficit nešto veći od 77 miliona rsd, dok je prethodnim godinama u posmatranom periodu imala suficit. Vrednosti budžetskog suficita/deficita u posmatranom periodu kreću se na približnom nivou kao i kod susednih opština sa kojima se vrši poređenje.

4. SWOT ANALIZA

4.1. Objedinjena SWOT analiza⁶

Strengths (Snage):	Weaknesses (Slabosti)
<i>Ekonomska snaga, poljoprivreda, razvijena industrija, stabilne finansijske mogućnosti</i>	<i>Komunalna infrastruktura-kanalizaciona mreža, vodosnabdjevanje – upravljanje vodama, upravljanje otpadom- selekcija, reciklaža</i>
<i>Komunalna uređenost -izgrađen prečistač, upravljanje otpadom</i>	<i>Nedostatak stručnog kadra, radne snage - Odliv stanovništva, stručnih kadrova</i>
<i>Geografski položaj opštine</i>	<i>Zagađenje vazduha i tla - privreda</i>
<i>Turistički kapaciteti i potencijali</i>	<i>Manjak radnih mesta, niski prihodi, niske zarade</i>
<i>Obrazovanje i Obrazovni programi</i>	<i>Infrastruktura – loši putevi, rasveta, stanje javnih zgrada</i>
<i>Komunalno preduzeće</i>	<i>Zaštita životne sredine-odgovornost građana</i>
<i>Mogućnosti za razvoj, dobri uslovi za investiranje</i>	<i>Komunikacija, umrežavanje sektora, protok informacija</i>
<i>Kulturna bogatstva, multikulturalnost</i>	<i>Bezbednost saobraćaja i javna bezbednost</i>
<i>Dobra infrastruktura</i>	<i>Funkcionisanje institucija – usluge prema građanima i privredi</i>
<i>Kvalitetna radna snaga, potencijal u mladima, progresivnost, stručnost</i>	<i>Nedovoljan broj sportskih i kulturnih sadržaja, nedostatak sredstava za kulturne manifestacije</i>
<i>Mogućnosti konkurisanja</i>	<i>Mali broj investitora</i>
<i>Bezbednost , ambijent za porodicu</i>	<i>Turistički potencijal koji nije u potpunosti iskorišćen</i>
<i>Razvijen sportski život</i>	<i>Nedostatak podsticaja</i>
<i>Dobra saradnja između privrede i lokalne samouprave</i>	<i>Razuđenost opštine</i>
<i>Bogati prirodni resursi, Bačkotopolsko jezero</i>	<i>Nedovoljno razvijena industrija, privatizacija firmi</i>
Opportunities (Mogućnosti):	Threats (Pretnje):
<i>Evropski (prekogranični) konkursi, regionalna / prekogranična saradnja</i>	<i>Migracija- odlazak mladih, odliv stanovništva, negativni natalitet, starenje populacije</i>
<i>Razvoj (eko) turizma</i>	<i>Zagađenje (industrija), pogoršanje ekološke situacije, globalno zagrevanje</i>
<i>Unaprediti i diverzifikovati obrazovanje, edukacija kadrova</i>	<i>Nizak standard života, jako niske zarade</i>
<i>Razvoj industrije, iskorak ka modernim granama industrije, nepopunjena industrijska zona</i>	<i>Nedostatak vode, elementarne nepogode</i>
<i>Alternativni izvori energije</i>	<i>Poskupljenja energenata, povećanje cena sirovina</i>
<i>Bolje koristiti investicione i razvojne fondove (državni i strani)</i>	<i>Nedostatak stručne radne snage</i>
<i>Povećanje broja zaposlenih, podsticanje preduzetništva</i>	<i>Pandemija, epidemije</i>
<i>Digitalizacija, modernizacija tehničkih uslova u ustanovama</i>	<i>(svetska) Ekonomska kriza</i>
<i>Razvoj poljoprivrede, ruralni razvoj, podrška lokalnim proizvodima</i>	<i>Korupcija</i>
<i>Iskoristiti geografski položaj, budući železnički saobraćaj, razvoj regionalnih puteva, blizina autoputa</i>	<i>Nepovoljne zakonske regulative, centralizacija odluka, sredstava i njihovog raspoređivanja</i>
<i>Uslovi za više manifestacija</i>	<i>Migranti</i>
<i>Javno-privatno partnerstvo</i>	<i>Međunacionalno nerazumevanje - nacionalizam</i>
<i>Ekologija, postojanje infrastrukture, koja treba da se pokrene</i>	<i>Kreiranje politika i promene strateških politika na višim nivoima gde neće biti prepoznata odnosno gde se zaobilazi naša sredina + Razvoj opština u bliskoj nam okolini i nastojanja drugih sredina da pre nas uđu u prioritete</i>
<i>Dobar pravni okvir, zakoni, povoljnije regulativno i finansijsko (poresko) okruženje</i>	<i>Nedovoljno informisanje spoljnih faktora o mogućnostima saradnje, investiranja</i>
<i>Nove socijalne usluge</i>	<i>Ne- otvaranje ni jednog pristupnog poglavlja</i>

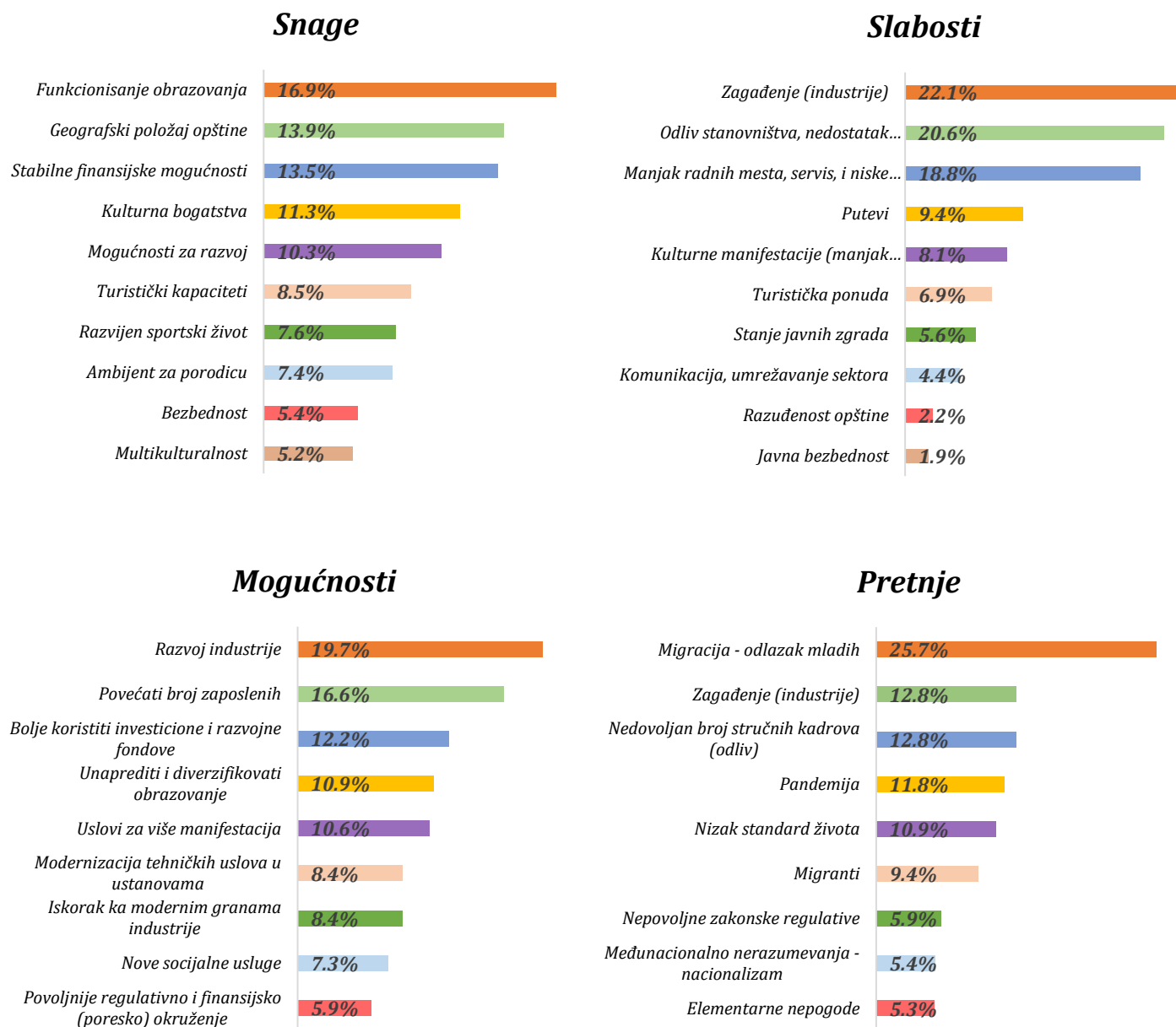
⁶ Tokom procesa izrade Plana razvoja opštine Bačka Topola, izrađena su tri SWOT analize, po jedan za: (1) Društveni razvoj i kvalitet života, (2) Urbani razvoj i zaštita životne sredine/komunalne delatnosti i (3) Lokalni ekonomski/privredni razvoj. Ovde predstavljena SWOT matrica sadrži objedinjene iskaze iz sektorskih analiza.

Tokom procesa, tematske radne grupe su vršile SWOT analizu u sve tri ranije predstavljene oblasti (Društveni razvoj i kvalitet života, Urbani razvoj i zaštita životne sredine/komunalne delatnosti i Lokalni ekonomski/privredni razvoj), sa namerom da se definišu odgovori na uočene snage, slabosti, mogućnosti i pretnje u dotičnom segmentu života lokalne zajednice.

Posle ocene važnosti pojedinih karakteristika, identifikuju moguće prioritete ciljeve (kao odgovor na izazov) i mere, koje će pokrenuti postojeće stanje nabolje i dovesti do postizanja prioritetnih ciljeva.

4.2. SWOT analiza-po sektorima

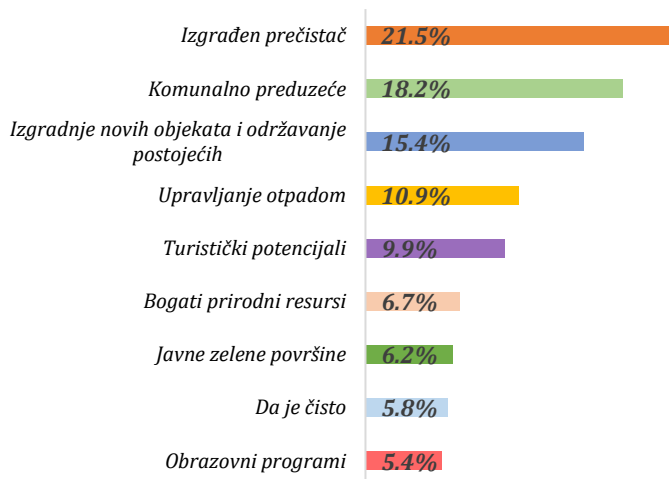
4.2.1. SWOT analiza - Društveni razvoj i kvalitet života

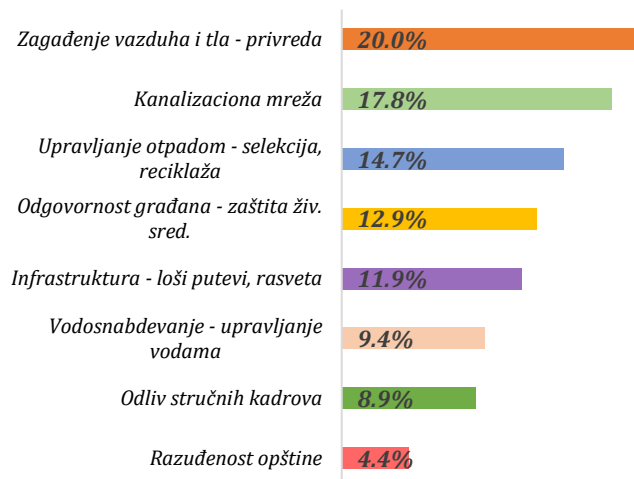

4.2.2. SWOT analiza- Urbani razvoj i zaštita životne sredine/komunalne delatnosti

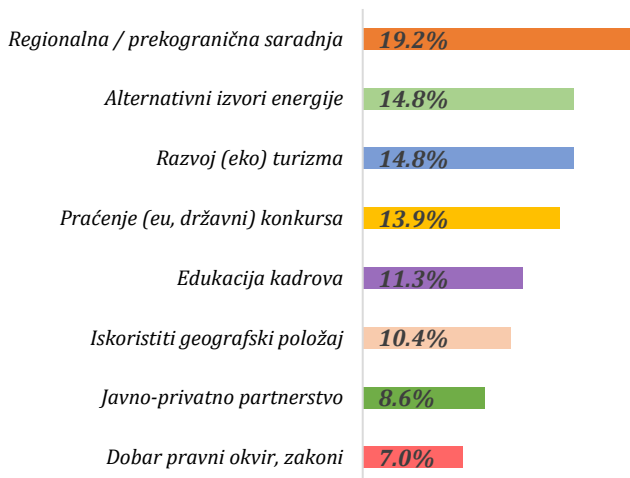
Snage

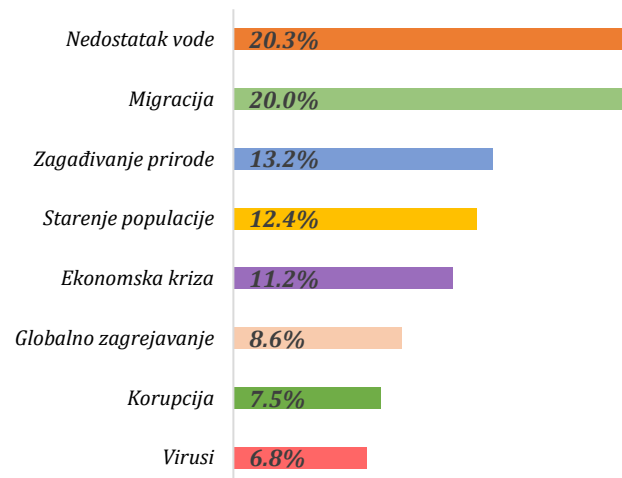
Slabosti

Mogućnosti

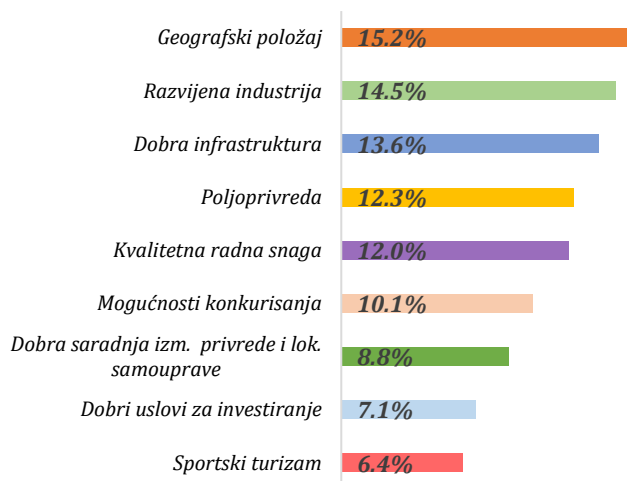

Pretnje

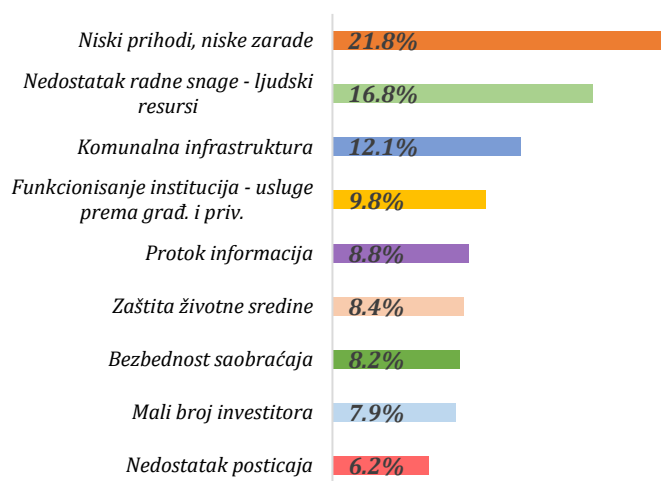

4.2. 3. SWOT analiza- Lokalni ekonomski/privredni razvoj

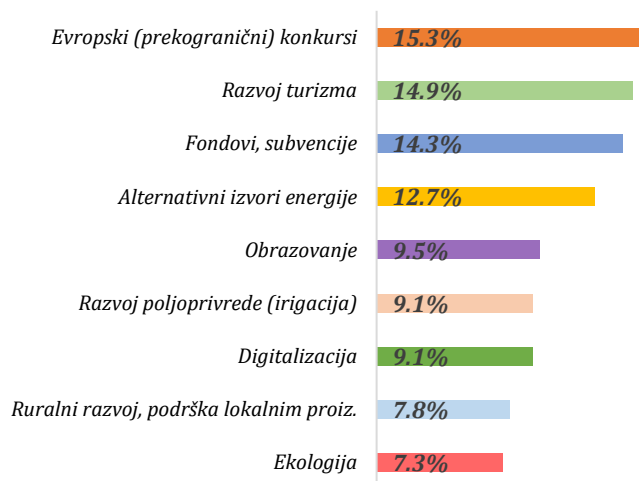
Snage

Slabosti

Mogućnosti

Pretnje

5. VIZIJA I RAZVOJNI PRAVCI OPŠTINE BAČKA TOPOLA

5.1. Vizija Opštine Bačka Topola

Opština Bačka Topola je u 2030. godini multikulturalna, industrijski razvijena, komunalno opremljena, ekološki osveščena, čista i zdrava sredina sa digitalizovanim i efikasnim javnim službama, razvijenim kulturnim, sportskim i turističkim sadržajima. Odličan sistem obrazovanja prati potrebe privrede. Sredina, koju na transparentan način vode stručni ljudi, socijalno je osetljiva, prijatna i bezbedna za život svih generacija. Naselja opštine su dobro povezana i u njima se stalno radi na poboljšanju kvaliteta života i uslova za privređivanje.

5.2. Razvojni pravci Opštine Bačka Topola

Na radnim sastancima tematskih radnih grupa, kao i održanim radionicama, ključni lokalni akteri su definisali viziju razvoja Opštine, tj. željeno stanje 2030. godine.

Vizija predstavlja polaznu tačku u definisanju pozitivne promene koja se želi postići.

Kako opštinu Bačka Topola karakterišu nedovoljno razvijena ekonomija, samim tim manjak radnih mesta, neujednačen kvalitet života i nezaokružene komunalne usluge, te je veliki odliv stanovništva, razvojni pravci:

- 1) *Društveni razvoj i kvalitet života*
- 2) *Urbani razvoj komunalna infrastruktura i zaštita životne sredine*
- 3) *Lokalno-ekonomski razvoj,*

žele proizvesti promene koje će eliminisati sadašnje nedostatke te promeniti postojeće stanje.

U cilju ostvarivanja ovog, u današnje vreme, veoma izazovnog zadatka, lokalna samouprava svoje aktivnosti planira da usmeri u obezbeđivanje kvalitetnih uslova za život svojih građana na principima održivog razvoja i upravljanja resursima. Na putu za ostvarenje ove vizije, Opština Bačka Topola će aktivirati svoje (ne samo prirodne) resurse dostupne na području, i pokušati da unapredi slabosti kao što su npr. nedovoljno razvijena komunalna infrastruktura i nedovoljno podržavajuća infrastruktura za uspešno vođenje biznisa.

Definisana vizija ispunjava osnovne kriterijume, odnosno ona je ambiciozna i inspirativna, sa jedne strane, i merljiva i dostižna sa druge strane. Ovako postavljena vizija je plod zajedničkog razmišljanja svih zainteresovanih za unapređenje lokalne zajednice i lokalnom stanovništvu otvara mogućnost identifikacije novih mogućnosti za unapređenje kvaliteta života i povećanja lokalnih prihoda.

6. PRIORITETNI CILJEVI PLANA RAZVOJA OPŠTINE BAČKA TOPOLA

6.1. Pregled prioritarnih ciljeva po razvojnim pravcima

		PRIORITETNI CILJ unutar razvojnog pravca
Razvojni pravac: 1. DRUŠTVENI RAZVOJ KVALITET ŽIVOTA	KŽ 1	<i>Stvoriti nova i kvalitetnija radna mesta</i>
	KŽ 2	<i>Bolje povezivanje i racionalnije korišćenje resursa</i>
	KŽ 3	<i>Negovati i unaprediti kulturno bogatstvo i multikulturalnost</i>
	KŽ 4	<i>Podržavajući ambijent za mlade i porodicu</i>
	KŽ 5	<i>Svima dostupno kvalitetno obrazovanje</i>
	KŽ 6	<i>Bezbedno okruženje za život i rad</i>
	KŽ 7	<i>Kvalitetne i dostupne javne usluge</i>
	KŽ 8	<i>Unaprediti usluge socijalne zaštite</i>

		PRIORITETNI CILJ unutar razvojnog pravca
Razvojni pravac: 2. URBANI RAZVOJ KOMUNALNA INFRASTRUKTURA I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE	UR 1	<i>Unapređenje komunalnih usluga radi odgovornog upravljanja prirodnim resurima</i>
	UR 1A	<i>Sprečavanje zagađivanja</i>
	UR 1B	<i>Odgovorno upravljanje vodom i otpadnom vodom</i>
	UR 1C	<i>Sistematski razvoj komunalnog preduzeća JP Komgrad</i>
	UR 1D	<i>Upravljanje otpadom</i>
	UR 1E	<i>Održavanje javnih (zelenih) površina</i>
	UR 2	<i>Unapređenje komunalne infrastrukture i usluga u seoskim sredinama</i>
	UR 3	<i>Bolje korišćenje prirodnih resursa</i>

		PRIORITETNI CILJ unutar razvojnog pravca
Razvojni pravac: 3. LOKALNO- EKONOMSKI RAZVOJ	LE 1	<i>Poboljšanje usluga LS radi uspostavljanja uslova za rast lokalne ekonomije</i>
	LE 2	<i>Ulaganje u ljudske resurse za potrebe privrede</i>
	LE 3	<i>Unapređenje turističkog potencijala i specifičnih vidova turizma</i>
	LE 4	<i>Efikasnije korišćenje OIE i povećanje otpornosti ekonomije na teritoriji opštine</i>
	LE 5	<i>Uspešnije privlačenje projekata, fondova i subvencija</i>
	LE 6	<i>Preduslovi da se valorizuju potencijali u povoljnom geografskom položaju opštine</i>
	LE 7	<i>Stvaranje preduslova za povećanje profita u poljoprivredi</i>

6.2. Mere za realizaciju prioritetnih ciljeva po razvojnim pravcima

Razrađeni **Prioritetni ciljevi** sadrže mere, kod kojih je uvek moguće definisati bazni indikator i indikator ishoda, što se po pravilu radi u sklopu srednjoročnog planiranja.

Doprinos Prioritetnih ciljeva, Ciljevima održivog razvoja 2030 Ujedinjenih nacija (COR UN 2030) i povezanost sa prioritetima EU u budžetskom periodu 2021-2027 su obrađeni na nivou celovitog Plana razvoja.

Razrađeni nivo **MERE za ostvarivanje prioritetnih ciljeva unutar razvojnog pravca**: sadrži opise konkretnih projekata, dinamiku realizacije po godinama, procenjena vrednost i izvor sredstava. odgovornost za realizaciju mera (javno preduzeće, ustanova, itd)

Mere mogu biti različite po svojoj vrsti i načinu delovanja, a za ostvarenje postavljenog cilja potrebna je realizacija jedne ili više mera, koje mogu biti međusobno uslovljena. Zakon o planskom sistemu Republike Srbije prepoznaje sledeće mere javne politike:

- 1) regulatorne**, kojima se uspostavljaju standardi i pravila kojima se uređuju odnosi u društvu;
- 2) podsticajne**, u koje spadaju: fiskalne mere (subvencije, porezi i drugo) i druge finansijske i nefinansijske mere;
- 3) informativno-edukativne** (informacione i obrazovne kampanje i drugo);
- 4) institucionalno upravljачko organizacione** (formiranje novih i ukidanje postojećih institucija, promena organizacione strukture određenih subjekata, promena broja i kompetencija zaposlenih i dr.);
- 5) obezbeđenje dobara i pružanje usluga** od strane učesnika u planskom sistemu, uključujući i javne investicije (kapitalni i infrastrukturni projekti, investicije i dr.).

Plan razvoja Opštine Bačka Topola različite vrste mera predviđa za ostvarivanje pojedinih prioritetnih ciljeva, tragajući za najsvrsishodnijim rešenjima.

RAZVOJNI PRAVAC 1. - DRUŠTVENI RAZVOJ I KVALITET ŽIVOTA

	PRIORITETNI CILJ unutar razvojnog pravca	MERE za ostvarivanje prioritetnih ciljeva unutar razvojnog pravca	Nosioci realizacije mera i koordinacije aktivnosti
KŽ 1	STVORITI NOVA I KVALITETNIJA RADNA MESTA	<ol style="list-style-type: none"> 1) <i>Privlačenje investicija u industrijsku zonu</i> 2) <i>Uspostavljanje novih i uspešnih kanala komunikacije privreda-javni sektor</i> 3) <i>Organizacija programa prekvalifikacija</i> 4) <i>Oformiti centar za inovacije</i> 5) <i>Posebni programi za mlade: samozapošljavanje, subvencije, uslovi stanovanja</i> 	<ol style="list-style-type: none"> 1.-VIP doo i Član OV za investicije i turizam 2.-Član OV za investicije i turizam i Član OV za poljoprivredu i privredu 3.-Udruženje preduzetnika i NSZ (tržište rada) 4.-Opštinsko veće 5.- Član OV za sport i omladinu i NSZ (tržište rada)
KŽ 2	BOLJE POVEZIVANJE I RACIONALNIJE KORIŠĆENJE RESURSA	<ol style="list-style-type: none"> 1) <i>Međusobno povezivanje proizvođača</i> 2) <i>IT Umrežavanje javnih ustanova</i> 3) <i>Međusobno povezivanje civilnih/sportskih udruženja na teritoriji opštine</i> 4) <i>Povezivati privatni i javni sektor preko zajedničkih projekata</i> 5) <i>Ojačanje veza sa svim bratskim opštinama/gradovima iz inostranstva, sistematsko generiranje zajedničkih projekata</i> 6) <i>Bolje informisanje o projektima, edukacija preduzetnika i mladih, kordiniranje pisanja projekata</i> 7) <i>Povećanje digitalne pismenosti građana - da se digitalizacija i digitalne usluge približe građanima (radionice, informativni leci, panoi)</i> 	<ol style="list-style-type: none"> 1.-Udruženje preduzetnika i Član OV za poljoprivredu i privredu 2.-Opštinska Uprava Bačka Topola (načelnik) 3.-Član OV za finansije, udruženja građana i kulturu i Član OV za sport i omladinu 4.-Asocijacija za razvoj Opštine Bačka Topola 5.-Predsednik Opštine 6.- 7.-Asocijacija za razvoj Opštine Bačka Topola
KŽ 3	NEGOVATI I UNAPREDITI KULTURNO BOGATSTVO I MULTIKULTURALNOST	<ol style="list-style-type: none"> 1) <i>Obnavljanje objekata od kulturnog značaja: sačiniti spisak, izraditi program obnove, izraditi projekte, izdvojiti sredstva, aplicirati</i> 2) <i>Povećati dostupnost kulturno-umetničkih događaja u selima</i> 3) <i>Povećati broj manifestacija, uz umrežavanje istih</i> 4) <i>Sistematski generisati programe koji neguju multikulturalnost i doprinose boljem međuetničkom razumevanju i saradnji</i> 	<ol style="list-style-type: none"> 1.-Član OV za finansije, udruženja građana i kulturu i Član OV za investicije i turizam 2.-Član OV za finansije, udruženja građana i kulturu i Dom kulture Opštine Bačka Topola 3.- Dom kulture Opštine Bačka Topola i Narodna biblioteka Juhas Eržebet 4.-Dom kulture Opštine Bačka Topola, Narodna biblioteka Juhas Eržebet i Kancelarija za mlade
KŽ 4	PODRŽAVAJUĆI AMBIJENT ZA MLADE I PORODICU	<ol style="list-style-type: none"> 1) <i>Svim naseljima obezbediti mesta za porodična okupljanja na otvorenom i zatvorenom</i> 2) <i>Sačiniti Akcioni plan za podršku mladima i mladim porodicama, koji će sadržati: podsticaje za roditelje-natalitet; podsticaje za decu (za svako dete); Vaučere za programe; Razne vrste stimulacija za zadržavanje mladih u mestu, ukidanje članarine za decu mlađu od 15 godina u klubovima (da uključivanje u rad ne bude vezano za materijalni status)</i> 	<ol style="list-style-type: none"> 1.-Član OV za sport i omladinu i Član OV za zdravstvo i socijalnu zaštitu 2.-Izrada Akcionog plana – Nosioc realizacije imenovana radna grupa
KŽ 5	SVIMA DOSTUPNO KVALITETNO OBRAZOVANJE	<ol style="list-style-type: none"> 1) <i>Sagledati prepreke, rešiti ih i povećati inkluzivnost škola</i> 2) <i>Ustanoviti programe neformalnog obrazovanja</i> 3) <i>Sistematski urediti stručnu podršku i pomoć deci sa teškoćama u razvoju</i> 4) <i>Ustanoviti programe koji će unaprediti dvojezično stručno obrazovanje</i> 	<ol style="list-style-type: none"> 1.-2.-3.-4.- Član OV za obrazovanje i prosvetni inspektor

KŽ 6	BEZBEDNO OKRUŽENJE ZA ŽIVOT I RAD	<ol style="list-style-type: none"> 1) Stvoriti administrativne i tehničke predušlove i instalirati napredne SMART tehnologije radi fizičke bezbednosti građana i bezbednosti na putu (kamere, brzinomeri, „pametna“ javna rasveta) 2) Dosledno koristiti tradicionalne metode radi unapređenja fizičke bezbednosti građana i posebno dece: školski policajac, rampe ra pruži, zaštitne ograde ispred ustanova, dopunske mere zaštite dece u saobraćaju sklanjenje pasa lualica sa ulice 3) Dosledna kontrola važećih propisa i sankcionisanje prekršitelja 4) Formiranje pešačke zone u centru (između dva semafora) 	<p>1.-2.-3.-4.-</p> <p>Komisija za bezbednost u saobraćaju (istovremeno predsednik komisije je predsednik Opštine)</p>
KŽ 7	KVALITETNE I DOSTUPNE JAVNE USLUGE	<ol style="list-style-type: none"> 1) Analiza stanja svih javnih objekata, izrada elaborata: <ol style="list-style-type: none"> a) EE i studije o mogućnostima i opravdanosti korišćenja OIE b) Obezbeđivanju pristupa bez barijera c) O predušlovima za poboljšanje usluga prema građanima 2) Modernizacija tehničkih uslova rada u ustanovama, na bazi izvršenih analiza 	<p>1.-Opštinska Uprava Bačka Topola (Načelnik)</p> <p>2.-Opštinska Uprava Bačka Topola-Grupa za informatiku</p>
KŽ 8	UNAPREDITI USLUGE SOCIJALNE ZAŠTITE	<ol style="list-style-type: none"> 1) Izraditi Akcioni plan za unapređenje usluga socijalne zaštite na teritoriji opštine Bačka Topola, koji će sagledati stanje i sadržati projekciju uvođenja usluga: Geronto-domaćica, Gerontološki dom; Predah smeštaj; Sigurna kuća; Prihvatilište za beskućnike; Dnevni boravak za decu sa poremećajima u ponašanju; Centar za palijativno zbrinjavanje, sa definisanom dinamikom realizacije 	<p>1.-Izrada Akcionog plana-</p> <p>Nosioc realizacije imenovana radna grupa</p>

RAZVOJNI PRAVAC 2. - URBANI RAZVOJ KOMUNALNA INFRASTRUKTURA I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

	PRIORITETNI CILJ unutar razvojnog pravca	MERE za ostvarivanje prioritetnih ciljeva unutar razvojnog pravca	Nosioci realizacije mera i koordinacije aktivnosti
UR 1	UNAPREĐENJE KOMUNALNIH USLUGA RADI ODGOVORNOG UPRAVLJANJA PRIRODNIM RESURSIMA	<ol style="list-style-type: none"> 1) ** Izraditi Lokalno ekološki akcioni plan za teritoriju opštine Bačka Topola (LEAP OBT), koji će sadržati mere za sprečavanje zagađivanja, odgovorno upravljanje vodom i otpadnom vodom, upravljanje otpadom, sistematski razvoj komunalnog preduzeća, održavanje javnih (zelenih) površina korišćenje prirodnih resursa 	<p>1.-Izrada Akcionog plana -</p> <p>Nosioc realizacije imenovana radna grupa</p>
UR 1A	SPREČAVANJE ZAGAĐIVANJA	<ol style="list-style-type: none"> 1) Dosledno sprovođenje zakonskih mera, redovna kontrola i veće kaznene mere, po potrebi povećanje materijalnih i ljudskih resursa za tu svrhu 2) Edukacija stanovništva i dece, preventivne kampanje, stimulisanje selektivnog sakupljanja otpada 3) Korišćenje naprednih tehnologija (senzori, kamere, merne stanice, sistemi za dojavu, aplikacija za građane za dojavu, i sl.) <p>mere će biti detaljno razrađene u LEAP OBT</p>	<p>1.-Član OV za komunalne delatnosti i zaštitu životne sredine i inspektor za zaštitu životne sredine</p> <p>2.-JP Komgrad Bačka Topola</p> <p>3.-Opštinsko veće</p>
UR 1B	ODGOVORNO UPRAVLJANJE VODOM I OTPADNOM VODOM	<ol style="list-style-type: none"> 1) Završetak izgradnje prečistača i kanizacione mreže za BT 2) Izrada projektne dokumentacije za rešavanje problematike otpadnih voda za teritoriju cele opštine 3) Izgradnja kompletne vodovodne mreže na teritoriji cele opštine; 4) Bušenje novih bunara i izrada novih fabrika za vodu i u naseljenim mestima, uz jasno definisane nadležnosti za eksploataciju 5) Očuvanje javnih česmi i arteških bunara 6) Bolje i strožije korišćenje površinskih voda i rigoroznija kontrola upotrebe istih 7) Obezbeđivanje dotoka sveže vode za veštačka jezera na teritoriji opštine B. Topola <p>mere će biti detaljno razrađene u LEAP OBT</p>	<p>1.-Predsednik Opštine i Član OV za komunalne delatnosti i zaštitu životne sredine</p> <p>2.-JP Komgrad Bačka Topola i Član OV za komunalne delatnosti i zaštitu životne sredine</p> <p>3.-4.-Član OV za komunalne delatnosti i zaštitu životne sredine</p> <p>5.-6.-JP Komgrad Bačka Topola</p> <p>7.-AquaTop doo Bačka Topola</p>

UR 1C	SISTEMATSKI RAZVOJ KOMUNALNOG PREDUZEĆA JP KOMGRAD	<ol style="list-style-type: none"> 1) Analiza sadašnjih i budućih obaveza u strateškom periodu uz definisanje adekvatnog koncepta funkcionisanja 2) Razvoj po segmentima – unapređenje tehničkih kapaciteta i kadrovske strukture 3) Postepeno proširivanje usluga na celu teritoriju opštine 	<p>1.-2.-3.-</p> <p>Predsednik Opštine, Član OV za komunalne delatnosti i zaštitu životne sredine i JP Komgrad Bačka Topola</p>
UR 1D	UPRAVLJANJE OTPADOM	<ol style="list-style-type: none"> 1) Stvaranje tehničkih preduslova za selektivno sakupljanje komunalnog otpada i reciklažu istog u samom komunalnom preduzeću, Podela kanti po vrsti otpada, Uvesti podzemne kontejnere za selektivni otpad 2) Rekultivacija i bioremedijacija postojećih smetlišta uz uvođenje kazni (kom.policija) zbog neadekvatnog odlaganje otpada 3) Subvencije (beneficije kroz cenu i kante) za one, koji su spremni selektivno sakupljati i razdvajati otpad 4) Razvoj svesti o životnoj sredini; edukacija već od predškolske ustanove <p>mere će biti detaljno razrađene u LEAP OBT</p>	<p>1.-JP Komgrad Bačka Topola</p> <p>2.-JP Komgrad i Opštinska Uprava Bačka Topola (načelnik)</p> <p>3.-JP Komgrad Bačka Topola</p> <p>4.-JP Komgrad Bačka Topola i Udruženja građana (ekološka)</p>
UR 1E	ODRŽAVANJE JAVNIH (ZELENIH) POVRŠINA	<ol style="list-style-type: none"> 1) Unapređenje specijalizovanih ljudskih i tehničkih resursa za održavanje zelenih površina 2) Uređenje javnih zelenih površina po unapred definisanim godišnjim planovima 3) Održavanje i podizanje novih vetrozaštitnih šumskih pojaseva na bazi godišnjih definisanih planova 4) Edukacija i programi za uključivanje stanovništva u akcije ozelenjivanja 5) Razrešenje imovinsko-pravnog statusa zaštićenih prirodnih dobara i ostalih javnih zelenih površina kroz urbanističku i plansku dokumentaciju Ustanovljavanje katastra javnih zelenih površina na teritoriji cele opštine Bačka Topola <p>- Uređenje gradskog parka u Bačkoj Topoli</p>	<p>1.-JP Komgrad Bačka Topola</p> <p>2.-Član OV za komunalne delatnosti i zaštitu životne sredine</p> <p>3.-Član OV za poljoprivredu i privredu i Član OV za obrazovanje</p> <p>4.- Udruženja građana (ekološka), Član OV za poljoprivredu i privredu i Član OV za obrazovanje</p> <p>5.-Član OV za komunalne delatnosti i zaštitu životne sredine i nadležna JP</p>
UR 2	UNAPREĐENJE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE I USLUGA U SEOSKIM SREDINAMA	<ol style="list-style-type: none"> 1) Obezbeđenje jednakih uslova za sva naselja (vodovod, kanalizacija, upravljanje otpadom) 2) Izgradnja i obnova postojećih puteva; Obnova seoskih puteva; Povezni putevi između naselja, horizontalna i vertikalna signalizacija u selima 3) Uvođenje GIS-sistema 	<p>1.-2.-3.-</p> <p>Opštinsko veće i zamenik predsednika opštine</p>
UR 3	BOLJE KORIŠĆENJE PRIRODNIH RESUSRA	<ol style="list-style-type: none"> 1) Sačiniti studije o mogućnosti korišćenja termalne vode i ponuditi za pilot projekte 2) Sačiniti studiju o proizvodnji organske hrane, pokrenuti pilot projekte 3) Institucionalno urediti oblast (o)čuvanja i promovisanja održivog korišćenja prirodnih resursa 4) Zaštićeno i održivo korišćenje prirodnog i kulturnog nasleđa prirodnih resursa, kao osnov privrednog i turističkog razvoja sa akcentom na zaštiti ekoloških i zaštićenih celina (Bačkotopolske doline, gradski park u Bačkoj Topoli, park Panonija i dr) 	<p>1.-2.-3.-4.-</p> <p>Opštinsko veće po pribavljenim studijama opravdanosti</p>

RAZVOJNI PRAVAC 3. - LOKALNO-EKONOMSKI RAZVOJ

	PRIORITETNI CILJ unutar razvojnog pravca	MERE za ostvarivanje prioritetnih ciljeva unutar razvojnog pravca	Nosioci realizacije mera i koordinacije aktivnosti
LE 1	POBOLJŠANJE USLUGA LS RADI USPOSTAVLJANJA USLOVA ZA RAST LOKALNE EKONOMIJE	<ol style="list-style-type: none"> 1) Stvaranje povoljnog ambijenta za investiranje (fleksibilnost, tipski planovi i dozvole, kvalifikovani izvođači radova, asistencija u administriranju) 2) Promovisanje industrijskog parka i novih usluga u istom (logistički centar) 3) Podrška postojećim preduzećima za rast (Konkursi za nabavku opreme; Seminari-osposobljavanje) 4) Dodatna podrška proizvođačima proizvoda sa većom dodatom vrednošću 5) Pojednostavljanje procedura LS (za ishodovanje dozvola) , bolja komunikacija (interakcija); Transparentnost procedura, efikasnost, Digitalizacija; Ulaganje u ljudske reurse u lokalnoj samoupravi koji podržavaju privredu, Vidljivost i transparentnost rada; Jasni mehanizmi rada-kontrola i merenje učinka, 6) Smanjenje parafiskalnih davanja; Subvencije, Smanjenje samodoprinosna 7) Institucionalno uređivanje oblasti lokalnog ekonomskog razvoja 8) Formiranje lokalnih brendova; Pronalaženje novih tržišta; 9) Sofisticiranija strategija zapošljavanja svih uzrasnih struktura; 	<ol style="list-style-type: none"> 1.-Član OV za poljoprivredu i privredu i VIP doo 2.-3.-VIP doo 4.-Član OV za poljoprivredu i privredu 5.-Opštinsko veće i Opštinska Uprava Bačka Topola 6.-Član OV za poljoprivredu i privredu i Načelnik odeljenja za utvrđivanje i naplatu javnih prihoda 7.-Opštinsko veće 8.-Član OV za investicije i turizam, Član OV za poljoprivredu i privredu, strukovna udruženja i klasteri 9.-/ Opštinsko veće i Asocijacija za razvoj Opštine Bačka Topola
LE 2	ULAGANJE U LJUDSKE RESURSE ZA POTREBE PRIVREDE	<ol style="list-style-type: none"> 1) Stvaranje ljudskih i tehničkih preuslova u srednjim školama i otvaranje novih smerova u skladu sa potrebama tržišta i privrede na lokalnom nivou, uz rani ulazak u dualno obrazovanje 2) Već postojeće smerove u srednjim školama stalno unapređivati na bazi povratne informacije od poslodavaca. 3) Uspostaviti afirmativno i stimulatívno okruženje i sistem prekvalifikacija i dokvalifikacija, po dogovoru sa poslodavcima, Održavanje seminara-webinara; Stimulacija za nove obrazovne profile; Praktičnost 4) Redovno raditi edukacije, kampanje, takmičenja za srednjoškolce i studente vezane za oblast preduzetništva. Povezati već postojeće inicijative u godišnji program. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.-Član OV za obrazovanje 2.-Član OV za obrazovanje u saradnji sa direktorima srednjih škola 3.-4.- Član OV za obrazovanje u saradnji sa direktorima srednjih škola i NSZ (tržište rada)
LE 3	UNAPREĐENJE TURISTIČKOG POTENCIJALA I SPECIFIČNIH VIDOVA TURIZMA	<ol style="list-style-type: none"> 1) Izraditi Akcioni Plan za razvoj turizma u opštini Bačka Topola (APRT OBT), koji će sadržati mere za: <ol style="list-style-type: none"> a) povezivanje svih zainteresovanih aktera u sferi turizma b) ulaganje u ljudske resurse, Edukacija i subvencija preduzetnika u turizmu c) definisanje jednodnevnih i višednevnih turističkih programa, brendiranje ponude d) umrežavanje i afirmisanje lokalnih proizvoda, kao deo lokalne ponude e) povećanje smeštajnih kapaciteta f) dalja ulaganja u razvoj sportske infrastrukture g) razvoj infrastrukture jezera i ostalih turističkih destinacija i pratećih sadržaja, sa ciljem definisanja ponuda u specifičnim vidovima turizma: sportski, seoski, lovni, ribolovni, rekreativni, kulturni, etno, biciklistički, banjski, konjski, itd. h) definisanje jednodnevnih i višednevnih turističkih programa, sa posebnim aspektom na razvoj seoskog turizma i) promociju turističkih potencijala i informisanje potencijalnih posetilaca, kroz nastup na sajmovima, internet društvene mreže, itd. j) produženje boravka turista 	<p>1.-Izrada Akcionog plana –</p> <p>Nosioc realizacije imenovana radna grupa</p>

LE 4	EFIKASNIJE KORIŠĆENJE OIE I POVEĆANJE OTPORNOSTI EKONOMIJE NA TERITORIJI OPŠTINE	<ol style="list-style-type: none"> 1) Stimulacije za povećanje energetske efikasnosti 2) Subvencije za korišćenje solarne energije 3) Stimulacije za smanjenje čvrstog goriva za alternativne izvore energije 4) Aktivnosti radi podizanja svesti o značaju energetske efikasnosti, informisanje i edukacija o novim tehnološkim dostignućima, podrška zelenom poslovanju 	<p>1.-2.-3.-4.-</p> <p>Opštinsko veće</p>
LE 5	USPEŠNIJE PRIVLAČENJE PROJEKATA, FONDOVA I SUBVENCIJA	<ol style="list-style-type: none"> 1) Institucionalno i stabilno urediti na teritoriji opštine sistem za praćenje raspisanih domaćih i inostranih konkursa, informisanje o istima, načinu podrške u pripremi i pisanju predloga projekata za potrebe privrednih organizacija, javnog i civilnog sektora. 2) Godišnje realizovati obuke i vežbe za pisanje i realizaciju projekata na teritoriji opštine, za sve zainteresovane iz sva tri sektora 	<p>1.-2.-</p> <p>Asocijacija za razvoj Opštine Bačka Topola</p>
LE 6	PREDUSLOVI DA SE VALORIZUJU POTENCIJALI U POVOLJNOM GEOGRAFSKOM POLOŽAJU OPŠTINE	<ol style="list-style-type: none"> 1) Razvoj regionalne putne infrastrukture (BT-Mali Idoš; BT-Bajmok; BT-Sombor, BT-Bečej) 2) Razvoj železničke infrastrukture, obezbeđivanje železničkog teretnog terminala 3) Formirati carinsko skladište i slobodnu zonu u sklopu industrijske zone 4) Sačiniti kompletnu evidenciju grinfield i braunfield lokacija na teritoriji opštine Bačka Topola, sa momentalno raspoloživim ili nedostajućim resursima 	<p>1.-2.-3.-4.-</p> <p>Opštinsko veće – na bazi pribavljenih studija opravdanosti</p>
LE 7	STVARANJE PREDUSLOVA ZA POVEĆANJE PROFITA U POLJOPRIVREDI	<ol style="list-style-type: none"> 1) Stvaranje preduslova za prelazak na korišćenje nadzemnih vodenih resursa umesto podzemnih, što podrazumeva revitalizaciju i izgradnju sistema kanala za navodnjavanje, razvod struje duž kanala za navodnjavanje, obezbeđivanje svežeg dotoka vode za veštačka jezera za navodnjavanje 2) Unapređenje postojećih sistema za zalivanje, 3) Obezbeđivanje lokacija u planskim dokumentima opštine i MZ i subvencionisanje infrastrukturnog opremanja lokacija za razvoj novih savremenih kompleksa za poljoprivredno gazdovanje -farma 4) Subvencije za uvođenje inovacija i digitalnih tehnologija 	<p>1.-2.-3.-4.-</p> <p>Član OV za poljoprivredu i privredu</p>

7. VEZA PRIORITETNIH CILJEVA PLANA RAZVOJA OPŠTINE BAČKA TOPOLA SA CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN I PRIORITETIMA EU ZA PERIOD 2021-2027

7.1. Ciljevi održivog razvoja UN (Agenda 2030)

Razvojni pravci - Plan razvoja 2022-2030	Prioritetni ciljevi - Plan razvoja 2022-2030	Ciljevi održivog razvoja
Razvojni pravac 1 Društveni razvoj i Kvalitet života	KŽ 1 Stvoriti nova i kvalitetnija radna mesta	8. Dostojanstven rad i ekonomski rast - 8.5. Do 2030. postići punu i produktivnu zaposlenost i dostojanstven rad za sve žene i muškarce, uključujući i mlade ljude i osobe sa invaliditetom, kao i jednaku platu za rad jednake vrednosti
	KŽ 2 Bolje povezivanje i racionalnije korišćenje resursa	8. Dostojanstven rad i ekonomski rast - 8.4. Progresivno unaprediti, do 2030, globalnu efikasnost resursa u potrošnji i proizvodnji i uložiti napore da se ekonomski rast razdvoji od degradacije životne sredine u skladu sa 10-godišnjim okvirom programa održive potrošnje i proizvodnje, uz vodeću ulogu razvijenih zemalja
	KŽ 3 Negovati i unaprediti kulturno bogatstvo i multikulturalnost	4. Kvalitetno obrazovanje - 4.7. Do 2030. obezbediti da svi učenici steknu znanja i veštine potrebne za promovisanje održivog razvoja, između ostalog i putem edukacije o održivom razvoju i održivim stilovima života, ljudskim pravima, rodnoj ravnopravnosti, kao i o promovisanju kulture mira i nenasilja, pripadnosti globalnoj zajednici i poštovanja kulturne raznolikosti i doprinosa kulture održivom razvoju; 11. Održivi gradovi i zajednice - 11.4 Pojačati napore da se zaštiti i očuva svetska kulturna i prirodna baština
	KŽ 4 Podržavajući ambijent za mlade i porodicu	4. Kvalitetno obrazovanje - 4.4. Do 2030. značajno povećati broj mladih i odraslih koji imaju relevantne veštine, uključujući tehničke i stručne, za zapošljavanje, dostojne poslove i preduzetništvo; 10. Smanjenje nejednakosti - 10.2 Do 2030. osnažiti i promovisati socijalnu, ekonomsku i političku inkluziju svih, bez obzira na starost, pol, invaliditet, rasu, etničku pripadnost, poreklo, religiju ili ekonomski i neki drugi status
	KŽ 5 Svima dostupno kvalitetno obrazovanje	4. Kvalitetno obrazovanje - 4.3. Do 2030. obezbediti jednaku dostupnost pristupačnog i kvalitetnog stručnog obrazovanja na svim nivoima, uključujući i univerzitetsko, za sve žene i muškarce
	KŽ 6 Bezbedno okruženje za život i rad	8. Dostojanstven rad i ekonomski rast - 8.8. Zaštiti radna prava i promovisati bezbedno i sigurno radno okruženje za sve radnike, uključujući radnike migrante, a posebno žene migrante, i one koji rade opasne poslove; 11. Održivi gradovi i zajednice - 11.1 Do 2030. osigurati da svi imaju pristup adekvatnom, bezbednom i pristupačnom stanovanju i osnovnim uslugama, unaprediti neuslovna naselja
	KŽ 7 Kvalitetne i dostupne javne usluge	16. Mir, pravda i snažne institucije - 16.6 Razviti delotvorne, odgovorne i transparentne institucije na svim nivoima
	KŽ 8 Unaprediti usluge socijalne zaštite	1. Svet bez siromaštva - 1.3. Primeniti odgovarajuće nacionalne sisteme socijalne zaštite i mere za sve, uključujući najugroženije, i do 2030. postići dovoljno veliki obuhvat siromašnih i ranjivih

Razvojni pravci - Plan razvoja 2022-2030	Prioritetni ciljevi - Plan razvoja 2022-2030	Ciljevi održivog razvoja
Razvojni pravac 2 Urbani razvoj, Komunalna infrastruktura i Zaštita životne sredine	UR 1 Unapređenje komunalnih usluga radi odgovornog upravljanja prirodnim resursima	11. Održivi gradovi i zajednice - 11.6 Do 2030. smanjiti negativan uticaj gradova na životnu sredinu meren po glavi stanovnika, sa posebnom pažnjom na kvalitet vazduha i upravljanje otpadom na opštinskom i drugim nivoima
	UR 1A Sprečavanje zagađivanja	
	UR 1B Odgovorno upravljanje vodom i otpadnom vodom	6. Čista voda i sanitarni uslovi - 6.1. Do 2030. postići univerzalan i jednak pristup bezbednoj i priušljivoj pijaćoj vodi za sve; 6.3. Do 2030. unaprediti kvalitet vode smanjenjem zagađenja, eliminisati odlaganje i na najmanju moguću meri svesti ispuštanje opasnih hemikalija i materijala, prepoloviti udeo neprečišćenih otpadnih voda i značajno povećati recikliranje i bezbednu ponovnu upotrebu na globalnom nivou
	UR 1C Sistematski razvoj komunalnog preduzeća JP Komgrad	16. Mir, pravda i snažne institucije - 16.6 Razviti delotvorne, odgovorne i transparentne institucije na svim nivoima
	UR 1D Upravljanje otpadom	11. Održivi gradovi i zajednice - 11.6 Do 2030. smanjiti negativan uticaj gradova na životnu sredinu meren po glavi stanovnika, sa posebnom pažnjom na kvalitet vazduha i upravljanje otpadom na opštinskom i drugim nivoima 12. Odgovorna proizvodnja i potrošnja - 12.5 Do 2030. značajno smanjiti proizvodnju otpada kroz prevenciju, redukciju, recikliranje i ponovno korišćenje
	UR 1E Održavanje javnih (zelenih) površina	11. Održivi gradovi i zajednice - 11.7 Do 2030. omogućiti univerzalni pristup bezbednim, inkluzivnim i pristupačnim zelenim i javnim površinama, posebno za žene i decu, starija lica i osobe sa invaliditetom
	UR 2 Unapređenje komunalne infrastrukture i usluga u seoskim sredinama	11. Održivi gradovi i zajednice - 11.6 Do 2030. smanjiti negativan uticaj gradova na životnu sredinu meren po glavi stanovnika, sa posebnom pažnjom na kvalitet vazduha i upravljanje otpadom na opštinskom i drugim nivoima
	UR 3 Bolje korišćenje prirodnih resursa	12. Odgovorna proizvodnja i potrošnja - 12.2. Do 2030. postići održivo upravljanje i efikasno korišćenje prirodnih resursa

Razvojni pravci - Plan razvoja 2022-2030	Prioritetni ciljevi - Plan razvoja 2022-2030	Ciljevi održivog razvoja
Razvojni pravac 3 Lokalno-ekonomski razvoj	LE 1 Poboljšanje usluga LS radi uspostavljanja uslova za rast lokalne ekonomije	8. Dostojanstven rad i ekonomski rast - 8.3. Promovisati razvojno orijentisane politike koje podržavaju produktivne aktivnosti, stvaranje dostojanstvenih poslova, preduzetništvo, kreativnost i inovativnost i podsticati formalizaciju i rast mikropreduzeća, odnosno malih i srednjih preduzeća, uključujući i pristup finansijskim uslugama; 16. Mir, pravda i snažne institucije - 16.6 Razviti delotvorne, odgovorne i transparentne institucije na svim nivoima
	LE 2 Ulaganje u ljudske resurse za potrebe privrede	4. Kvalitetno obrazovanje - 4.4. Do 2030. značajno povećati broj mladih i odraslih koji imaju relevantne veštine, uključujući tehničke i stručne, za zapošljavanje, dostojne poslove i preduzetništvo
	LE 3 Unapređenje turističkog potencijala i specifičnih vidova turizma	8. Dostojanstven rad i ekonomski rast - 8.9. Do 2030. osmisлити i primeniti politike za promovisanje održivog turizma koji stvara radna mesta i promoviše lokalnu kulturu i proizvode
	LE 4 Efikasnije korišćenje OIE i povećanje otpornosti ekonomije na teritoriji opštine	7. Dostupna i obnovljiva energija - 7.2. Do 2030. značajno povećati udeo obnovljive energije u globalnom energetskom miksu
	LE 5 Uspešnije privlačenje projekata, fondova i subvencija	8. Dostojanstven rad i ekonomski rast - 8.3. Promovisati razvojno orijentisane politike koje podržavaju produktivne aktivnosti, stvaranje dostojanstvenih poslova, preduzetništvo, kreativnost i inovativnost i podsticati formalizaciju i rast mikropreduzeća, odnosno malih i srednjih preduzeća, uključujući i pristup finansijskim uslugama
	LE 6 Preduslovi da se valorizuju potencijali u povoljnom geografskom položaju opštine	9. Industrija, inovacije i infrastruktura - 9.1. Razviti kvalitetnu, pouzdanu, održivu i otpornu infrastrukturu, uključujući regionalnu i prekograničnu infrastrukturu, kako bi se podržali ekonomski razvoj i ljudsko blagostanje, sa fokusom na jeftinom i jednakom pristupu za sve
	LE 7 Stvaranje preduslova za povećanje profita u poljoprivredi	2. Svet bez gladi - 2.3. Do 2030. udvostručiti poljoprivrednu produktivnost i prihode malih proizvođača hrane, a posebno žena, autohtonih naroda, porodičnih poljoprivrednih proizvođača, stočara i ribara, kroz bezbedan i jednak pristup zemljištu, drugim proizvodnim resursima i podacima, saznanjima, finansijskim uslugama, tržištima i mogućnostima za ostvarivanje dodatne vrednosti, odnosno za zapošljavanje van poljoprivrede 2.4. Do 2030. obezbediti održive sisteme za proizvodnju hrane i primeniti otporne poljoprivredne prakse za povećanje produktivnosti i proizvodnje, koje pomažu u održavanju ekosistema, koje jačaju kapacitet za prilagođavanje klimatskim promenama, ekstremnim vremenskim uslovima, sušama, poplavama i ostalim katastrofama, i koje progresivno poboljšavaju kvalitet zemljišta i tla

7.2. Prioriteti EU za period 2021-2027

Razvojni pravci - Plan razvoja 2022-2030	Prioritetni ciljevi - Plan razvoja 2022-2030	Prioriteti EU za period 2021-2027
Razvojni pravac 1 Društveni razvoj i Kvalitet života	<i>KŽ 1 Stvoriti nova i kvalitetnija radna mesta</i>	Socijalnija Evropa, dostizanje stuba socijalnih prava EU i podrška kvalitetnom zapošljavanju, obrazovanju, veštinama, socijalnoj inkluziji i jednakom pristupu zdravstvenoj zaštiti
	<i>KŽ 2 Bolje povezivanje i racionalnije korišćenje resursa</i>	
	<i>KŽ 3 Negovati i unaprediti kulturno bogatstvo i multikulturalnost</i>	Evropa bliža građanima, podržavanjem lokalnih strategija razvoja i održivog urbanog razvoja širom EU
	<i>KŽ 4 Podržavajući ambijent za mlade i porodicu</i>	
	<i>KŽ 5 Svima dostupno kvalitetno obrazovanje</i>	Socijalnija Evropa, dostizanje stuba socijalnih prava EU i podrška kvalitetnom zapošljavanju, obrazovanju, veštinama, socijalnoj inkluziji i jednakom pristupu zdravstvenoj zaštiti
	<i>KŽ 6 Bezbedno okruženje za život i rad</i>	
	<i>KŽ 7 Kvalitetne i dostupne javne usluge</i>	
	<i>KŽ 8 Unaprediti usluge socijalne zaštite</i>	
Razvojni pravac 2 Urbani razvoj, Komunalna infrastruktura i Zaštita životne sredine	<i>UR 1 Unapređenje komunalnih usluga radi odgovornog upravljanja prirodnim resurima</i>	Zelenija Evropa bez ugljen-dioksida, sprovođenjem Pariškog sporazuma i ulaganjem u energetska tranziciju, obnovljive izvore i borbu protiv klimatskih promena
	<i>UR 1A Sprečavanje zagađivanja</i>	
	<i>UR 1B Odgovorno upravljanje vodom i otpadnom vodom</i>	
	<i>UR 1C Sistematski razvoj komunalnog preduzeća JP Komgrad</i>	
	<i>UR 1D Upravljanje otpadom</i>	
	<i>UR 1E Održavanje javnih (zelenih) površina</i>	
	<i>UR 2 Unapređenje komunalne infrastrukture i usluga u seoskim sredinama</i>	
	<i>UR 3 Bolje korišćenje prirodnih resursa</i>	
Razvojni pravac 3 Lokalno-ekonomski razvoj	<i>LE 1 Poboljšanje usluga LS radi uspostavljanja uslova za rast lokalne ekonomije</i>	Pametnija Evropa kroz inovacije, digitalizaciju, ekonomsku transformaciju i podršku malim i srednjim preduzećima
	<i>LE 2 Ulaganje u ljudske resurse za potrebe privrede</i>	
	<i>LE 3 Unapređenje turističkog potencijala i specifičnih vidova turizma</i>	Zelenija Evropa bez ugljen-dioksida, sprovođenjem Pariškog sporazuma i ulaganjem u energetska tranziciju, obnovljive izvore i borbu protiv klimatskih promena
	<i>LE 4 Efikasnije korišćenje OIE i povećanje otpornosti ekonomije na teritoriji opštine</i>	
	<i>LE 5 Uspešnije privlačenje projekata, fondova i subvencija</i>	Pametnija Evropa kroz inovacije, digitalizaciju, ekonomsku transformaciju i podršku malim i srednjim preduzećima
	<i>LE 6 Preduslovi da se valorizuju potencijali u povoljnom geografskom položaju opštine</i>	Povezaniya Evropa sa strateškim transportnim i digitalnim mrežama
	<i>LE 7 Stvaranje preduslova za povećanje profita u poljoprivredi</i>	Pametnija Evropa kroz inovacije, digitalizaciju, ekonomsku transformaciju i podršku malim i srednjim preduzećima

8. PRIORITETI I INVESTICIJE OD ZNAČAJA ZA OPŠTINU BAČKA TOPOLA, KOJI NISU U NADLEŽNOSTI LOKALNE SAMOUPRAVE

Prioritetna oblast	Projekti od značaja za Opštinu Bačka Topola, koji nisu u nadležnosti LS i zahtevaju angažovanje više resornih institucija	Mogući partneri za sufinansiranje	Mogući način sufinansiranja: -kroz program (PROGRAM) -kroz projekat (PROJEKAT) -javno-privatno partnerstvo JPP
Vodoprivreda	Hidrosistem "Severna Bačka"	Vode Vojvodine, PS za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo	PROGRAM PROJEKAT
	<u>Podsistem Plazović – u izgradnji</u> Izvorište vode je Dunav. Preko ovog sistema vodu će dobiti Bačkotopolsko jezero i akumulacija kod Svetičeva.		
	<u>Podsistem Tisa-Palić – u izgradnji</u> Izvorište vode je Tisa. Preko planiranog kanala Orom-Čik-Krivaja vodu će dobiti Bačkotopolsko jezero i akumulacija kod Svetičeva. Projektovan je kanal Svetičevo-Njegoševo i Njegošovo-Mali Idoš		
	<u>Podsistem Mali Idoš – u izgradnji</u> Izvorište vode je Veliki Bački kanal. Preko ovog sistema obezbeđuje se voda za kanal Njegošovo-Mali Idoš		
	<u>Podsistem Telečka – u planu</u> Izvorište vode je Veliki Bački kanal. Preko ovog sistema vodu bi mogla dobiti akumulacije kod S.Moravice i Panonije		
Razvoj saobraćajne infrastrukture	<i>Obilaznice oko Bačke Topole</i>	Resorno Ministarstvo, APV Putevi Srbije AD	PROGRAM PROJEKAT
	<i>Revitalizacija regionalnih puteva, BT-Mali Idoš</i>	Resorno Ministarstvo, APV Putevi Srbije AD	PROGRAM PROJEKAT
	<i>Revitalizacija regionalnih puteva, BT-Bečej</i>	Resorno Ministarstvo, APV Putevi Srbije AD	PROGRAM PROJEKAT
	<i>Revitalizacija regionalnih puteva, BT-Bajmok - Bácsalmás</i>	Resorno Ministarstvo, APV Putevi Srbije AD	PROGRAM PROJEKAT
	<i>Biciklističke staze duž regionalnih puteva na teritoriji Opštine Bačka Topola</i>	Resorno Ministarstvo, APV, EU programi Putevi Srbije AD	PROGRAM PROJEKAT
	<i>Brza pruga – Budimpešta-Beograd</i>	Resorno Ministarstvo Železnica Srbije AD	PROGRAM PROJEKAT
Razvoj privrede	<i>Carinski terminal- Bačka Topola</i>	Resorna Ministarstva, APV Železnica Srbije AD	PROGRAM PROJEKAT

9. OKVIR ZA SPROVOĐENJE, PRAĆENJE SPROVOĐENJA, IZVEŠTAVANJE I VREDNOVANJE PLANA RAZVOJA OPŠTINE BAČKA TOPOLA

Proces implementacije Plana razvoja mora biti jasno definisan. Ključni akteri moraju biti svesni svojih uloga i odgovornosti. U cilju uspešne implementacije svake faze Plana razvoja, proces realizacije pored aktivnosti upravljanja mora da uključi i aktivnosti na praćenju sprovođenja pojedinih mera, kao i analizu efektivnosti i efikasnosti sprovedenog. Sistem upravljanja obuhvata procese planiranja, organizacije, odabira ljudi, koordiniranja, rukovođenja i kontrole, uključujući i angažovanje ljudskih, finansijskih, tehnoloških i prirodnih resursa.

Proces strateškog planiranja je dinamičan proces i finalni dokumenti se posmatraju kao dinamični, odnosno promenljivi alati. U tom kontekstu, celokupan proces planiranja je definisan kao trogodišnji ciklus analize – planiranja – programiranja – implementacije – realizacije – praćenja – procene – ponovne analize, itd. Proces se kompletno preispituje na 3 godine.

Potrebu preciznog praćenje realizacije nalaže i nastupajuća obaveza izrade Srednjoročnog plana razvoja LS, koji je ujedno i vrlo precizan akcioni plan za ostvarivanje planiranih prioritetnih ciljeva, kroz realizaciju predviđenih mera.

Srednjoročni plan je dokument, gde će se naći na jednom mestu u formi akcionog plana sve mere, programi i projekti koji se realizuju u dotičnoj godini a planirani su u Planu razvoja opštine ili u nižim, specijalizovanim strateškim dokumentima ili akcionim planovima.

Preciznu razradu u Planu razvoja predviđenih mera u formi akcionog plana za njihovu realizaciju pripremaju imenovani nosioci dotičnih mera pod nazivom “Nosioci realizacije mera i koordinacije aktivnosti” u delu, gde su opisani pojedinačni razvojni pravci u tabeli PRIORITETNI CILJ - MERE za ostvarivanje prioritetnih ciljeva - NOSIOCI realizacije mera i koordinacije aktivnosti.

Detaljna (godišnja) razrada koraka za realizaciju određene mere iz Plana razvoja od strane Nosioca mere se radi u sklopu procesa izrade Srednjoročnog plana, i isti se ponavlja svake godine.

Srednjoročni plan se priprema na 3 godine i svake godine se radi ažuriranje, na način, da paralelno sa izveštavanjem o realizaciji za tekuću, tj. upravo prošlu godinu, dodaju se mere i akcioni plan za godinu ispred (preostale dve godine). Na taj način, LS a i njeni izvršni organi uvek će imati precizan akcioni plan za realizaciju definisanih strateških prioriteta za naredne tri godine. na taj način, Srednjoročni plan postaje vrlo važan nezaobilazni dokument prilikom sastavljanja godišnjeg budžeta LS.

Primena Plana razvoja lokalne zajednice je zasnovana na implementaciji srednjoročnog plana, dobroj organizacionoj strukturi i angažovanju zainteresovanih aktera. Proces implementacije Plana razvoja lokalne zajednice je inkorporiran i koristi postojeću strukturu u lokalne administracije. Odgovornost za praćenje sprovođenja Plana razvoja imaće Opština Bačka Topola.

Opština Bačka Topola će vršiti praćenje i vrednovanje realizacije usvojenog Plana razvoja Opštine Bačka Topola za period 2022-2030. godina, praktično u kontinuitetu, i na godišnjem nivou i o rezultatima ovog procesa će pripremati izveštaje koje će objavljivati u predloženim okvirima i rokovima.

Proces praćenja i vrednovanje realizacije usvojenog Plana razvoja se sastoji od tri aktivnosti koje slede jedna za drugom:

- Praćenje (monitoring) tekućih aktivnosti na sprovođenju mera, predviđenih strateškim dokumentima
- Vrednovanje (evaluacija) uspešnosti realizovanih mera i uticaja na ciljani problem
- Izveštavanje o rezultatima i formulisanje preporuka za poboljšanje rada

Odgovorna tela za sprovođenje ovih aktivnosti su: Opštinska uprava, Tim za sprovođenje Plana razvoja Opštine Bačka Topola 2022 – 2030, Opštinsko veće.

Tim za sprovođenje Plana razvoja imenuje, odlukom, predsednik opštine, a čine ga predstavnici najvažnijih lokalnih organizacija i ustanova, kao i predstavnici privrede i nevladinog sektora. Tim za sprovođenje Plana razvoja sastaje se najmanje jednom godišnje u procesu vrednovanja postignutih učinaka, ili više puta po potrebi, na osnovu Odluke predsednika opštine i svog poslovnika o radu.

Praćenje (monitoring) realizacije mera definisanih Planom razvoja je sistem prikupljanja i obrade podataka u vezi sa realizacijom pojedinih aktivnosti u okviru svake od mera. Svrha prikupljanja i obrade podataka je upoređivanje postignutih rezultata u okviru svake od mere, u odnosu na planirane. Praćenje se vrši kontinuirano, a za to se koriste definisani obrasci i baze podataka koje je potrebno ažurirati u skladu sa dostupnim podacima zvanične statistike. Posebno je značajno voditi računa o jasnom definisanju uloga i odgovornosti u delu prikupljanja podataka, gde će ovaj posao biti definisan kao sistemski aktivnost, a ne kao jednokratni zadatak.

Vrednovanje (evaluacija) realizacije mera započinje aktivnostima obrade prethodno prikupljenih podataka, Tim za sprovođenje Plana razvoja prezentuje iste predsedniku opštine i Opštinskom veću, nakon čega se pristupa procesu vrednovanja učinaka, tj. merenja postignutih pokazatelja. Postignuti rezultati u okviru svake mere predstavljaju se pokazateljima, kvantitativno odnosno kvalitativno. Kontrolno vrednovanje vrši se nakon 3 godine, a finalno vrednovanje nakon završetka planskog perioda kada se vrši i vrednovanje realizacije Plana razvoja u celini. Ukoliko se tako opredeli, Opština može proces vrednovanja poveriti i spoljnoj organizaciji koja za navedeni posao poseduje potrebne reference. Rezultati vrednovanja dostavljaju se predsedniku opštine i Opštinskom veću.

Izveštavanje je aktivnost koja se sprovodi nakon završetka aktivnosti praćenja i vrednovanja, a podrazumeva pripremu godišnjeg izveštaja o sprovođenju Plana razvoja Opštine Bačka Topola, u okviru postupka propisanog za izradu izveštaja o sprovođenju srednjoročnog plana.

Opština Bačka Topola kao obveznik srednjoročnog planiranja u obavezi je da prati i analizira napredak u ostvarenju ciljeva iz srednjoročnog plana i rezultate sprovedenih mera i aktivnosti, te do 15. marta tekuće godine izrađuje godišnji izveštaj o sprovođenju srednjoročnog plana i godišnji izveštaj o učinku programskog budžeta za prethodnu fiskalnu godinu.

Pored godišnjeg izveštaja, Opštinsko veće, istekom svake treće kalendarske godine od donošenja Plana razvoja, utvrđuje predlog izveštaja o učincima sprovođenja Plana razvoja, koji podnosi na usvajanje skupštini Opštine, najkasnije u roku od šest meseci od isteka tog roka.

Godišnji izveštaj o sprovođenju plana razvoja Opštine i Izveštaj o učincima sprovođenja, se objavljuje na internet stranici Opštine, najkasnije 15 dana od dana usvajanja.

Nakon usvajanja izveštaja o učincima, Opštinsko veće i Skupština opštine mogu utvrditi potrebu sprovođenja revizije Plana razvoja, na osnovu čega se pristupa izradi predloga izmena i dopuna Plana razvoja. Plan razvoja Opštine se menja i dopunjuje u proceduri propisanoj za njegovo usvajanje.

Imajući u vidu, da praćenje, vrednovanje realizacije i izveštavanje, pa i revizija strateških dokumenata zahtevaju znatno veće ljudske i tehničke resurse, nego što je to dosad bilo uobičajeno za poslove u vezi sa Planom razvoja, Opština Bačka Topola će sagledati najadekvatnija rešenja i usmeriti, ili ugovoriti dodatne kapacitete za kvalitetnu realizaciju ovih poslova.